EDUCATIO KIÁLLÍTÁS 2015

AVIVAT ACADEMIA

A Nyugat- Magyarországi Egyetem lapja

2015 :: 1 :: MÁRCIUS

A WASIT EGYETEM DELEGÁCIÓJA EGYETEMÜNKRE LÁTOGATOTT

(Cikkünk a 6. oldalon)

INTEGRÁLT VÁLLALATI HÉT A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KARON

(Cikkünk a 18. oldalon)

TARTALOM

INTERJÚ:

Interjú Dr. Dinnyés Álmos kancellárral 4

25. éve az egyetemen – Kezdetek óta a Közgáz-zal 5

Interjú Dr. Kosztka Miklós professzor emeritussal 7

KRÓNIKA:

A Wasit egyetem delegációját fogadta Prof. Dr. Faragó Sándor 6

Kitüntetésben részesült Dr. Faragó Sándor professzor 9

Tudományos Diákköri Konferencia a MÉK-en 10

Újra a Community Media Forum Europe vezetőségi tagjának választották meg Dr. Velics Gabriellát 10

Jótékonysági Süteményvásár 11

Tudósportrék – Dr. Balázs Judit 12

Prominens vendég a Közgazdaságtudományi Karon 13

X. Regionális Természettudományi Konferencia a TTK-n 14

Tudomány Ünnepe a KTK-n 14

Ég és föld között 15

Égi vándor távcsővégen 16

Dr. Romány Pál professzor urat köszöntötték 17

Integrált Vállalati Hét 18

VIII. Soproni Pénzügyi Napok a KTK-n 18

Az utolsó szakestély 19

Felavatták Dr. Masch Antal emlékszobrát 20

Vitéz Hábel György háborús emlékei - 18. rész 21

Domán Gabriellára emlékezünk 22

A jövő közgazdásztanár-jelöltjei a Fáy András Szakközépiskolában 23

Korondi Béla erdőmérnök mártíromsága 24

Életút – Bódi Balázs verse 26

KÖNYVAJÁNLÓ:

Úton a kegyelem felé – Szent Jakab nyomában 27

INTERJÚ:

Interjú Üveges Péterrel, a Bogányi-zongora formatervezőjével 28

Interjú Dr. Lanczendorfer Zsuzsannával 30

Országos JUDO sportági siker a Benedeken! 31

SPORT:

Sportszakmai nap a SEK-en 32

IN MEMORIAM:

Prof. Dr. Molnár Sándor 33

Sarkady Sándor 33

Prof. Dr. Benet Iván 34

Kocsis Zsolt 34

BORÍTÓ:

Educatio 2015 2, 36

Jubileumi adventi hangverseny a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karon 35

Vivat Academia
A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Berzsenyi Dániel Pedagógiai Kar - Szombathely
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár
Savaria Egyetemi Központ - Szombathely
Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar - Sopron

XIII. évfolyam, 1. szám
2015. március

Főszerkesztő: Bucsy Gyöngyvér bucsy.gyongyver@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth Péter
A szerkesztőbizottság tagjai:
Prof. Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Haász Sándor, haasz.sandor@bpk.nyme.hu (BPK)
Hermann Bianka, hermann.bianka@atif.hu (AK)
Kállay Balázs, kallay@ktk.nyme.hu (KTK)
Kleinhappel Miklós, kleinhappel@sek.nyme.hu (SEK)
Martos Virág, martos.virag@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Molnár László, laszlo.molnar@skk.nyme.hu (SKK)
Dr. Tóth Gábor, tgabor@ttk.nyme.hu (TTK)
Dr. Trojján Szabolcs trojansz@mtk.nyme.hu (MÉK)
Dr. Velics Gabriella, velicsg@btk.nyme.hu (BDPK)
Dr. Vincze-Tóth Judit, vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)

A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.: 99/518-683; 518-365
e-mail: bucsy.gyongyver@rh.nyme.hu

Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Címlapfotó: Petyus András
Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
ISSN 1589-8091
Példányszám: 500 db
Terjeszti a Nyugat-magyarországi Egyetem

INTERJÚ DR. DINNYÉS ÁLMOS KANCELLÁRRAL

Az elmúlt évben 29 hazai állami egyetem élére neveztek ki kancellárt. Több, mint 400 pályázó közül választották ki a feladatra alkalmas személyeket. Dr. Dinnyés Álmos, a Nyugat-magyarországi Egyetem kancellárja november 15-én kezdhette meg munkáját intézményünkben. Az első negyedév után eddigi tapasztalatairól, munkájáról, szakmai elképzeléseiről, érdeklődési körérő beszélgettünk.

– Miért volt szükség a kancellári rendszer bevezetésére, és mi a kancellár szerepe a hazai felsőoktatási intézményekben?

– Kancellári rendszer német, illetve angolszász területeken már régóta bevált modell, ezt valósította meg a magyar kormányzat is a felsőoktatás irányításának korszerűsítésére.

Prof. Dr. Palkovics László felsőoktatási államtitkárt – aki egyben az MTA rendes tagja is – kérték fel az elmúlt évben arra, hogy tegye hatékonyabbá az egyetemek és a főiskolák működését. Ezt a célt szolgálja a kancellári rendszer kialakítása, amiben a kancellárok feladata olyan intézményi struktúra létrehozása, amely biztosítja, hogy az oktatás, a kutatás magas színvonalon, zökkenőmentesen működhessen hatékony gazdálkodás biztosításával. Fontos meghatározni, hogy melyek a rektori és a kancellári feladatok ebben a rendszerben: a rektor a magas minőségű oktatásért és kutatásért felel, a kancellár pedig az oktató- és a kutatómunka pénzügyi, működési hátterét teremti meg.

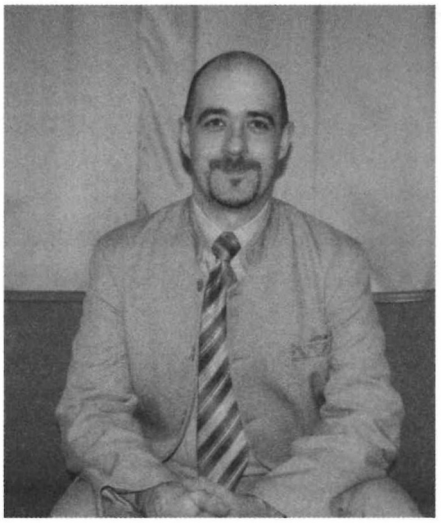

Dr. Dinnyés Álmos kancellár

– Kérem, számoljon be nekünk eddigi tudományos-szakmai életútjáról, tevékenységéről!

– 1999-ben szereztem meg egyetemi oklevelemet a Veszprémi Egyetem – amelyet ma már Pannon Egyetemnek hívnak – műszaki menedzser szakán. 2008-ban ugyanebben az intézményben kaptam meg PhD-oklevelemet, kutatásom a vállalati kockázati menedzsmenthez és annak informatikai támogatásához kapcsolódott. A diploma megszerzése után vállalatoknál helyezkedtem el itthon, később külföldön vezetői, projektvezetői és tanácsadó munkakörökben. 2010-ben az akkori munkahelyemen egy átszervezés során az informatikai területet átköltöztették Ázsiába, így új munkahelyet kerestem. Egy professzionális álláskereső portálon találtam azt a hirdetést, amelyben elég komoly referenciával rendelkező projektmenedzsert keresett a győri Széchenyi István Egyetem Stratégiai Igazgatósága. Pályáztam, alkalmasnak találtattam és munkába álltam. 2013-ban a projektvezetői feladatok mellett neveztek ki egyetemi adjunktusnak. Az Informatika Tanszéken oktattam az alábbi tárgyakat: Információs rendszerek fejlesztése 1-3, Projektvezetés, Irodaautomatizálás, Döntéselőkészítés.

– Mi motiválta Önt kancellári pályázata benyújtására?

– A felsőoktatásban eltöltött négy év során megismertem, és megkedveltem az oktatás és kutatásfejlesztés világát. Megtanultam, hogy nagyon sok lehetőség van az akadémiai világban, amelyeket korábbi munkatapasztalataimra építve ki lehet aknázni, és építeni, fejleszteni lehet. Felmértem, hogy a kiírás feltételeinek megfelelek: van legalább hároméves vezetői tapasztalatom, rendelkezem gazdasági végzettséggel, sőt még felsőoktatást is „láttam"

Úgy gondoltam, hogy akkor lehetek sikeres a pályázaton, ha célzottan egy helyre jelentkezek. Több szempontot átgondolva – kihívások, lehetőségek, távolság – a Nyugat-magyarországi Egyetemet választottam ki, megírtam a pályázatomat. A pályázat megírása során általam nagyra becsült professzorok és kollégák bíztatása is segített. A közelmúltban egy hallgatói találkozón tették fel nekem a kérdést: Melyek azok a képességek, amelyektől valaki jó kancellár lesz? Véleményem szerint kitartás, megfelelő önismeret, jó kapcsolatteremtő képesség, bátor kiállás, egyfajta fanatizmus és munkabírás. Ezek mellett egy támogató család is a kancellári munka elengedhetetlen „kelléke".

– Korábbi munkahelyi tapasztalatai menynyiben segítik Önt jelen feladatainak ellátásában?

– Számos iparágban dolgoztam – energiaszolgáltatás, biztosítás, nagykereskedelem, irodaszer gyártás, informatikai tanácsadás – és megtanultam, hogy mindenütt hasonló kihívásokkal küzdenek. Az alap problémák a következők: a folyamatok nem szabályozottak vagy nem tartják be a szabályokat, lassú az információáramlás, a rendelkezésre álló eszközöket nem vagy nem megfelelő módon használják, akadozik a kommunikáció, nem bíznak meg egymásban a munkatársak. Ezek másodlagos tüneteket okoznak: pénzügyi, gazdasági nehézségek, minőségi problémák, magas fluktuáció, vevői elégedetlenség. Ha az alap problémákat meg tudjuk oldani, akkor a többi magától megoldódik, vagy könnyen megoldható lesz. Az eszközöket ehhez ismerem: folyamatszabályozás, vállalati kultúra fejlesztés, tréningek, IT megoldások. Szerencsére itt a NymE-n nagyszerű kollégák vannak, akikre támaszkodhatok.

Sokat segít az is, hogy már dolgoztam decentralizált, hálózatos – szakkifejezéssel élve mátrix – szervezetben. Tudom, hogy működhet, és hogy itt is erre van szükség. Fontos, hogy nem kifogásokat, kompromisszumokat kell keresni. A kompromisszumok lose-lose típusúak: mindkét fél számára veszteséget jelentenek. Valódi megoldásokat kell találni, hogy win-win szituációk alakuljanak ki.

– A Nyugat-magyarországi Egyetem továbbfejlődése és az intézmény pénzügyi helyzetének konszolidálása érdekében mit tart legfontosabb feladatainak?

– Egyrészt ún. hard tényezőket kell fejleszteni: a folyamatainkat definiálni kell, technikai fejlesztésekre van szükség. Másrészt ún. soft tényezőket kell átalakítani: a belső kultúra fejlesztésére van szükség. Fel kell építeni a bizalmat a karok között, a karok és más támogató, szolgáltató szervezetek között.

Az eredményeknek mérhetőknek kell lenniük: csökkennie, lehetőség szerint el kell tűnnie a hiánynak, nőnie kell a hallgatói létszámnak és az ipari megrendeléseknek. Meg kell jelennie az egyetem környezetében

az innen kinövő start-up és spin-off cégeknek.

– Ön elfoglalt, családos felsővezető. Hogy tudja összehangolni munkahelyi és magánéleti kötelezettségeit?
– A család mellettem áll. Mindig megtaláljuk a lehetőséget a közös programokra, akkor is, ha kevesebb időt tudok otthon tölteni, mint korábban. Tulajdonképpen ez a helyzet is egy motivációs tényező, hogy olyan szervezetet építsek, ami lehetővé teszi, hogy a munkát és a magánéletet össze tudjam hangolni. Azt azonban tudom, hogy a következő pár hónap, amíg az új szervezet feláll, még rengeteg munkát igényel.

– Szabadidejében mi a kedvenc időtöltése, hobbija?
– Az utóbbi időben sajnos kevesebb időm jutott szabadidőre, azt viszont a családra fordítom. Abban bízom, hogy ha minden a terveim szerint halad, a hobbikra is több idő jut. Szeretek sportolni: ha tehetem, futok, naponta végzek valamilyen saját testsúlyos edzést, és néha elmegyek lovagolni. Időnként előveszem a távcsövemet és a csillagászkodom.

Bucsy Gyöngyvér

25. ÉVE AZ EGYETEMEN KEZDETEK ÓTA A KÖZGÁZ-ZAL

Dr. Wilfing János, a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Dékáni Hivatalának vezetője, egyetemi főtanácsos, a soproni egyetemi karokhoz ezer szállal kötődő „Hansi", immár 25. éve szolgálja szeretett intézményét. Ebből az alkalomból Kállay Balázs beszélgetett vele.

– Közismert, hogy végzett faiparosként, többéves ipari tapasztalattal a hátad mögött jöttél vissza az egyetemre dolgozni. Az azonban kevéssé ismert, hogy miért. Hogy volt ez?
– A végzést követően Kapuváron helyezkedtem el, ahol 80 asztalos szakmunkással csodálatos dolgokat alkottunk. Az volt az igazi „Iskola", hogy mindenkivel úgy megtaláljam a hangnemet, hogy a munka eredményesen menjen és a hangulat is jó maradjon. Ennek az emberi és szakmai tapasztalatnak mind a mai napig jó hasznát veszem. (mosolyog) Persze közben nem szakadtam el Soprontól sem, hiszen naponta kijártam, miközben az egyetemmel is tartottam a kapcsolatot, mint a FATE Kapuvári Csoportjának vezetője.

– Ez nagyon kellemes állapotnak tűnik. Miért lett vége?
– A kora hajnali kelésnek 5 év után szakadt vége, mikor legnagyobb fiunk 1 éves lett, s feleségemnek a gyermekorvosi szakvizsgához újra munkába kellett állnia. Ekkor kerestek meg a BIFI Soproni Csoportjától, hogy technológiai tervezéshez gyakorlatból érkező faipari mérnökre lenne szükségük. Így kezdődött egy 7 éves tervezői munkakör, melyben a hazai bútorgyárak részére dolgoztam kollégáimmal. Újra szorosabbá vált a kapcsolatom az alma materrel, hiszen helyileg a Bútor Tanszéken volt kis csapatunk, valamint az Egyetemi Könyvtár segítségével én voltam a cég egyik sajtófigyelője, német szaknyelvi területen. A gazdasági válság véget vetett ennek az időszaknak. Megszűnt a csoportunk, s engem Dr. Németh Károly professzor úr áthívott az Erdészeti és Faipari Egyetemre, a továbbképzési terület megszervezésére. Közben az Erdőmérnöki Karon Környezetvédelmi szakmérnöki oklevelet szereztem, mivel tervezési feladataim e területhez kötődtek.

– Fásként és környészként hogy csöppentél a közgáz világába?
– Alig másfél év után, már el is indítottuk az egyetem első közgazdasági jellegű képzését, a Vállalkozó gazdasági szakmérnökit nagy sikerrel, hiszen a régiónak nem volt ilyen jellegű képzése. Lehetővé vált ezáltal a saját tananyagfejlesztés, egy oktatói mag kialakítása, melyre épülhetett a leendő közgazdász képzés. Hasonlóan működtünk együtt Dr. Lükő István kollégámmal a mérnök-tanár és a műszaki szakoktató képzések megalapozásában is, mint ahogyan az azóta beindult új erdész egyetemi képzéseket is a szakmérnöki szakok alapozták meg.
1995-ben indítottuk be a közgazdászképzést. Akkor annak szakmai tartalma a Közgazdasági és Vezetésfejlesztési Intézethez tartozott – mely központi szervezeti egységként működött közvetlen rektor-helyettesi irányítás alatt –, míg a szervezési-, bonyolítási-, tanulmányi része a Továbbképzési Osztály feladatkörében volt, melyet két kolléganőmmel működtettem. Itt kapcsolódott be A Soproni Felsőoktatásért Alapítvány is, mely szintén 1995-ben alakult a képzés támogatására, ugyancsak a mi bonyolításunkban.

Dr. Wilfing János

Hallgatóink részéről kezdetektől rendkívül pozitív volt a visszajelzés a személyes kapcsolat, a családias légkör, kolléganőim segítőkészségének eredményeként, hiszen mindig is szolgálatnak tekintettük munkánkat, hallgatóink és a képzéseink érdekében.

– Mi itt a Karon naponta tapasztaljuk, hogy van létjogosultsága ennek a családias, közvetlen és támogató értékrendszeren alapuló gazdasági felsőoktatásnak, hiszen egyre több hallgatónk kifejezetten ezért választja a Soproni Közgázt. De azért lássuk be, üzleti, gazdálkodási képzések esetén ez elsőre akár idegennek, vagy furcsának is tűnhet. Hogy alakult ez ki? Mi a története?
– A 2000. évi integrációt követően kerültem a Közgazdaságtudományi Kar Dékáni Hivatalának élére – néhai Gidai Erzsébet professzor asszony hívására. Együtt állítottunk fel egy olyan csapatot, mely a keresztény értékek mellett a selmeci szellemet is alapértéknek tekinti. Alapító dékánunk is megtapasztalta, hogy ez egy olyan érték, amely történelmi hagyományokban gyökerezik, szemléletet formál és tartást ad hallgatóinknak, nem csak az egyetemen, hanem a végzést követően is. Ebben abszolút egyediek vagyunk, nincs versenytársunk. Egyre inkább

bebizonyosodik, hogy a nyugati mintára behömpölyögtetett liberális szemlélet egy zsákutca, mely elidegenít, értéket rombol és feszültséget szít. A selmeci hagyományok balek-firma viszonya azonban egy olyan kapcsolatrendszert épít, mely a barátságot és az egymás kölcsönös segítését helyezi mindenek fölé, már évszázadok óta. Ezek az értékek és a magas szintű szakmai tudás átadása – ez a Soproni Közgáz.

– Szerencsés vagy, hogy 25 éve nap mint nap megélheted ezt.
– Igen. Hálás vagyok a sorsnak, de sokat is kellett érte tenni. A három soproni egyetemi kar hagyományok területén való maximális együttműködése mögött bizony sok munka is volt. (mosolyog) Ugyanakkor a hallgatók részéről számomra a tisztelet és szeretet jele, hogy én vagyok a „Hansi bácsi". Hiszen azt mondani, hogy hivatalvezető úr, túl hosszadalmas, s mivel órarendileg nem tanítok, így nem lehetek tanár úr sem. De e megszólítás azzal is jár, hogy bizalmukba fogadnak, és gyakran kikérik véleményemet a legkülönfélébb témákban. Tudják, hogy ajtóm előttük mindig nyitva áll.

– El is érkeztünk a jelenhez. Mindig nagy a sürgés-forgás a Dékáni Hivatalban. Most éppen milyen terveken dolgoztok a közeljövőre nézve?
– Folyamatosan van teendő. Hallgatói létszámunk 2003-ban még megközelítette a 3.200 főt, majd jött a bolognai rendszer, utána a győri karalapítás. Ezek érzékenyen érintettek minket, de ma már ismét növekedésnek, sőt rohamos növekedésnek indultunk: a hallgatói létszámunk meghaladja az 1.000 főt. Ugyan az alapképzésben minimális az államilag finanszírozott létszám, de felsőoktatási szakképzésben és mesterképzésben közel 100%-os. Így tudtuk az elmúlt felvételi időszakban túlszárnyalni két soproni testvérkarunkat az államilag finanszírozott területre felvételt nyert hallgatói létszámban. Ebben rengeteg, valamennyi kollégát megmozgató munka van.
De folyamatos a feladat a külső kapcsolatok ápolásával is. Mindig is szoros kapcsolatot ápoltam a mindenkori városvezetéssel, mert az a véleményem, hogy nagy szükségünk van egymásra – mind az egyetemnek, mind pedig a városnak! Ez a stabil jövő egyik fontos feltétele. Jelentős részben ennek volt köszönhető, mind a volt GT-, mind pedig a campus épületünk „egyetemesítése". Aulánk megnyitásával a város felé, új időszak indult e kapcsolatépítésben egyetemünk oldaláról.
Ma már mindenki belátja, hogy diplománk egyenértékű a nevesebb hazai egyetemek közgázos diplomájával. Így persze a régióban már nem is nagyon akad olyan jelentősebb vállalkozás, ahol volt hallgatóink ne lennének fellelhetők. E céges kapcsolatrendszer kiaknázásában is sokat tehetünk és teszünk is. A képzési területeinkhez kapcsolódó szakterületek regionális szakmai koordinációjában nagyon fontos szerepe lehet a karnak, mely az oktatáson túl helyet és logisztikai bázist is biztosíthat a régió cégeinek, a vélemények és tapasztalatok ütköztetésére és összesítésére, mely minden tekintetben kölcsönös fejlődésünket és eredményes előmenetelünket szolgálná.
Szóval valóban nem unatkozunk.

– A családod hogyan viszonyul hozzánk, a másik családodhoz?
– Türelmesek és megértőek. (mosolyog) Gyermekorvos feleségem (Dr. Mikola Zsuzsanna) nagy segítségemre van abban, hogy a fentiek megvalósításának részese lehettem illetve, hogy gyermekeink részben már saját útjukat járják. András mint szállodaigazgató, Judit mint állatorvos, míg István orvostanhallgatóként és Misi molekuláris bionika hallgatóként folytatja tanulmányait.

– Szóval mondhatom, hogy még 25 évet a Közgázon?
– Ha a nyugdíj el is szólít, de ha egészségem engedi, Selmec itt tart!
– Úgy legyen!

Kállay Balázs
Vállalatgazdasági Intézet
NYME KTK

A WASIT EGYETEM DELEGÁCIÓJÁT FOGADTA A NYME VEZETŐSÉGE

2015. március 17-én délelőtt 10 órakor fogadta a Wasit Egyetem küldöttségét Rektor úr és Prof. Dr. Németh Róbert, külügyi- és tudományos rektorhelyettes úr.

Prof. Dr. Abedalrazak Ahmed AL-NASIRI rektor, Prof. Dr. Jawad Ali Falah, dékán és Prof. Dr. Amer Atta Turki, a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar egykori doktorandusz hallgatója érkeztek Irakból a két egyetem között létrejött együttműködési szerződés aláírására. A wasiti delegációt kísérte el Dr. Jasim Muhawi Husain nagykövet úr és Dr. Diary A. Majid nagykövet-helyettes úr Budapestről.

Az intézmények kölcsönös bemutatkozása után közös oktatási és kutatási programokról tárgyaltak a felek. Az iraki partner az országukra jellemző kihívások és lehetőségek alapján vezette le a számára érdekes együttműködési területeket. Irakban egyre égetőbb probléma a vízhiány, különös tekintettel a belépő folyók csökkenő vízhozamára, ami az öntözésre épülő mezőgazdaságban új eljárások, megoldások kifejlesztését igényli. Az ivóvíz tisztítása szintén kiemelt projektcél. Fontos terület a szárazságtűrő növények nemesítése, illetve ún. zöld folyosók létesítése a sivatag megfékezésére. Irak déli területein található mocsárvilágot mára sikerült rehabilitálni, a kiszárításukra létesített csatornákat lezárták. Fontos élelmezési programokat indítanak, melyeknek része a halgazdálkodás és bivalytenyészetés fejlesztése. Kutatási együttműködés látszik továbbá az Irak területén átvonuló vándormadarak populációinak megőrzése terén is, pihenőhelyek kialakításával, emellett a vadgazdálkodással kapcsolatos kutatásaink iránt is élénken érdeklődnek. Az iraki papíripar újjáélesztése is szóba került, ami tradícionálisan gyékényalapanyagra épült, de jelenleg nem működik. Az agrár és műszaki területek mellett az iraki partner fontosnak tartja a társadalomtudományok területét is, különös tekintettel a pedagógiára, ami iránt szintén határozott érdeklődést mutattak.

Az egyetem vezetése meghívást kapott egy Irakban szervezendő konferenciára, ahol tudományos előadások megtartására lesz lehetőség. Az oktatás terén részképzésekben, közös konzultációban folytatott doktorképzésben kínálkoznak mindkét fél számára érdekes lehetőségek. A mai napon aláírt együttműködési megállapodás megteremti a további közös munka adminisztratív kereteit. A konkrét szakmai tartalom meghatározása (projektek definiálása, munkacsoportok felállítása) a közeljövő feladata, ami a két intézmény oktatóinak, kutatóinak egyeztetése alapján valósul meg.

A soproni egyeztetés után délután 4 órára Mosonmagyaróvárra ért a küldöttség, mely a magyar kormány által meghirdetett Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram keretein belüli együttműködésről és más keretek közötti hallgató- és oktatócseréről szándékozik tárgyalni.

Prof. Dr. Németh Róbert

INTERJÚ DR. KOSZTKA MIKLÓS PROFESSZOR EMERITUSSAL

Dr. Kosztka Miklós professzor emeritust 70. születésnapja alkalmából ünnepi konferenciával tisztelték meg kollégái. Kiemelték a közel 40 éves magas színvonalú, gyakorlati munkát segítő szakmai tevékenységét, az erdészeti útépítés, útfenntartás és az erdőfeltárás területén végzett kutatási eredményeit, dicsérték szakmaszeretetét, hivatástudatát. Egykori kollégák, munkatársakká vált korábbi tanítványok osztották meg saját élményeiket, emlékeiket a Professzor Úrról. Az interjú e jeles alkalomból készítettük.

Szüts András, Csoma polgármestere mond beszédet az ünnepi konferencián

– Tavaly decemberben ünnepelte Ön a 70. születésnapját. Ebből az alkalomból szervezett konferencia váratlanul érte? Hogyan zajlott az esemény?

– A látványos konferenciát kollégáim meglepetésnek szánták, de nem maradhatott titokban, hiszen a szervezésbe bele kellett folynom. Valószínűleg azért találták ki az ünnepi köszöntést mert kiderült, hogy mennyi mindennel foglalkoztam oktatói és kutatói pályámon. A konferenciát Dr. Péterfalvi József tanár úr vezette. Köszöntött a rektor úr, a dékán úr, Dr. Fábián Attila volt diplomatervezőm, az OEE Erdőfeltárási Szakosztályának jelenlegi vezetője Kálmán Miklós és barátom Szüts András, akivel erdőrendezőként együtt kezdtem dolgozni. Ő jelenleg Csoma polgármestere. Különböző beosztású kollégáktól hangzottak el szép előadások, felszólalások és összefoglalók. A felszólalók nagy része tanítványom volt, akik velem kapcsolatos emlékeiket gyakran humoros formában adták elő. Dr. Fábián Attila például megemlítette, hogy diplomatervezés ügyében velem csak reggel 6 órakor tudott konzultálni, mert dékánságom alatt ekkor volt szabad időm.

– Az Erdészeti és Faipari Egyetemen 1968-ban vette át diplomáját. Mi irányította az erdőmérnöki pályára?

– A realitások szabták meg pályaválasztásomat. Anyagi és politikai megfontolások. Soproni lakosként a helyi egyetem választása volt kézenfekvő, mert így a szállás- és az utazás költsége nem terhelte a szüleimet. Politikai szempontból pedig olyan intézményt kerestem, ahol esélyem volta a továbbtanulásra. Édesapám a Ludovika Akadémián végzett katonatiszt volt, aki részt vett a 2. világháborúban az orosz harctéren. Ezért a háború után, miután hazatért a hadifogságból, úgynevezett „ikszes" család lettünk, akik életét politikai alapon mindenhol megnehezítették. Abban az időben azonban olyan volt az akkori Erdészeti és Faipari Egyetem vezetése, ahová becsúszhattak az ilyen osztályidegen „elemek" is, mint én. Ezen kívül bányamérnök őseim miatt a selmeci hagyományok is tetszettek.

– Az egyetem elvégzése után hol kezdte meg erdőmérnöki gyakorlatát?

– Első munkahelyem az 5. számú Kaposvári Állami Erdőrendezőségen volt, ahol üzemtervezőként dolgoztam. Nagyon hasznos és tanulságos időszak volt ez számomra, mert itt tanultam meg és mélyítettem el szakmai ismereteimet, és itt tanultam meg az önálló mérnöki munkát is. Abban az időben az üzemtervezés nagyon kemény fizikai és szellemi igénybevételt jelentett. Hétfőn önállóan ki kellett menni az erdőbe és szombaton jöhettem onnan be. Három évet töltöttem el ezen a munkahelyen, amire a mai napig hálásan gondolok vissza.

– Mi motiválta Önt 1971-ben tanszéki mérnöki álláspályázatának benyújtására?

– A középiskolában biológiai beállítottságú voltam, ami egyetemi tanulmányaim alatt műszakivá alakult át. Amikor végeztem, tudtam, hogy jó lenne a Szállítástani, vagy a Geodézia Tanszékre visszakerülnöm. Kaposvárott társadalmi ösztöndíjasként dolgoztam. Amikor az ösztöndíj feltételeként megszabott három év lejárt, éppen üresedés volt a Szállítástani Tanszéken és jelentkezésem után felvettek. Egészségi okok is befolyásolták döntésemet, mivel szemoperációm miatt nem tudtam tovább végezni az üzemtervezést.

– Számos rangos elismerésben részesült pályáján. Ezek hatással voltak szakmai munkájára?

– Soha nem azért dolgoztam, hogy valamilyen elismerést, vagy kitüntetést kapjak. Az ünnepségen meglepett, hogy mit tettem a karért, a tanszékért és szűkebb szakterületemért, vagyis az erdőfeltárásért és az erdészeti útépítésért. Mindig igyekeztem elvégezni a munkámat és mivel ebben éltem, voltak ötleteim és gondolataim. Nem mondom, hogy megváltoztattam a dolgokat, de jól éreztem a történelmi változások irányát és abba el tudtam helyezni az erdészeti és oktatáspolitikai elképzeléseimet.

– 1990-től 1993-ig az Erdőmérnöki Kar dékáni posztját töltötte be. A Geomatika és Mérnöki Létesítmények Intézetének igazgatójaként ment nyugdíjba. A vezetői, vagy az oktatói szerep állt Önhöz közelebb?

– Az oktatói szerep állt hozzám közelebb, ezért nem vállaltam második ciklusban a dékánságot. 1989-ig – politikai okok miatt – nem lehetett realitása az előrejutásomnak. Nem voltam kari tanácstag és egyéb tisztséget sem töltöttem be. Csak a szakmának éltem és dolgoztam. Tanulmányúton vettem részt Freiburgban és Göttingenben, majd 1989-ben egy hónapot töltöttem az ETH Zürichben, majd egy hetet Dublinban egy konferencián. Ezeken az utakon sok tapasztalatot gyűjtöttem a nyugati egyetemek működéséről. Amit láttam, az tetszett nekem és megfogott.

1989 októberében az Erdőmérnöki Kar pályázatot írt ki a dékáni megbízás elnyerésére. Az egyetem felső vezetés kilenc főt kért fel arra, hogy nyújtsa be pályázati anyagát valamint dékáni programban foglalja össze elképzelésit a kar vezetéséről és jövőjéről. Ez volt az első demokratikus dékánválasztás hazánkban. A pályázat kezdetben nem ér-

dekelt, de egy szombati napon végiggondoltam az irodámban, hogy mit tennék ebben a pozícióban. Elképzeléseimet leírtam és a kiírók legnagyobb meglepetésére, benyújtottam az elkészített anyagot. Az motivált, hogy addigi passzív közéleti szereplésem után megmutassam, én is szívesen dolgozom a kar érdekében. Már akkor eldöntöttem, hogy nem szeretnék az oktatástól és szűkebb kutatási- fejlesztési területemtől eltávolodni, ezért csak egy ciklust vállalok. Dékánságom alatt ugyanis elsősorban a betöltött funkciómmal összefüggő vezetői feladatokkal foglalkoztam. Oktatásszervezési és tudományszervezési munkában nagy segítségemre volt Dr. Horváth Béla dékánhelyettes és Bogdán Jánosné dékáni hivatalvezető. Vezetésem alatt született meg például az erdőmérnökképzés új tanterve, elkészült a doktorképzés kari programja, továbbá a környezetmérnöki és a vadgazda mérnöki szakok alapítása is ebben az időben zajlott.

– Ugyanebben az időben építette ki a csíkszeredai erdőmérnökképzést távoktatás keretében. Volt valami különösebb oka, hogy erre az erdélyi városra esett a választás?

– Abban az időben a Gödöllői Egyetem folytatott már Csíkszeredán távoktatást, mezőgazdasági szakterületen. Őket kereste meg dr. Mara Árpád azzal a kéréssel, hogy szeretnének erdőmérnököket is képezni. Meghívást kaptunk Gödöllőre dr. Horváth Béla dékánhelyettessel abból a célból, hogy találkozhassunk az erdélyi kollégákkal, ezzel teremtsük meg a közvetlen kapcsolatot, valamint megismerjük az erdélyi magyar nyelvű erdőmérnökképzés céljait. Dr. Horváth Béla dékánhelyettessel együtt például azonnal átéreztük és megértettük annak a kérésnek a fontosságát, hogy az erdélyi magyar erdészeti szaknyelv ne fejlődjön másképp, mint a hazai, ezért a távoktatás beindítása mellett döntöttünk. Személyes tapasztalataim is voltak ezen a téren. Amikor a külföldi útépítési szaklapokat olvastam az NDK-s, az NSZK-s és a svájci német nyelvű szakirodalom háromféle szaknyelvet használt. Rájöttem, hogy ugyanez fordulna elő a határon kívül élő erdélyi magyarokkal is, mert a román nyelvből fordítanák le a magyar szaknyelvet és az már eltérne a nálunk használttól. Érzelmi okok miatt is támogattam az erdőmérnökképzés beindítását, hiszen a selmeci hagyományok megfogalmazták a nemzeti egység gondolatát, bár akkoriban még nem esett szó nyíltan ezekről a dolgokról. Az Erdőmérnöki Kart is sikerült meggyőzni a támogatás fontosságáról, amihez jelentős támogatást kaptam dr. Albert Levente rektorhelyettestől. A közös munka megszervezésében és az együttműködés kialakításában, majd a további erdélyi szakok beindításában kimagasló szerepet jutott dr. Horváth Béla dékánhelyettesnek és fontos szerepet kapott dr. Mara Árpád, a „csíki dékán" is.

– Igen gazdag szakmai életpályát tudhat magáénak. Munka mellett háttérbe szorult a családja, vagy sikerült megteremteni az egyensúlyt a kettő között?

– Nehéz erre a kérdésre a választ megfogalmaznom. Az első házasságomban nem született gyermekünk. 50 évesen elváltam és megtaláltam az egyetemen dolgozó jelenlegi feleségemet. Ebbe a kapcsolatba két kamasz fiú „érkezett" Szabolcs és Gergely, majd két év házasság után megszületett közös leánygyermekünk, Eszter. Ezután már megosztottam az időmet a munka és a család között. A dékánság lelkileg nagy tehertétel volt számomra, hiszen a kar vezetését komolyan vettem. A karon folyó megfeszített munkára utalva később az egyik kari tanácsülésen meg is jegyezte valaki, hogy az elmúlt három évben „a kar meg volt hajtva, most pihenünk". 1993-tól az Erdőfeltárási és Vízgazdálkodási Tanszék vezetőjeként, majd 2000-től a Geomatika és Mérnöki Létesítmények Intézet intézetigazgatóként is komoly erőfeszítéseket tettem – minisztériumi szinten is – az általam képviselt szakterületen elért eredmények megvédéséért. Abban az időben ugyanis a természetvédők az erdészeti útépítést ki akarták hagyni az új tantervből. Válaszolva tehát a feltett kérdésére, a család és a munka között nehéz volt az egyensúlyt megteremtenem.

Dr. Kosztka Miklós professzor

– Oktatóként rendkívüli következetesség jellemezte. A magánéletben családapaként ugyanez mondható el Önről?

– Új családomban már kialakult szokások fogadtak és nem lehetett mindig a következetességet megtartani. A kiegyensúlyozó szerep a felségemé volt, mert a serdülő fiúk a „szögletességemet" nehezebben viselték el. Amikor a hallgatók a félév elején az első órámon megjelentek, hallomásból már ismertek engem. A balekoktatáson ugyanis a felsőbb évesek elmondták nekik, hogy én szörnyű ember vagyok és az erdészeti útépítést nem lehet megtanulni. Azt viselték el nehezen a diákok, hogy mi negyedévben mérnöki szemléletet és mérnöki munkát oktattunk és követeltünk meg, aminek a jellemzője többek között a pontosság, a következetesség. Az első előadásom arról szólt, hogy lehatároltam a játékteret, aki pedig nem tartotta be a szabályokat, az kieshetett a játékból. Ehhez a hallgatók nem voltak hozzászokva, de az év végére, a szigorlat idejére már kialakultak a jó kapcsolatok. Ezt a szemléletet családapaként nem tudtam teljes mértékben követni.

– Negyvenéves vezetői, oktatói, kutatói életútjából emelje ki kérem azokat a sikereket, amelyekre igazán büszke!

– Utólag visszagondolva dékáni tevékenységemet elismerésre méltónak tartom. Sikerült akkoriban a karon olyan dolgokat bevezetni és megvalósítani, amelyek továbbélnek. Az erdőfeltárás és az erdészeti útépítés területén végzett sokrétű tevékenységemre pedig büszke vagyok. Nem tartom magam kutatónak, inkább fejlesztőmérnöknek, aki mindig igyekezett a gyakorlatban felmerülő problémákra választ adni. Munkámban legnehezebb volt a szemléletváltás elérése, ami a mai napig is tart. Most kezdem érezni, hogy talán a szemléletbeli változások kezdenek megvalósulni.

– Professzor emeritusként kapcsolatban maradt az egyetemmel?

– Igyekszem magamat távol tartani a mindennapi munkától, alkalmanként bejárok az egyetemre és nyugdíjasként elbeszélgetek a fiatal kollégákkal. Az Országos Erdészeti Egyesület Díjbizottsága elnökeként és az Erdőfeltárási Szakosztály tagjaként tartom a kapcsolatot a szakmával.

– Hogy telnek hétköznapjai? Mi szerepel jövőbeli terveiben?

– Alakítom a nyugdíjas éveket. Megtaláltam félig kész eszmefuttatásaimat, amiket befejezek, illetve a kéziratimat átteszem számítógépre. Érdekesnek tartom a családtörténeteket, ezért szeretnék azzal is foglalkozni.

– Jó egészséget és tevékeny nyugdíjas éveket kívánok a Professzor Úrnak!

Bucsy Gyöngyvér

KITÜNTETÉSBEN RÉSZESÜLT DR. FARAGÓ SÁNDOR PROFESSZOR, A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM REKTORA

Áder János, Magyarország köztársasági elnöke március 15-e alkalmából a parlamentben állami díjakat adott át. Prof. Dr. Faragó Sándor egyetemi tanár, az MTA doktora, a vadgazdálkodás és a természetvédelem területén elért, kiemelkedően eredményes, nemzetközileg is elismert kutatási eredményei és publikációs tevékenysége elismeréseként a szabadságharc évfordulóján a Magyar Érdemjegy középkeresztje kitüntetésben részesült.

fotó: http://marcius15.kormany.hu/

Prof. Dr. Faragó Sándor Pécsett született 1953-ban. Alsó- és középfokú tanulmányait Kapuváron végezte, kiváló tanárok irányításával. Szeretetteljes családban nőtt fel, édesapja a várkastélyban működő múzeum alapító igazgatója volt. Érdekelte a régészet és a természet. 1971-ben felvételizett az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Karára, ahol egy év katonai szolgálat után megkezdte tanulmányait. 1977-ben szerzett okleveles erdőmérnöki diplomát, majd Újkéren helyezkedett el erdészeti ágazatvezetőként. 1980-ban visszatért az alma materhez, ahol a Vadgazdálkodási Tanszéken egyetemi tanársegédként, műszaki doktori fokozata megszerzését követően pedig egyetemi adjunktusként dolgozott.

1993-ban védte meg a Magyar Tudományos Akadémián kandidátusi értekezését „A túzok-állomány (Otis tarda)- fennmaradásának ökológiai alapjai Magyarországon" címmel és elnyerte a mezőgazdasági tudomány kandidátusa címet. 1997-ben 4 évre elnyerte a Széchenyi Professzori Ösztöndíjat. Egyetemi docensként habilitált a Soproni Egyetem Habilitációs Bizottságánál, 1999-től egyetemi tanárként tevékenykedett. A Magyar Tudományos Akadémia doktora címet 2007-ben kapta meg „A vonuló vízivad populációk fenntartásának alapjai Magyarországon„ című értekezésének sikeres megvédésével.

Prof. Dr. Faragó Sándor töretlen oktatói előrelépése, nemzetközi elismertsége a vadgazdálkodás és a természetvédelem területén folyamatos magas szintű tudományos kutatómunkájának, konferenciaszerepléseinek, továbbá gazdag publikációs tevékenységének köszönhető. Eddig 490 szakcikke, mintegy 50 könyve, könyvrészlete jelent meg Magyarországon és külföldön. Tudományos rendezvényeken 210 előadást tartott, többször volt felkért előadó, illetve szekció- és plenáris üléselnök. Nemzetközi és hazai tudományos rendezvényeket szervezett. Tanulmányutakon és konferenciákon Európa, Afrika, Ázsia, Észak -, illetve Dél-Amerika országaiban vett részt. Kutatási témái közül kiemelkedőek a magyar túzokpopulációval, a Duna középső szakaszának vízimadár állományával, az erdei vadeltartó képességgel, továbbá a vadgazdálkodás és természetvédelem kapcsolatrendszerével foglalkozó vizsgálatok.

Számos hazai és külföldi szakmai testület munkájában működik közre. Alelnöke például az MTA Erdészeti Bizottsága Vadgazdálkodási Albizottságának és a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács Apróvad Bizottságának (CIC), tagja a Wetlands International és a BirdLife International munkacsoportoknak. Vezetője a Túzok, a Vadlúd és a Dunai Vízivadkutató Projecteknek, a LAJTA-Projectnek, a Magyar Fogolyvédelmi Programnak és a Magyar Fogoly Kutató Csoportnak. A Magyar Vízivad Kutató Csoport vezetőjeként irányítja a Magyar Vízivad Monitoringot. Főszerkesztője a Magyar Vízivad Közlemények és a Magyar Apróvad Közlemények tudományos szakfolyóiratoknak. Tagja az Acta Silvatica et Lignaria Hungarica tudományos tanácsának, az Aquila szerkesztő bizottságának, elnöke a Nimród Vadászújság szerkesztő bizottságának. A felsorolás a teljesség igénye nélkül történt, bepillantást nyújtva a nyilvános szakmai szereplés sokszínűségébe.

A Professzor Úr vezetői ambíciói és képességei már korán megmutatkoztak. 1996-tól 1998-ig a Termőhelyismerettani Tanszék megbízott vezetője, 2001-től a Vadgazdálkodási és Gerinces Állattani Intézetet irányította, 2007-től a Vadgazdálkodási és Gerinces Állattani Intézet igazgatója. 1994–1997 között az Erdőmérnöki Kar dékánhelyettesi, 1997–2001 között pedig két ciklusban a Kar dékáni posztját töltötte be. 2002-ben a Nyugat-magyarországi Egyetem általános rektorhelyettesének választották, 2002–2003-ban megbízott rektor, 2003-tól pedig az egyetem rektora. Intézetigazgatói és rektori megbízatása mellett vezeti a NymE Erdőmérnöki Karán működő Roth Gyula Erdő- és vadgazdálkodás tudományi Doktori Iskolát. Munkabírása irigylésre méltó, hiszen az egyetem vezetése mellett oktató- és kutatómunkáját sem hanyagolja el. Egy interjúban (www.mindentudas.videotorium.hu) így nyilatkozik: „Második otthonom, sokszor azt hiszem az első otthonom az egyetem. Nekem ez az életem. Itt tanultam, majd néhány év után visszakerültem ide tanársegédnek. Végigjártam az oktatói és a vezetői ranglétrát. Nagyon sokat kaptam ettől az egyetemtől és ezért úgy gondolom, hogy nagyon sokat vissza kell adnom ennek az egyetemnek. Munkámban ez vezérel folyamatosan."

Művészeteket szerető és értő ember. Gyermekkora ebből a szempontból is meghatározó jelentőségű volt számára. Figyelemmel kíséri az egyetem művésztanárainak alkotó tevékenységét, szívesen nyit meg tárlatokat, kiállításokat. Szívügye az intézményi karácsonyi hangversenyek színvonalas megrendezése.

A Rektor Úr napi munkájához szükséges nyugodt hátteret családja biztosítja számára. Fia, Sándor a Nyugat-magyarországi Egyetem Roth Gyula Szakközépiskola és Kollégium tantestületének tagja. Kevés szabadidejében szívesen vadászik. Kikapcsolódást, feltöltődést, fizikai megterhelést, lelki megnyugvást nyújt számára ez a tevékenység a természettel harmóniában.

Prof. Dr. Faragó Sándor számos rangos elismerésben részesült pályája során. A most elnyert magas állami kitüntetéséhez szívből gratulálok! További erőt, egészséget kívánok felelősségteljes munkájához!

Bucsy Gyöngyvér

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM MEZŐGAZDASÁG-ÉS ÉLELMISZERTUDOMÁNYI KARÁN

2014. november 24-én került megrendezésre a Kari Tudományos Diákköri Konferencia Mosonmagyaróváron a Tudományos Diákköri Tanács szervezésében. 27 előadó mutatta be tudományos tevékenységét a délután során összesen 4 szekcióban az állat,- környzet-, növény- és élelmiszertudomány szakterületeiről. A nagyszámú résztvevő és érdeklődő hallgatóság érdekes és magas színvonalú előadásokat hallhatott az egyes bizottságok munkája során.

A bíráló bizottságok minden szekcióban rangsorolták az előadásokat, valamint javaslatot tettek az Országos Tudományos Diákköri Konferenciára való részvételre. Valamennyi szekcióban I., II., III., helyezettet hirdettek, és szekciónként különdíjak átadására is sor került, a Hallgatói Önkormányzat, és az Óvári Gazdászok Szövetségének jóvoltából, akik az egyes tudományterületen gyakorlati jelentőséggel bíró versenyzőt és dolgozatát jutalmazták felajánlásukkal.

A Kari Tudományos Diákköri Konferencia helyezettei és különdíjasai:

Állattudományi I. szekció:

1.hely:	Gál Orsolya (II. évf. ÁMM) Konzulens: Dr. Gulyás László
2. hely:	Nagy Anna (II. évf. GVB) Konzulensek: Dr. habil. Karácsony Péter, Kosztra Kerecsen
3. hely:	Szarvady Orsolya (III. évf. ÁMB) Konzulensek: Dr. habil. Egri Borisz, Kummer Luca
HÖK különdíj:	Kocsis Kata Judit (III. évf. ÁMB) Konzulens: Dr. Gulyás László
ÓGSZ kölöndíj:	Kránitz Zsófia (IV. évf. GVB) Konzulensek: Dr. Gombkötő Nóra, Dr. Pongrácz László

Állattudományi II. szekció:

1. hely:	Vida Orsolya (II. évf. AMM) Konzulensek: Dr. Tóth Tamás, Dr. habil. Egri Borisz
2. hely:	Greff Babett (III. évf. ÉMB) Konzulensek: Dr. Tóth Tamás, Dr. Tanai Attila
3. hely:	Kovács Bálint (IV. évf. ÁMB) Konzulens: Dr. Gulyás László
HÖK különdíj:	Komlósi Gergely (II. évf. ÁMM) Konzulens: Dr. Szabó Ferenc
ÓGSZ kölöndíj:	Vida Orsolya (II. évf. AMM) Konzulensek: Dr. Tóth Tamás, Dr. habil. Egri Borisz

Környezettudományi szekció:

1. hely:	Nagy Renáta (III. évf. MMB lev.) Konzulensek: Dr. Gulyás László, Dr. Zsédely Eszter
2. hely:	Kovács Bence (IV. évf. ÁMB) Konzulensek: Dr. Gulyás László, Dr. Tempfli Károly
3. hely:	Füzi Tamás (I. évf. KMM) Konzulens: Dr. Varga Zoltán
HÖK különdíj:	Kiss Enikő (III. évf. KGB) Konzulens: Dr. Gulyás László

Növény-és Élelmiszertudományi szekció:

1. hely:	Kátay Gábor (I. évf. ÉMM lev.) Konzulens: Dr. habil. Varga László
2. hely:	Gubó Eduard (III. évf. KGB) Konzulens: Dr. habil. Molnár Zoltán
3. hely:	Herceg Emil Balázs (II. évf. ÉMM lev.) Konzulens: Dr. Zsédely Eszter
HÖK különdíj:	Kószás Odett (III. évf. KGB) Konzulens: Dr. habil. Molnár Zoltán

A bíráló bizottságok a 2015. évi OTDK-ra való részvételre javaslatokat tettek, mely a szegedi Tudomány Egyetem szervezésében, Hódmezővásárhelyen és Szegeden fog megvalósulni 2015 tavaszán, ahol az idei indulók közül 16 versenyző fogja képviselni karunkat.

Valamennyi versenyző hallgatónak gratulálunk az elért eredményekhez, és további sikeres kutatómunkát kívánunk!

Dr. Gulyás László
NYME MÉK
Kari TDT elnök,
Nagy Katalin
Kari TDT hallgatói társelnök

ÚJRA A COMMUNITY MEDIA FORUM EUROPE VEZETŐSÉGI TAGJÁNAK VÁLASZTOTTÁK MEG DR. VELICS GABRIELLÁT

2014. november 7-én Potsdamban, a Community Media Forum Europe Közgyűlésén a tagok szavazata alapján Dr. Velics Gabriella egyetemi docenst (BDPK - Kommunikáció és Média Intézeti Tanszék) újabb három évre a vezetőség tagjai közé választották, a tisztújításon alelnöki megbízást kapott.

A CMFE nemzetközi civil szervezetként vesz rész az Európai Unió médiával kapcsolatos ügyeinek megvitatásában; hozzászólásokat, javaslatokat juttat el a döntéshozó bizottságokba, és tanácskozásokon, konferenciákon való jelenlétével erősíti a közösségi médiumok nemzetközi elismertségét. A szervezet elsődleges feladatának tekinti a média szektor harmadik ágának (közösségi, szabad médiumok) erősítését, lobbi tevékenységét e szektor mind szélesebb körű elismerésében, a jogi szabályozások pontosításában és a különböző országos sajátosságok mentén a tagszervezetek érdekében végzi.

NYME SEK

BPK DON BOSCO SZAKKOLLÉGIUM PROGRAMJA – JÓTÉKONYSÁGI SÜTEMÉNYVÁSÁR

Eredményesen zárult a „JÓTÉKONYSÁGI SÜTEMÉNYVÁSÁR", melyet a Don Bosco Szakkollégium és a BPK HÖK szervezett, 2014. december 2-án a Benedek Kar tetőterében.

A Benedek Elek Pedagógiai Kar Don Bosco Szakkollégiuma évek óta feladatának tekinti, hogy segítséget nyújtson gyermekeknek, szociálisan rászorultaknak. A szakkollégium elődje a Szociálpedagógia Szakkollégium 2010-ben alakult, mely az országban elsőként vállalta, hogy a szociálpedagógia szakos hallgatók szakmai kompetenciáit megerősíti, fejleszti. Programjai elsősorban a szakmát tanulók ismereteinek gazdagítása, konferenciák szervezése, a kar tehetséges hallgatóinak felkutatása. Ezeket a programokat, a Don Bosco nevét felvevő szakkollégium, a hagyományoknak megfelelően tovább vitte, vállalva Don Bonci eszmeiségét, tevékenységét.

Giovanni Bosco (Bosco Szent János - 1815–1888), a XIX. századi katolikus népnevelés és szociális gondoskodás legnagyobb alakja szegény parasztcsaládból származott. Küzdelmes ifjúkor után szentelték pappá 1841-ben. Nevelői hivatását a következőkben fogalmazta meg: „Nem veréssel, hanem szelídséggel és szeretettel kell barátságukat megnyerned. Fogj hát hozzá azonnal, és beszélj nekik a bűn utálatosságáról és az erény értékességéről." Pappá szentelését követően fogadta be otthonába első növendékét, egy munkanélküli kőműves inast, majd Valdoccóban hamarosan megszervezte Oratoriumnak nevezett intézményét. Kialakította a világi munkatársak széles hálózatát. A Szalézi Társaság Neri Szent Fülöp (Filippo Neri) szellemét követő egyesületi otthonokban, gyermekmenhelyeken, különböző iskolatípusokban fejtette ki tevékenységét. Ma a Szaléziak a világ minden táján folytatják eredményes nevelő-oktató, szociális gondozó missziójukat: 1536 intézetükben szerzetes fiatalok százezreit gondozzák és nevelik. (Pukánszky–Német: Don Bosco pedagógiája, Neveléstörténet, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1996.)

Don Bosco azt vallotta és hirdette, hogy – „A nevelés alapja a szeretet!"

A felsőoktatás tehetséggondozásának egyik színtere a szakkollégiumi tevékenység, valamint a tudományos diákköri munkában való részvétel. Mindkét forma fontos a tehetséges hallgatók eredményességének bizonyítására. A Don Bosco Szakkollégium hallgatói a karon tanuló, jól teljesítő, a külön feladatokat vállaló hallgatók köréből szerveződik. A szakkollégium vezetése miden félévben felvételt hirdet, melyet a vezetés által és közgyűlés támogatásával összeállított szempontok szerint végeznek. A szakkollégiumban végzett munkát lehetőség van tantárgyi kurzusként, kredit rendszerben elfogadtatni és igazolni.

A Don Bosco Szakkollégium részéről a decemberi süteményvásár, már hagyományt teremtő program, mely 2010 óta szinte minden évben megrendezésre került, és siker is koronázott. 2013-ban is igen eredményes volt a szakkollégium süteményvására, akkor a Családok Átmeneti Otthona kapta meg a felajánlást.

A süteményvásáron az eladott sütemények, pékáruk értékét a szervezők, a Győr-Moson-Sopron Megyei Gyermekvédelmi Központnak ajánlották fel. A szakkollégium szociálpedagógia, óvodapedagógia és csecsemő- és kisgyermeknevelő hallgatói kiváló szervezésének és részvételének köszönhetően több kisgyermek, fiatal örülhetett a karácsonyi ajándékoknak, meglepetéseknek. Ezek a gyermekek igen rossz szociális körülmények között élnek, és a jelenlegi családi állapotuk miatt, sajnos nagyon sokan nem tudtak karácsonykor hazamenni az intézményből. A hallgatók által sütött sok finomság mellett Sopron város több péksége, vendéglátó egysége ajánlotta fel termékeit. A süteményvásárt igazán nagy sikerként, egyben lelki feltöltődésként könyvelhettük el az adventi időszakban.

A befolyt összeget Szendrődi Andor igazgatóhelyettes, Lánczi Zsuzsanna munkatárs, valamint az intézményt képviselő gyermekcsoport vehette át. A gyermekek szép karácsonyi műsorral köszönték meg a Kar hallgatóinak felajánlását.

„Világunk összetartó ereje a szolidaritás – a gazdagok, erősek kötelessége a gyengék gyámolítása, a közösség életben tartása, a testvéri szeretet". Csaba Testvér

Támogatóink voltak:

Griff Söröző és Pizzéria, VOLT Café, Niki Pékség, Gellért Pékség és Fórum Vendéglő.

A programról a helyi média is készített riportot.

Dr. Bodnár Gabriella
Don Bosco Szakkollégium szakmai vezetője,
Hegyi Dóra
Don Bosco Szakkollégium elnöke
NYME BPK

Tudósportrék:

DR. BALÁZS JUDIT

Dr. Balázs Judit professzor emerita

Lapunk legutóbbi számának 28. oldalán képes hírben írtuk meg, hogy a Klebersberg Kultúrkúria és a Marczibányi Téri Művelődési Központ nagy sikerrel tartja színházi repertoárján az Ölj csak meg, lelkem című groteszk játékot.

A szerző a kitűnő török Aziz Nesin és a mű fordító átdolgozója Dr. Balázs Judit professzor emerita, egyetemünk oktatója. Akkor jeleztük, hogy az immár jó ideje tartó Tudósportrék sorozatban egy életútinterjúban közelítjük meg a nem mindennapi teljesítményt.

*

Ismeretségünk nem újkeletű. A Közgazdaságtudományi Kar Erzsébet utcába történt beköltözése után számos összejövetel volt az oktatóknak, s e sorok írója is akkor került oda. Ott találkoztam először Dr. Balázs Judittal, aki akkor az egyetem rektorhelyettese, a kar Társadalom-földrajzi- és Világgazdaságtan Intézet igazgatója, egyetemi tanára volt. S nem mellesleg a külügyi szak képzésvezetője is. Később az egyetem és a főváros közötti hosszú vonat utakon sokat beszélgettünk. Egyébként is a vonatkupé olyan volt, mintha egy összoktatói értekezleten lettünk volna. Sajátosan jó hangulata volt.

*

A budai lakás, ahol beszélgetünk, kedves környék. A berendezés diszkréten finom. Akvarellek a falon, s a bútorok is lágy színeikkel simulnak a harmóniába. Termetes könyvespolcok sorai őrzik a lakó számos nyelven megjelent könyveit, folyóiratait.

A háziasszony hosszú elegáns, hímzett öltözékét dicsérem – nem a kötelező udvariasság mondatja velem.

– Tunéziai – teszi hozzá, miközben apróságokkal kínál.

– A családról, ha mondana valamit. Honnan származnak?

– Nagykanizsai a családunk. Édesapám orvos ezredes volt, majd a háború után polgári orvosként praktizált. Édesanyám apja huszártiszt volt. Innen a „katonai vér" bennem – teszi hozzá mosolyogva.

A városban jártam az iskoláim, a gimnázium korábban a piaristáké volt. Már akkor vonzódtam a nyelvekhez, latint, oroszt, angolt tanultunk. Érettségi után a közgazdasági egyetemen tanultam tovább. Első év után férjhez mentem. Férjem orientalisztikával, turkológiával foglalkozott és mindjárt Berlinbe mentünk. Ő ott tanított a Humboldt Egyetemen. Én is ott folytattam tovább az itthon megkezdett egyetemi tanulmányaimat.

Végzés után aspiráns lettem, majd ott védtem meg a kandidátusi disszertációmat és bekerültem az egyetem Nyugat-Ázsia tanszékére oktatni. Hazatértünk után az Akadémia Világgazdasági Kutatóintézetébe kerültem tudományos főmunkatársnak. Számos kitűnő kollégától tanultam, többek között Krizsán Lászlótól, aki Afrika kutató volt és például Magyar László munkásságát tanulmányozta. A világhálón is olvasható e nem mindennapi történet: http://terebess.hu/keletkultinfo/krizsan3.html (S itt derül ki, hogy milyen kicsi a világ! E sorok írója a dunaföldvári Magyar László Gimnáziumban érettségizett és személyesen is ismerte Krizsán professzort, több konferencián is találkozván érdekes személyiségével. Még annyi hozzátartozik a szubjektív történelemhez, hogy a Magyar Lászlóról készült szobor elkészülését szorgalmazta, amit aztán a kitűnő szobrász, Mészáros Mihály elkészített 1988-ban, s a vár udvarában áll egy Afrika szobor – térképbe applikálva.)

– A családban mennyire „öröklődött" tovább a nyelvek iránti érdeklődés?

– Iker – immár asszony-lányaink vannak. Mindketten a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumba jártak. Négy nyelven tudnak. Középiskolás korukban országos nyelvi versenyt nyertek és külföldre is mehettek nyelvi környezetben tanulni. A francia, német, angol az erősségük. Egyikőjük ügyvéd, a másik egy neves tv csatornánál – immár a spanyolt is elsajátítván – film ügyekkel foglalkozik.

– És az unokák?

– Mindkettő kislány, nyolc és tizenkettő évesek. Tüneményesek! Élvezet velük játszani. Az idegen nyelvi nyelvjátékokat imádják. És a humort különösen! Nem is tudom kitől örökölték? – teszi hozzá mosolyogva.

– És itt jön egy izgalmas kérdés: a török nyelv hogyan jött a képbe, mert közismerten rajongója a török nyelvnek, kultúrának?

– A férjem révén sokan jártak hozzánk és én egy kukkot sem értettem a beszélgetésekből. Akkor elhatároztam, hogy teljesen autodidakta módom megtanulom a török nyelvet. Sikerült. Megszerettem. Olyannyira, hogy elkezdtem fordítani is.

És mintegy illusztrációként, egy kötetet tesz elém kedves vendéglátóm. Aziz Nesin: Csinálj valamit, Mes című novellaskötetét. A Modern Könyvtár sorozatban jelent meg, az Európa Könyvkiadó adta ki 1984-ben. (Az idő tájt a könyvek példányszámai másként néztek ki, egy-egy jó könyvet többtízezresben adtak ki. Megnéztem, antikváriumban ma is kapható.)

– A török–magyar rokonság is nagyon érdekelt és érdekel ma is. Számos kapcsolódási felület van a két nép, a két kultúra között. Említhetném a zenét például. Bartók Béla is föltárta a „zenei rokonságot", sőt kutatta is Ahmed Adnan Saygunnal közösen beutazták 1936-ban Törökországot. Gyűjtötték és lejegyezték a hallott népdalokat. Saygun megjegyezte, hogy rengeteget tanult Bartóktól. Jó barátok lettek. A pentaton zene ősibb, mint a beszélt nyelv.

És talán egy érdekesség a valamikori török–magyar együttélésről: mivel a törökök nemették a disznóhúst, ezért nem is hajtották el az ál-

latokat. Akkortól lett a disznóhús fogyasztása nálunk is népszerűvé. A cigánybáró című Johann Strauss daljátékban, ami Jókai Mór novellája nyomán született, megtalálható ez a motívum.

– És hogyan került a nemzetközi tudományos közéletbe?

– A Magyar Tudományos Akadémiához jött egy fölkérés a Stockholmi Nemzetközi Békekutató Szervezettől, hogy jó lenne egy konferenciát szervezni, mivel elég keveset tudnak a szocialista országokról, és kelet-nyugati tudományos közélet közeledését is elősegítené. Létrejött az MTA Intézetközi Békekutató Központja. A nemzetközi konferencia 1983-ban, Győrben nagyon jól sikerült. Később, kicsit előreugorva, alapítói közé tartozom az Európai Békekutatók Szövetségének, melynek örökös elnöke vagyok mind a mai napig.

– A világ számos helyén megfordult, fölsorolni is nehéz lenne merre járt.

– Talán azt is mondhatnám Portugália és Spanyolország kivételével alig akad olyan terület, ahol hosszabb–rövidebb ideig nem jártam. Rengeteget utaztam, akár transznacionális kutatások ösztöndíjasaként, akár megbízatásokkal, fölkérésre. Ebbe a sorba Észak-Korea éppúgy beletartozik, mint Tajvan vagy Dél-Afrika. A kutatási területem a biztonságpolitika. A világ számos helyén jeles szakkönyvnek számító – Biztonságpolitikai kézikönyv – egyik szerzője vagyok. Írásaim, tanulmányaim angol, német, francia és arab nyelven jelentek meg. A Gazdasági biztonság egyébként az én leírásom.

– Sokfelé megfordult a világban. Volt-e valami nagyon kritikus helyzet, amit átélt?

– Igen. Svéd megbízásból Kelet-Afrikában jártunk és Burundiból alig tudtunk Nairobin át, „elmenekülni" egy charter géppel, mert nagyon érződött a hutuk és a tuszik közötti feszültség. Később láttuk – már felvételekről – ahol pár napja jártunk, hullahegyek voltak. Iszonyat. Kis híján mi is ott maradhattunk volna.

– Ha jól olvastam – a mai frissel együtt – 12 könyve jelent meg, mintegy 200 tudományos cikket jegyez, hat jegyzetet; ezek hazai és külföldi írásművek. Ezen kívül a magyar döntéshozók valamint nemzetközi szervezetek megbízásából mintegy kilencven tanulmányt készített. Tiszteletreméltó teljesítmény. De maradjunk egy kicsit a legutóbbi könyvénél, ami a Mindenki egyformán különböző – rendhagyó útikönyv Egyiptomból. Ez hogyan született meg?

– Mubarak sógora ajánlott engem és az egyiptomi kormány meghívására 2006-ban vendégprofesszorként oktathattam, többek között Egyiptom legpatinásabb egyetemén is Kairóban. Ez számomra nagy megtiszteltetés volt. Ez a világ második legrégebbi egyeteme, alapítása szinte egybeesik a honfoglalásunkkal. Azóta is fennáll, működik. A főállásom Kairótól mintegy száz kilométerre volt. Ez modern, minden komforttal fölszerelt intézmény. Az egyik karon közgazdászokat oktattak, angol nyelven.

– És hogyan boldogult az arab nyelvvel?

– Nehezen. De sok mindent meg kellett tanulnom a hétköznapi élet dolgaiból, bár mindenki ki volt szolgálva, az egyetemi tanárnak magas presztízsértéke van. Háromemeletes villában laktunk, gépkocsivezető szállított, az élelmezés ingyenes volt. Ha piacra mentem, vagy valamit meg akartam tudakolni, kénytelen voltam valamicskét megjegyezni, a számokkal volt a legkevesebb gondom.

Az arab nyelv nehéz. Nincs is egységes arab nyelv. A hétköznapi beszéd nyelvezete eltér a Korán mintanyelvétől. Európai fölkészültséggel semmire sem lehet jutni. Mondok pár példát: legtöbb nyelvben ilyen szavak, mint centrum, hotel, univerzitás, stb. közismertek,vagy hasonlóak. Az arabban nem. Az oktatás idején behatóan tanulmányoztam az iszlámot és a hazatérést követően mind Magyarországon, mind külföldön számos előadást tartottam e témakörben – teszi hozzá végezetül.

Sokáig lehetett volna még az évek alatt megélt arab eseményekről beszélgetni. Élvezettel hallgattam.

Megköszönöm a beszélgetést, az ajándékba kapott remek könyvet.

*

Dr. Balázs Judit professzor emerita a NymE Közgazdaságtudományi Kar Széchenyi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskolájának törzstagja. A Kaposvári Egyetem Iszlám Tudományok Kutatóintézetének tudományos igazgatója.

Dr. Bérczessy Lajos

PROMINENS VENDÉG A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KARON

Telt ház fogadta 2014. november 19-én Dr. Csányi Sándor, a Közgazdaságtudományi Kar címzetes egyetemi tanára, az OTP elnök-vezérigazgatója „Kis magyar banktörténet" című szakmai előadását a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar aulájában.

A Közgazdaságtudományi Kar kezdetektől fogva különös figyelmet fordít a vállalati kapcsolatok ápolására. A Kar e célból hozta létre a Vállalati Kapcsolati Csoportot, mely minden szemeszterben meghív a Karra egy prominens gazdasági szereplőt, aki nemcsak szakmai előadást tart az egyetemi hallgatóságnak, hanem egyben részese és főszereplője lesz a Students' Dinner elnevezésű hallgatói vacsoraestnek.

Az egyedi előadássorozat első meghívottjaként Dr. Csányi Sándor az OTP Bank Nyrt. elnök-vezérigazgatója, karunk címzetes egyetemi tanára 2014. november 19-én tartotta meg „Kis magyar banktörténet – a bankszektor elmúlt 10 éve az eredményesség tükrében" című előadását. Az előadást a Kar aulájában és videokonferenciás közvetítésen keresztül Béres előadótermünkben közel 350 oktató és hallgató követte figyelemmel. Az előadó lényegre törő diasora érdekes és értékes információkat nyújtott a közönség számára, majd beszámolóját követően Elnök úr nyíltan, készségesen és közvetlenül válaszolt minden felmerülő kérdésre a bankok felelősségétől a szövetségi kapitányig.

Az előadás után megrendezésre került az első Students' Dinner rendezvény, melyen 25 hallgató vacsorázhatott együtt Magyarország egyik legsikeresebb üzletemberével, s vitathatták meg a gazdaság és társadalom aktuális kérdéseit.

Horváth Ágnes,
doktorandusz,
NYME KTK

X. REGIONÁLIS TERMÉSZETTUDOMÁNYI KONFERENCIA A NYME TERMÉSZETTUDOMÁNYI ÉS MŰSZAKI KARÁN

2015. január 28.

Mintegy negyed évszázaddal ezelőtt fogalmazódott meg az igény arra, hogy az akkor még Szombathelyi Tanárképző Főiskola természettudományos tárgyakat oktató tanszékei rendezzenek januárban, a vizsgaidőszak utolsó hetében egy olyan összejövetelt, egy szakmai találkozót, amelyen beszámolhatnak az egyes oktatók és kutatók elsősorban saját kollégáiknak arról a kutatásról és tudományos munkáról, amelyet az elmúlt időszakban végeztek. Nem titkolt cél volt az is, hogy megismerjük egymás munkáját, érdeklődési körét, hogy jobban el tudjuk fogadni egymást.

Az akkor még Januári Szakmai Napnak nevezett rendezvény rendszeressé vált, s minden évben színes seregszemléje volt a természettudományoknak. Minden előadó és résztvevő arra törekedett, hogy olyan témával álljon ki társai elé, amely szélesebb, átfogó, más tudományterület művelője számára is érdekes lehet. Éppen a sokszínűsége volt és maradt vonzó ebben a konferenciában, s már szinte várták a szervezők és résztvevők is az újabb és újabb találkozót.

A szombathelyi Természettudományi Intézet, majd később a Természettudományi Kar számára is fontos volt ez a szakmai összejövetel, s felvetődött a kifelé történő nyitás gondolata. Előbb csak a Szombathelyen működő más kutatóhelyek, mint például a Gothard Asztrofizikai Obszervatórium és a Savaria Múzeum munkatársainak meghívására került sor, később már az egész Nyugat-dunántúli Régió természettudományos oktatói és kutatói számára hirdettük meg a szakmai találkozót.

Ekkor, ilyen előzmények után 2006-ban született meg a Regionális Természettudományi Konferencia, amelynek az idei volt a tízedik, jubiláló ülése. A 2008-as egyetemi integráció felerősítette a folyamatot, számos oktató és kutató érkezett a konferenciára elsősorban egyetemünk soproni és mosonmagyaróvári karairól, tovább színesítve a konferencia szakmai kínálatát.

A hagyományoknak megfelelően a Regionális Természettudományi Konferenciákon az első blokkba a matematika és szorosan kapcsolódó alkalmazott területei, mint például a csillagászat kerül. Ezt követik a fizika, a kémia és a műszaki tudományok témakörének előadásai. Nagyjából ez teszi ki a konferencia délelőtti programját, a délutáni két fő terület egyike a biológia tudományé – növénytan, állattan, végül antropológia – bontásban kerül színre. A konferenciánk utolsó nagy témaköre a földrajz és földtudományok, amelyek látványosságukkal és érdekességükkel még a délutánra kifáradó hallgatóság érdeklődését is képes fenntartani.

Nagyon reméljük, hogy a kedves olvasó figyelmét is sikerült felkeltenünk a természettudományok ezen évenkénti ünnepe iránt, s akár kutatásairól beszámoló előadóként, akár érdeklődőként ellátogat konferenciánkra. Ezen kis írásunkhoz mellékeljük kedvcsinálóként a X. Regionális Természettudományi Konferencia programját, amelynek legtöbb elhangzott előadása a www.videotorium.hu internetes forrásból hozzáférhetővé válik a közeljövőben.

Dr. habil. Péntek Kálmán
főiskolai tanár, intézetigazgató
NYME SEK, Természettudományi és Műszaki Kar
Tudományos és Tudományos Diákköri Bizottságának elnöke

A TUDOMÁNY ÜNNEPÉT ISMÉT NÍVÓS KONFERENCIA KERETÉBEN ÜNNEPELTÉK A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KARON

November 12-én a Tudomány Ünnepe alkalmából immár 14. alkalommal tartott a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara nemzetközi konferenciát.

A „Makrogazdasági döntések – Hálózati szinergiák" címmel megrendezésre került eseményen Prof. Dr. Székely Csaba egyetemi tanár, a konferencia szervezőbizottságának elnöke nyitó beszédében kitért arra, hogy a konferencia immár 14. alkalommal került megrendezésre a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából. A plenáris előadókat, a konferencia résztvevőit és a hallgatóságot Dr. Fábián Attila dékán is köszöntötte, amelyet követően a közgazdász szakma neves képviselőinek előadásaival indult a rendezvénysorozat.

Elsőként prof. dr. Kocziszky György az MNB Monetáris Tanácsának tagja vázolta a monetáris politika előtt álló aktuális kihívásokat és lehetőségeket, majd prof. dr. Bakacsi Gyula a Semmelweis Egyetem egyetemi tanára világított rá a hálózatkutatás jelentőségére a társadalom- és gazdaságtudományok területén. Harmadik előadónk Freid Mónika, a KSH főosztályvezetője számolt be a KSH által készített legfrissebb, a gazdaság állapotát jelző indikátorokról, kapcsolódva az első előadáshoz, majd dr. Szász Jenő a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke mutatta be a kutatóintézet legfontosabb működési területét és azokat az irányokat, amelyek a nemzetintegráció elősegítését hivatottak szolgálni. Végül karunk oktatója, dr. Pogátsa Zoltán a közgazdasági gondolkodás fejlődésének hazai folyamatait ismertette, összehasonlítva az osztrák iskola főbb képviselőinek tanait az úgynevezett Északi Modell filozófiájával.

Az ebédszünetet követően több mint 100 szekcióelőadás hangzott el a közgazdaságtan és a gazdálkodástudományok területeiről. A magyar szekciók között a gazdasági és társadalmi növekedést vizsgáló kutatások, az innovációmenedzsment, valamint a gazdaság és társadalmi hálózatok szerepét vizsgáló előadások is megjelentek. A résztvevők között a kar számos oktatója, doktorandusza és hallgatója is tartott előadásokat, amelyet a publikum nagy érdeklődéssel fogadott. Az angol és a német nyelvű szekciókban a határon túli előadók prezentálták ugyancsak magas színvonalon kutatási területeiket.

Ékes Szeverin,
doktorandusz,
NYME KTK

ÉG ÉS FÖLD KÖZÖTT

A XVIII. Apáczai Napok Nemzetközi Tudományos Konferencia első napján, 2014. október 21-én, az NYME Apáczai Csere János Kar Cziráki Lajos Kiállítóterében az „Ég és föld között" című kiállítást nyitottuk meg a kar képzőművész oktatói: Balogh István, Borbély Károly és Szunyogh László legújabb alkotásaiból.

A műveket a Győri Hittudományi Főiskola rektora, Dr. Lukácsi Zoltán ajánlotta a vendégek figyelmébe. Most az ő kiállítás megnyitó beszédét olvashatják.

„Engedjék meg, hogy a cím utolsó szavához kössem gondolataimat. Nemes Nagy Ágnesnek kötetcím-adó verse is ez a szó: Között. Az ember – tetszik-nem tetszik – folyamatosan megtapasztalja ezt a „között" – érzést, mivel összekötő kapocs, vagy ha tetszik: híd az ég és a föld, az anyag és a szellem, a test és a lélek, az immanens és a transzcendens, az ideigvaló és az örökkévaló között. Létének feszültsége éppen abban áll, hogy van fogalma az örökről, a tökéletességről, a végtelenről, ugyanakkor lépten-nyomon kénytelen szembesülni azzal, hogy a maga erejéből ebben a világban ezt képtelen megvalósítani, elérni, lépten-nyomon beleütközik a múlandóságba, töredezettségbe, tökéletlenségbe. Ennek ellenére nem szűnik meg benne a vágy, hogy létének határait kitágítsa, megküzdjön a lehetetlennel. Az örök tökéletességért vívott harcunk egyik legfontosabb eszköze a művészet.

Szunyogh László kisplasztikáinak, az itt láthatóknak is gyakran eleme a hárfa, amely a művészet szimbóluma. Már Apollónt, a múzsák vezetőjét is gyakran ábrázolják vele, aztán a nagy klasszikus művészeket, pl. Homéroszt. Orfeusz a hárfájával majdnem legyőzi a halált, majdnem visszszahozza elhunyt feleségét az alvilágból. Arion hárfajátékával megbabonázza a természetet. Végeláthatatlanul sorolhatnánk az utalásokat a hárfával kapcsolatban Írország címeréig, amelyben szintén szerepel. A művészet felfelé, a lélek világa felé indít bennünket, miközben állandóan a lelketlen technikai civilizáció vesz körül bennünket, és minden perccel a lejtőn csúszunk lefelé… Honnan jöttünk, és hová tartunk? Hol vagyunk? Kik vagyunk? Kérdezhetjük az utazásra utaló jelképeket, az autót, a hold és nap között suhanó vonatot, a sín fölött lebegő angyalt, a fénysugárral repülő párt látva. Szunyogh László művei a végsőkig tömörítve kívánják a lehető legtöbbet átadni. Az irodalomban Örkény egyperceseihez lehetne őket hasonlítani: sokat bíz a befogadóra, mert alkotásai nem értelmezik számunkra önmagukat, ránk bízzák az utalások megfejtését. A Figura rúddal talán a legdöbbenetesebb: alakja a beléje döfött lándzsán keresztülhúzva önmagát halad előre. Nem tudok nem gondolni kamaszkorom kultikus filmjére az Excaliburra, amelynek végén Artur király a beléje döfött lándzsán végighúzva önmagát jut el ellenfeléig, s döfi le az Excaliburral. Nem ilyenek vagyunk mindnyájan? Az anyagvilág, az emberlét által halálosan megsebesítve vonszoljuk magunkat előre, és a végre nem gondolva – vagy éppen mindig arra gondolva? – elhisszük, hogy van értelme a szenvedésnek, hogy van haladás, hogy – ha legyőzetve is, de – győzhetünk. Szeretném felhívni a figyelmet a Figura holddal c. kompozícióra. Az ember – mint említettem – köztes lény, összekötő kapocs, aki csupa kettősséget tapasztal a világban. Ég és föld, éjszaka és nappal, fény és árnyék, férfi és nő… A hold az éjszakára és a nőiségre utal. „A hold a mi napunk" – mondták a romantikusok, akik a klasszicizmus fényes látásmódja után az éjjelnek és az éjszaka titkainak, a sötétség világának megjelenítésén dolgoztak, amikor a hold uralkodik. Ahogy ez a figura is a holdat prezentálja nekünk. De a hold utal Máriára is, akit a Jelenések könyve óta gyakran ábrázolnak úgy, hogy lába alatt a hold, fején 12 csillagból korona. Mária köti össze az eget és a földet, az Ó- és Újszövetséget, az Istent és az embert. Ő vezessen át bennünket a másik alkotásra, amely kifejezetten vele kapcsolatos.

Ahogy belépünk a terembe, óhatatlanul magára vonja figyelmünket Balogh István monumentális Angyali üdvözlete. Színvilága, expresszív ecsetvonásai összegzik és újragondolják a művészek által oly kedvelt jelenetet. Szombaton volt Szent Lukács evangélista ünnepe, aki a képzőművészek védőszentje is. Az ő evangéliumának bájos jelenete, az angyal és az ember találkozása ihleti meg művészek generációit. Főleg a reneszánsz hagyományozott ránk feledhetetlen alkotásokat, Balogh István műve utal is ezekre. A triptichon egy 4. elemmel bővül. Amikor az Istenember parányi magzatként megjelenik a földön, amikor kezdetét veszi a megváltás, halak gyülekeznek az élő vizek forrásához. A hal az egyik legősibb és leggazdagabb tartalmú keresztény szimbólum. Az egyik legkorábbi keresztény hitvallás szavainak kezdőbetűi a hal görög nevét: IHTHÜSZ – adják ki. Ieszusz Hrisztosz Theou Hüiosz Szótér. Azaz: Jézus Krisztus, Isten Fia, Megváltó. A hal tehát az éppen ebben a pillanatban megfogamzó Krisztusra utalhat. De az apostolok is halászok voltak, akiket Jézus emberhalászokká tett. És Jézus példabeszédeiben, csodáiban is sokszor szerepelnek a halak. Feltámadása után pedig hallal vendégeli meg tanítványait. A halak az 5. nap teremtményei, amikor még nincs ember. Halak, ember, angyal, Istenember: a teremtés és megváltás üdvtörténeti eseményeit foglalják össze. Balogh István Máriája nem repes, visszafogott, szinte melankolikus. Nem királynő, hanem az Úr alázatos szolgáló leánya. Még nem tudja, hogy mit vállal, de érzi a felelősség súlyát. Ember, de lassan birtokba veszi az Isten. „A magasságbeli ereje borít be árnyékával" – mondja neki az angyal. A kép ezt a pillanatot örökíti meg. A Között állapotát. Valami elkezdődött, de még csak ketten tudják: Mária és az angyal. De már az egész teremtett világban megpezsdül, forr, indázik, gomolyog, csobog valami. Valami új.

Ugyancsak a Között műalkotása Borbély Károly Szent Lászlója is. Amikor először láttam, gondolkodóba estem, vajon honnan ismerős ez az

arc. Nem, nem a Szent László hermához való tudatos hasonlatosságra gondolok. Az arckifejezés és tekintet tűnt ismerősnek valahonnan. Aztán rájöttem, honnan. Mint papot, gyakran hívnak haldoklókhoz. Ezeken az embereken sokszor látom ezt a földön túli sugárzást. Beesett arcuk az evilági gyötrelmekről tanúskodik. De tekintetük már túllát ezen a világon. Még itt időznek, és már mégis valami időtlent szemlélnek. Arcuk nyugodt és megbékélt, elégedettséget tükröző. Környezetük szomorkodik, de ők békében vannak. Borbély Károly Szent Lászlója is ilyen. Légies alakja az ég felé nyúlik. Csatabárdját már nem forgatja, hanem támaszkodik rá. Arca megfáradt, és mégis békés, a jól megharcolt harc belső derűjét tükrözi. Ahogy szent Pál mondja: „A jó harcot megharcoltam, futásomat megfutottam, a hitet megtartottam – készen vár az örök élet koronája". Szent Lászlót a páncélja még a földi nehézségekkel borítja be, de már az ég aranya csillan meg rajta. Feje mögött a glória – vagy a Nap? – készül, hogy egész lényét magába fogadja.

Kedves barátaim, az itt látható műalkotások mind elárulnak valamit az emberlét titkából. Hogy mit jelent az élet „között"-volta. Végességünk nemcsak tragédia, hanem nagyszerű lehetőség is. Életünk egyszerisége, megismételhetetlensége felelősséget ró ránk. Nem mindegy hogyan használjuk fel az időnket. Hogy honnan hová jutunk el. Embernek lenni csodálatos, ha még az Isten is emberré akart lenni. Még ha tudta is, hogy az emberléttel szenvedés, halál vár rá. De létezésünk csak akkor igazán emberi, ha nem adjuk alább, ha soha nem adjuk fel, hogy az örökkévalóság munkatársai legyünk. A kiállítás most megnyílik, segítsen minket, hogy mi is nyitottak legyünk a Tökéletesség befogadására.

Dr. Lukácsi Zoltán,
a Győri Hittudományi Főiskola rektora

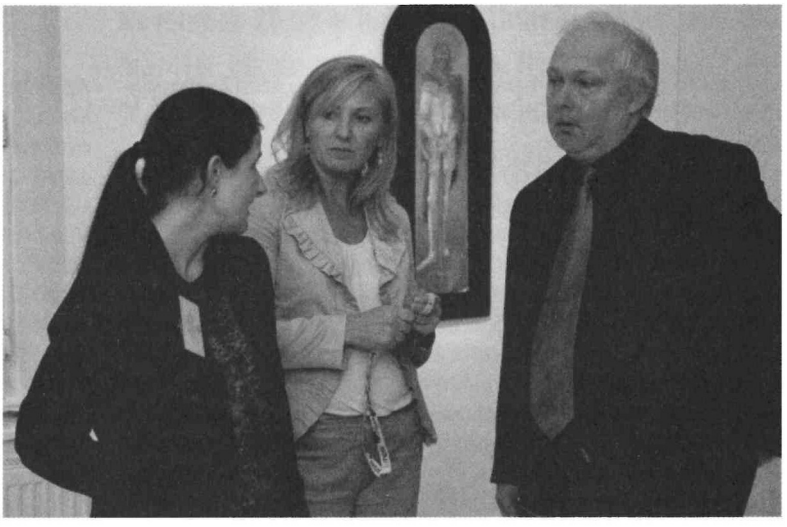

ÉGI VÁNDOR TÁVCSŐVÉGEN

Távcsöves megfigyelést szerveztek a szabad szemmel is elérhető Lovejoy üstökös megfigyelésére a Természettudományi és Műszaki Kar Kövesligethy Radó Csillagvizsgálójába.

Az üstökös felfedezője, Terry Lovejoy ausztrál amatőrcsillagász nevét viseli, aki 2014. augusztus 17-én pillantotta meg az akkor még halvány üstököst. A csillagászok C/2014 Q2 (Lovejoy) kódjel alatt tartják nyilván az égitestet, amely január végén került legközelebb a Naphoz. E fontos időpont után 8000 évet kell várni az üstökös következő visszatérésére. Nehéz megjósolni felfedezés után egy üstökös várható fényességét, hiszen nem látunk bele a Földről, hogy milyen folyamatok zajlanak az üstökös magjában, amelyek befolyásolják, hogy fényesebb vagy halványabb lesz a Nap közelében. Az is előfordulhat, hogy egy üstökös szétesik apró darabokra. Mint megtudtuk, olyan üstökösök is vannak, amelyek a Napot csak egyszer közelítik meg és soha többé nem térnek vissza.

Egy évben több üstökös is megközelíti a belső naprendszert, azonban legtöbbjüket csak közepes vagy nagy műszerekkel lehet látni, mint a Természettudományi és Műszaki Karának távcsöve.
A most látható égitestet a csillagászok halványabbra jósolták, de fényessége kedvezően alakult. Január végén, az esti égen, magasan, a fejünk felett szinte, a Kos csillagképtől északra, a Háromszög, majd az Androméda csillagkép irányában láthattuk; kézi látcsővel könnyen elérhető volt az égitest.

A szabad szemmel látható Lovejoy üstökös, valamint a Hold és a Jupiter bemutatására január 26-án hétfőn este sokan gyűltek össze az egyetemi csillagvizsgálóban. A hideg ellenére közel 200 embernek mutatta be Dr. habil. Péntek Kálmán intézetigazgató, főiskolai tanár, a csillagvizsgáló vezetője, valamint munkatársa Mitre Zoltán az égi tüneményt. A szombathelyi Gothard Csillagászati Egyesület két további távcsövet is felállított a helyszínen, így az érdeklődők egyszerre több égitestet is láthattak. Az üstökös távcsőben ködösen fénylő zöldes foltnak látszik, halvány csóváját a csillagászati fényképek mutatják csak meg. A program végéig kitartó érdeklődők a Jupiter holdjait is megcsodálhatták, amelyeket 405 évvel ezelőtt figyelt meg először Galileo Galilei.

Mikor lesz a következő szabad szemmel is jól látható üstökös? Ezt nehéz megjósolni, hiszen bármikor felfedezhetnek olyan üstököst, ami 2-3 hónap múlva akár szabad szemmel is látható lehet. Annyit azért megtudtunk, hogy a nyár első felében napközelbe kerül egy szintén tavaly felfedezett üstökös. Eddigi becslések szerint elérheti a szabadszemes fényességet. Az észlelése azonban nem lesz egyszerű, július második hetében nagyjából 5-6 nap alkalmas a próbálkozásra, ekkor napnyugta után egy órán át alacsonyan, észak-nyugati irányban kereshetjük az égitestet; ha valóban eléri ezt a fényességet.

Tavasszal pedig - pont a tavaszi napéjegyenlőség idején – március 20-án látható egy a Nap közel 2/3-át elfedő részleges napfogyatkozás. A jelenség érdekessége, hogy a következő évtizedekben ilyen nagy fedésű napfogyatkozás nem lesz látható hazánkból. Ezért is készül a csillagvizsgáló nagyon lelkesen a jelenségre, számítva minél több érdeklődőre.

Valamint, a Naplégkör vastagságának vizsgálatát is célul tűzték ki, amelyhez a fogyatkozások kiváló lehetőséget nyújtanak. E tudományos jellegű vizsgálathoz a csillagvizsgáló egy speciális Hidrogén-alfa távcsővel rendelkezik, amelyen át természetesen az érdeklődők is megtekinthetik a jelenséget.

Mitre Zoltán
NYME TTK
Matematika és Fizikai Intézet

ROMÁNY PÁL PROFESSZOR URAT KÖSZÖNTJÜK 85. SZÜLETÉSNAPJA ALKALMÁBÓL

Romány Pál 1929. november 17-én született Szajolban. A Gödöllői Agrártudományi Egyetemen 1952-ben agrármérnöki diplomát szerzett, ahol a későbbi miniszterelnök, Nagy Imre tanszékén volt gyakornok. Több állami gazdaság igazgatója, majd 1975–80 között mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. Egyetemünk Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán 2004. június 18-án kapta meg címzetes egyetemi tanári kinevezését. Éveken keresztül közreműködött az Agrártörténet és az Agrárpolitika c. tárgyak oktatásában.

Dr. Romány Pál professzor úr

A 75. születésnapja és a címzetes egyetemi tanári kinevezése alkalmából a Vivat Academia 2004/6. számában megjelent interjúban – annak ellenére, hogy csak rövid időt töltheteett a mezőgazdasági gyakorlatban – elsősorban agrármérnöknek vallotta magát. Pályájának alakulásában meghatározó szerepe volt annak, hogy egészen fiatalon nagyformátumú agrárpolitikusok – Nagy Imre és Erdei Ferenc – közvetlen munkatársa lehetett. Így nem csoda, hogy első időszakában az agrárpolitikai tárgyú művek domináltak: „Az ipar szerepe a mezőgazdaság fejlődésében" (1965), „A tanyarendszer ma" (1973), „Alföldi társadalom" (1990). Saját bevallása szerint a tanyavilág, a tanyasi élet iránti vonzalmát Erdei Ferenc munkássága ihlette. Igen gazdag szakírói munkássága mellett hosszú ideig két jelentős szakmai folyóirat, a „Gazdálkodás" és az „Agrártörténeti Szemle" szerkesztőbizottságának elnöki teendőit is ellátta. Ahogy Erdei Ferencnél, úgy nála is a lapok szerkesztése „kollektív munka" volt: a szerkesztőbizottság tagjai referáltak a beérkezett írásokról és közösen döntöttek azok megjelenéséről. Egész életében fontos volt számára a mezőgazdaságban tevékenykedők összefogása, a szövetkezés eszméje. Példának a dán, meg a holland gazdálkodók évszázados gyakorlatát tekintette. A Gazdálkodásban megjelenő írásai is híven tükrözték ezt az ideáját.

Az 1975-80 közötti mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszteresége idején sokat tett mezőgazdaságunk modernizálásáért, a jó külföldi tapasztalatok hazai elterjesztéséért. Kezdeményezője volt a FAO Élelmezési Világnapja elindításának, annak ellenére, hogy az ország akkori politikai vezetése nem lelkesedett az – azóta hagyományossá vált – mozgalomért. Igazi „reformer" volt, a szó legnemesebb értelmében.

Ilyen rövid laudatio keretében még említés szintjén is lehetetlen érzékeltetni azt a gazdag munkásságot, amivel az elmúlt 85 év során Romány Pál megajándékozott bennünket. Tudományos pályájának főbb állomásai: 1970-ben a mezőgazdasági tudomány kandidátusa, 1999-ben pedig az MTA doktora lett. A Gödöllői Agrártudományi Egyetem címzetes egyetemi tanára (1982), majd a Szent István Egyetem professor emeritusa és honoris causa doktora. Meghívott előadóként oktatott Kaposváron és Mosonmagyaróváron, ahol éveken keresztül részt vett az Agrártörténet és az Agrárpolitika c. tantárgyak oktatásában. 2004-ben a Karon c. egyetemi tanári kinevezést kapott. Számos szakmapolitikai tevékenysége közül említeni kell az MTA Agrártörténeti Bizottságában betöltött elnöki funkcióját (1972–1990). Az MTA Agrártörténeti és Faluszociológiai Bizottságban tiszteletbeli elnökként ma is aktívan tevékenykedik.

Mi, akik szinte a kezdetektől fogva végigkísérhettük Romány Pál eddigi tevékenységét, csak a legnagyobb elismeréssel és hálával tudunk szólni mindarról, amit az ország mezőgazdaságáért, a tudományért és a felsőoktatás ügyéért tett. Külön megköszönjük Neki azt, amit a mi intézményünkért tett és még ezután tenni fog. Szívből gratulálunk 85. születésnapja alkalmából és kérjük a Mindenhatót, hogy még nagyon sokáig jó egészségben tartsa meg körünkben.

Professzor Úr, az Isten éltesse!

Dr. Tenk Antal
NYME MÉK
professor emeritus

INTEGRÁLT VÁLLALATI HÉT – AVAGY KÖZPONTBAN A GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉS

A Közgazdaságtudományi Kar 2014. október 6. és 9. között tartotta Integrált Vállalati Hét nevű rendezvényét, melyen több mint 20 vállalati vezető állt katedrára és tartott színvonalas szakmai előadást hallgatóinknak. Az esemény kiemelkedő sikerként könyvelhető el, s egyértelműen alátámasztotta a Kar gyakorlatorientált képzési elképzeléseinek helytállóságát.

A Közgazdaságtudományi Kar elkötelezett híve a gyakorlatorientált képzésnek és a vállalati tudás oktatásba történő integrálásának. E koncepció szellemében került megrendezésre az első Integrált Vállalati Hét, melynek fő célja tehát az volt, hogy a hallgatók bepillanthassanak a cégek mindennapi munkájába, kialakuljon egy kép az adott cég tevékenységéről. Emellett a rendezvény teret adott arra is, hogy a vállalatok, hallgatóink és oktatóink közelebbről is megismerhessék egymást és értékes kapcsolatokat építhessenek a jövőre nézve.

Elfogadta meghívásunkat és előadóink között köszönthettünk többek közt Ifj. Dr. Béres József elnök urat (Béres cégcsoport), Rózsa Iván igazgató urat (Telekom Kommunikációs Igazgató), Straub Elek elnök urat (Day One Capital Zrt.) és Michael Reinig ügyvezető urat (LuK Savaria Kft.) is. Képviseltették magukat továbbá a bank és biztosító szektor fontosabb regionális képviselői, valamint érdekes logisztikai előadást tartott Skála János vezérigazgató (GySEV) és az IMS Connector Systems Kft. képviselői, Salamon Jolán és Németh Áron is.

Az előadásokon túl a Integrált Vállalati Hét negyedik napján hat különböző gyárlátogatásból választhattak hallgatóink, ahol a legmodernebb tudás mellett a legmodernebb technológiákkal is találkozhattak.

A karon működő Vállalati Kapcsolati Csoport által szervezett esemény teljes mértékben beépítésre került a Közgazdaságtudományi Kar oktatási rendjébe, mely ezáltal egy olyan innovatív oktatási fejlesztésként is értékelhető, mely megszünteti a egyetemi és a gazdasági szektor közt hagyományosan fennálló izolációt. Emellett egy olyan egyedi kommunikációs felületet is biztosított, mely által értékes párbeszéd bontakozhatott ki a vállalati és tudományos kooperációk élénkítésére.

Horváth Ágnes, doktorandusz,
NYME KTK

VIII. SOPRONI PÉNZÜGYI NAPOK „BEFEKTETÉSEK – PÉNZÜGYEK – MINŐSÉG" PÉNZÜGYI, ADÓZÁSI ÉS SZÁMVITELI SZAKMAI KONFERENCIA

A Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara, a Magyar Okleveles Adószakértők Egyesülete és a Magyar Controlling Egyesület 2014. október 2–3-án tartotta meg hagyományos nemzetközi pénzügyi, számviteli és adózási szakmai konferenciáját.

Az esemény két témakör köré épült. Az első nap a „Befektetések, pénzügyek és megtakarítások", a második napon pedig a „Színvonal és minőség a pénzügyi-jogi-számviteli szakmákban" témakörök aktuális kérdéseibe, problémáiba nyerhetett bepillantást a hallgatóság.

A konferencián a korábbi évekhez hasonlóan ismét a szakma kiemelt képviselői tartottak előadásokat. Megtisztelte részvételével az eseményt Domokos László, az Állami Számvevőszék elnöke, Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnöke, Darák Péter, a Kúria elnöke, Nagy Gábor, a Magyar Számviteli Szakemberek Egyesületének elnöke, Juscsák György, a J.P. Morgan igazgatója, Prof. Emerita Botos Katalin a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Karának egyetemi tanára Kenyeres Sándor, címzetes egyetemi docens, Varga Lászlóné, a NAV főigazgatója, Puskelyné Király Ágnes, a Top Cafeteria Kft. ügyvezetője, Lukács János, a Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöke, Herich György, a Magyar Okleveles Adószakértők Egyesületének elnöke.

Konferenciánk ismét magas szakmai színvonalat képviselt, ami mellett a résztvevők a kötetlenebb hangvételű beszélgetésekre, kapcsolatépítésre is lehetőséget kaptak. A konferencia sikerét számunkra az évről évre növekvő számú, az ország egész területéről érkező, részben pedig visszatérő résztvevők igazolják vissza.

Vajay Julianna,
doktorandusz,
NYME KTK

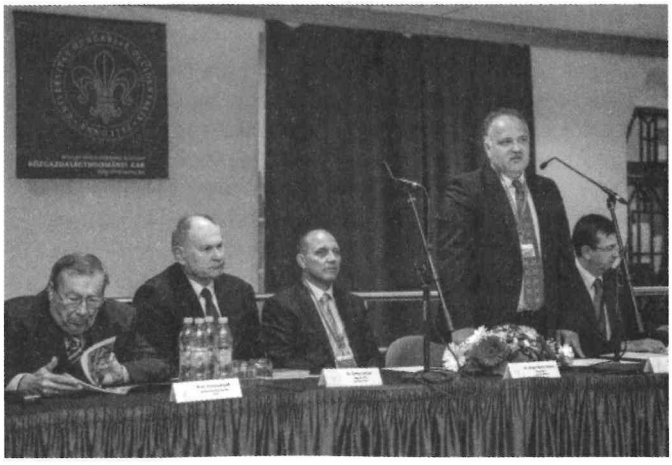

AZ UTOLSÓ SZAKESTÉLY

Selmeci örökségünk egyik legmeghatóbb eleme az elhunyt veteránt, Firmát, balekot „elengedő" gyászszakestély. A bányász hagyományok szerint szervezett selmeci akadémiai temetést követő gyászszakestélyről, több forrásból az 1870-es évektől ismerünk hiteles leírásokat. Az idő során a szakestély elemei azonban szinte semmit sem változtak. Bár a rituálé igen rövid, mégis sok apróság van, amelyre szervezés során figyelemmel kell lenni.

Az utóbbi években az Erdészeti Múzeum több temetés és gyászszakestély szervezésében segédkezett, amelyek tapasztalataival egészítem ki a szakestély részletes leírását.

Sokszor váratlanul, hirtelen következik be az elkerülhetetlen, így a búcsúztatás megszervezésére sem jut túl sok idő. A „selmeci időkben" természetes volt, hogy az akadémián elhunytat selmeci szokások szerint temessék, és emlékére gyászszakestély tartassék. Ma már sajnos sokszor elmarad ez a tradicionális elem.

A gyászszakestély szervezését tanárok, diákok esetében a hallgatóság, egyéb esetben évfolyamtársak, Firmák, balekok kezdeményezik. A családdal való egyeztetés után a gyászszakestélyre értesítést (nem Invitatiót) kell készíteni. A szakestélyen a selmeci szokás szerint kereszteltek vehetnek részt. A családot is szokás meghívni, számukra azonban nem az asztalnál, hanem a terem valamely sarkában biztosítsunk helyet.

Az előkészületek sokszor problémát okozó része a megfelelő gyászkorsó beszerzése. Szokás szerint fehér, díszítetlen porcelánkorsót használunk, amelyből nehéz néhány nap alatt megfelelő mennyiséget beszerezni.

Mecseki Firmák segítségével az Erdészeti Múzeumban létrehoztunk egy korsóbázist, amelyet aztán a gyászszakestély szervezői a szakestély után visszapótolnak.

A korsók fülére kötjük a vékony gyászszalagot, amelyre arany, vagy ezüst textilfilccel nevet, évszámot és alias nevet írunk.

A gyászszakestélyi értesítéssel együtt, illetve a szakestély helyszínén is érdemes a szakestély leírását közzé tenni.

A lármafa (klopacska) szintén elérhető az Erdészeti Múzeumban. Megszólaltatása egyszerű; azonban a klopacskát kezelőknek a ceremónia előtt mégis érdemes kipróbálnia, hogy a hangzás egyenletes, üteme pedig a kívánt ritmusú legyen.

A szakestély menete Roth Gyula, Perlaki Ferenc és Szemerey Tamás leírása alapján az alábbi:

A szakestély résztvevői, a barátok, évfolyam- és szaktársak a klopacska ütemes tá-tá-ti-ti-ti kopogása mellett vonulnak be a terembe, és állják körül a terítetlen asztalt. Az asztalon korsók állnak, a korsók fülén gyászszalag, a korsóban háromujjnyi sör. Az asztalfőn áll a Praeses (a szakestély elnöke) és vele átellenben a Cantus praeses (nótabíró). A termet csupán néhány bányamécs világítja meg. Mikor mindenki elfoglalta a helyét, a praeses felszólítására – Silentium! – a lármafa elhallgat. Néhány bevezető szó után a szakestély együtt (diákok, illetve akik ismerik) énekli az ismert nótát: „Fiúk, ha majd remeg a kezemben…" Ezután az elnök rövid emlékbeszédet mond, mely után a Gyászinduló következik: „Szerencse fel, örök végtelen az éj…" (mivel a dalt kevesen tudják, ez általában a Cantus praeses szólója).

Ezt az elnök latin celebrációja követi:

– Exercitium! (cselekvés, végrehajtás)

Ad maestrum salamandrum parati estis? (Készen vagytok a gyászszalamanderre?...)

– A szakestély válasza: Sumus. (készen vagyunk…)

– Praeses: Surgite! Ergo salamander, salamanderi, Salamandrorum pro defuncto academico Silvano et XY (Figyeljetek! Tehát szala-

manderek szalamandere az elhunyt ..XY .alias..erdész firmánkért)

Korsót fogj! Szájhoz!

Szájtól!

Garatra eks!

Az eks után az elnök kezdi az üres korsóval a lármafától már ismert kopogást (tá-tá-ti-ti-ti) az asztalon. Az első fázis után a tőle jobbra és balra álló egy-egy fő is bekapcsolódik, és már hárman kopognak: tá-tá-ti-ti-ti. Minden fázis után újabb egy-egy személy kapcsolódik be. Egyre többen ütik korsójukkal a ritmust, míg a kopogás végigér az asztal teljes hosszán. Akkor az elnök és őt követve a szakestély a korsóját néhányszor körkörösen az asztalhoz dörzsöli, majd összetöri. (A korsó törése nem nehéz, de tudni kell a módját. Az asztalon kockakövek állnak. Az üres korsó fülét két – mutató és középső – ujjal kell megfogni és az oldalára kell fordítani. A fekvő helyzetű korsó oldalát közepes erővel kell a kő felső lapjához verni. A korsó azonnal összetörik és a füle, vagy valamivel több a kézben marad. Visegrádi, miskolci Firmák adományaként rendelkezésre állnak törőládák, illetve kohász temetésnél öntőüst, amelyben biztonságosan felfoghatók a szétrepülő szilánkok arra az esetre, ha nincs mód a „szabad" törésre.)

A gyászszalagos korsófület szokás emlékül eltenni. A korsótörés műveletét az elnök silentium!-mal zárja le. A szakestélyt bezárja, és a résztvevők - vele az élen – elvonulnak.

Az elvonulás nótája: „Imhol a föld alá megyünk…" A nóta több változata is ismert, általában nyolc versszakot éneklünk. (Nagy segítség, ha a nóta szövegét előre kiosztjuk a résztvevőknek, hogy felidézhessék a versszakok szövegét, sorrendjét.)

A szakestélyt követően szokás kötetlen baráti beszélgetést, esetleg in memoriam vetítést szervezni.

Az Erdészeti Múzeumban állunk rendelkezésre szakestélyi kellékek kölcsönzésével, akár a teljes szakestély megszervezésének segítésével, hogy méltón vehessünk búcsút Firmáinktól, tanárainktól, balekjainktól, megőrizvén ősi hagyományainkat.

Dr. Varga Tamás
Erdészeti Múzeum

A MEZŐGAZDASÁG- ÉS ÉLELMISZERTUDOMÁNYI KARON FELAVATTÁK DR. MASCH ANTAL MELLSZOBRÁT

A 2018-ban esedékes bicentenáriumi ünnepségekre készülő intézményben egy újabb szobor avatására került sor 2014. december 18-án. Az Óvári Gazdászok Szövetsége által állíttatott szobor avatásán – melyhez az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Földművelésügyi Minisztérium, a Lajta-Hanság Mezőgazdasági Zrt, valamint a Markovszky Ingatlan Zrt. jelentős anyagi támogatást nyújtott – Dr. Tenk Antal professor emeritus mondott avató beszédet.

A szoboravató ünnepség szónoka elmondta, hogy Masch Antal 1809. március 19-én (más források szerint március 11-én) született a csehországi Kuttenplanban. Érettségi után a prágai Orvosi Egyetemre iratkozott be, de orvosi diplomát végül a bécsi Orvosi Egyetemen szerzett 1835-ben. Ezt követően négy évig a Bécsi Közkórházban dolgozott, majd egy évig a bécsi állatorvosi tanintézet hallgatója volt.

Harmincegy évesen, 1840-ben került Magyaróvárra, az Albert Kázmér által 1818-ban alapított Gazdasági Felsőbb Magántanintézetbe rendes tanárnak és az ásványtan, az anatómia, az állattan és az éghajlattan oktatásával bízták meg. Valamennyi tantárgyához tankönyvet, illetve tantárgyi útmutatót készített.

Négy jelentősebb műve jelent meg, valamennyi német nyelven. Az időjárásról készült könyvét 1871-ben magyar nyelven is kiadták. Még nem volt 40 éves, amikor 1846-ban az intézet igazgatójává nevezték ki. Ezt a posztot 1848-ig töltötte be, miután az 1848/49-es forradalom, illetve szabadságharc leverését követően a Magántanintézet beszüntette működését.

Az 1849-ben megszűnt magántanintézet helyén 1850-ben létesült „Császári Királyi Gazdasági Felsőbb Tanintézet"-be a korábbi 17 tanár közül egyedül Őt vették át. Ennek az intézetnek 1861–1863 között megbízott, 1863–1869 között pedig kinevezett igazgatója volt. Az 1869-es év újabb változást hozott az intézmény történetében: létrejött a „Királyi Gazdasági Felsőbb Tanintézet", melynek Masch Antal lett az igazgatója.

Életének utolsó korszaka az volt, amikor az 1874-ben – az országban elsőként – létrehozott „Magyaróvári Magyar Királyi Gazdasági Akadémia" igazgatói székébe ülhetett. Ezt a megbízatást tíz éven át, 1884-ig látta el. Az intézmény 1818–1884 évek közötti „négy korszaka" alatt 44 évig tanárként, benne 25 éven át igazgatóként szolgálta a magyaróvári tanintézetet. Elévülhetetlen érdemeket szerezett a 19. század végén itt működő, mintegy húsz kiválóságot magába foglaló „Magyaróvári Nagy Tanári Kar" létrehozásában, aminek Ő maga is egyik kiemelkedő személyisége volt. Az Ő idejében jöttek létre az első kísérleti állomások Magyaróváron, elsőként az Eszköz- és Gépkísérleti Állomás (1869-ben), ami a hallei hasonló állomás után 2 évvel később létesült és mint ilyen, második volt Európában.

Dr. Masch Antal 1884. augusztus 27-én hunyt el Magyaróváron. 1884. augusztus 30-án az egész város gyásza és az egybesereglett tisztelőinek és tanítványainak részvéte mellett temették el. A temetőben egy emléktábla jelöli a nyughelyét. Az intézmény a Várudvar falában elhelyezett reliefen (készítette: Győri Dezső 1969), valamint a kari tanácsteremben található festményen kívül a 2014. december 18-án felavatott szoborral (készítették: Lipovics János iparművész és szobrász és Gere László cizellőr) is őrzi az emlékét.

Ahogy azt a róla szóló megemlékezésben a Gyakorlati Mezőgazda 1884. szeptember 6-ai számában írták: „Ő tanár és ember volt a szó legnemesebb értelmében!" Olyan életművet hagyott az utókorra, ami méltóvá tette arra, hogy emlékét szobor őrizze az ősi intézmény területén.

Dr. Kalmár Sándor PhD
NYME MÉK
adjunktus

Vitéz Hábel György:

A MŰEGYETEM SOPRONI DIÁKJA A HÁBORÚ ÉVEIBEN

18. rész

Břeclavból (avar és magyar uralom idején Leventevárad volt a neve) másnap délben indult a vonatunk Pozsony felé. Amikor a Kis-Kárpátok gerince alatt épített vasúti alagúthoz közeledtünk, egyik bajtársunk elkiáltotta magát: „Mindjárt Pozsonyban leszünk! Kezdődik a ruszki zabrálás, fogja erősen a csomagját mindenki!" A főpályaudvarra érkezve mégsem észleltünk semmilyen zabrálási szándékot. Itt már békeállapotok voltak. Leszálltunk a vonatról, felsorakoztunk a vasútállomáson a katonai parancsnoki iroda előtt, ahol minden bajtársam megkapta a vasúti, katonai szabadjegyet a hazatéréshez. Elköszöntünk az ismerőseinktől, és vártuk a hazavivő vonatot. Persze, a vonat nem jött azonnal. Volt időm, hogy kinézzek az állomás előtti térre. Ismertem Pozsonyt, kíváncsi voltam arra, hogy milyen nyomai vannak itt a háborúnak. Ilyet nem láttam, de egy nagy csődületet igen. Közelebb menve észrevettem, hogy egy szlovák őrmester éppen felpofoz egy szovjet lityinantot. Megkérdeztem egy közelben álló férfit, aki tudott magyarul, hogy mi történik itt, miért verekszik két szövetséges állam katonája. A válasz: „Ez a disznó ruszki a lányainkkal szemtelenkedett, s most jól megkapja a magáét!" Meglepődve néztem a pofozást, aztán visszamentem az állomásra az utasperonon várakozó bajtársaimhoz, és elmondtam nekik az „élményemet". Hozzátettem: „ez lehetséges két szövetséges között, de a győztessel szemben a legyőzött, tehát mi, magyarok, ezt nem tehetnénk meg, súlyos következmények nélkül! Látjátok, ez a nagy különbség győztes és legyőzött ország között!"

Az én vonatom Érsekújvárig (Nové Zámky-ba) vitt. Megtudtam, hogy Léva felé nem volt vasúti forgalom, mert a szovjet-ruszki hadsereg éppen ebben az irányban nyomult előre, ezért a harcok során a németek minden hidat felrobbantottak maguk mögött, sőt még a vasúti vágányokat, kitérőket is megrongálták. Érsekújvár és Léva között a vasútvonal hossza 53 km.

Más lehetőségem nem volt, mint gyalog hazaindulni. Az út szinte mindenütt szántók között vezetett, amelyeken az aratás után még ott voltak a búzakeresztek. Az az ötletem támadt, hogy nappal az egyik kiszemelt búzakereszt takarásában, földre terített kévéken alszom, és csak estefelé indulok útnak. Így jutottam el két nap alatt Csiffár (Čifar) község közelébe. Betértem a Schöller uradalom erdejébe, amelyet jól ismertem. 1941-ben, elsőéves koromban nyári gyakorlatként a birtokhatár mérését végeztem busszola műszerrel, és az erdőtagokban fatömegbecslést csináltam mintavételekkel. Ezúttal felkerestem a főerdészi épületet, amelyben lakás és iroda is volt. Döbbenetes látvány fogadott: az erdészlak üresen állt, az ajtók, ablakok kitépve, a kert műveletlen, virág, zöldség sehol. Szerencse, hogy nem gyújtották fel. Belebotlottam Josef Pupák erdőőrbe, akit 1941-ben ismertem meg. Megkérdeztem tőle, hogy mi történt. Tört magyarsággal felvilágosított, hogy Syllaba Ferenc főerdész úr és családja még december végén összepakolt, és elmenekült Pozsony felé, de azt nem tudja, hogy onnan hová mentek. Tovább ballagtam a Garam folyó hídja, Nagykálna felé. Ez a község hídfőtelepülés, a Garam jobb, azaz nyugati partján fekszik. Rácz Pista erdőmérnök-hallgató „balekom" innen származik, édesapja iskolaigazgató volt. Beköszöntem hozzájuk, de tőlük semmit nem tudtam meg Pistáról, a kamarásomról (kollégiumi szobatársamról), csak annyit, hogy Sopronban kell lennie. Nem javasolták, hogy Léva felé a híd-provizóriumon át menjek, mert a két hadsereg (szovjet és szlovák) őrzi az ideiglenes hidat, és óva intettek attól, hogy sor kerüljön az igazoltatásomra. Érdeklődtem a szüleim sorsáról is, de a harcok miatt el voltak szigetelve Lévától, nem ismerték az ottani helyzetet. Legalább azt megtudtam tőlük, hogy innen nem messze, a szomszéd faluban, Kiskálnán lakik édesapám egyik agrármérnök kollégája. Hozzájuk mentem tovább. Laky Béla bácsi felesége nyitott ajtót. Megdöbbenve kérdezte: „Gyuri! Honnan jössz, hogy' kerültél ide?" Azt válaszoltam: „Lévára szeretnék eljutni, de a híd-provizóriumon át nem merek, mert katonák ellenőrzik. Arra gondoltam, hogy másutt csónakkal átkelek a Garamon, és a főutat elkerülve megyek be Lévára. Bajorországból, az amerikai zónából térek haza a szüleimhez. Ha már kibírtam 46 km gyaloglást Érsekújvártól idáig, akkor a hátralévő 7 km Léváig már nem sok..." Ili néni csodálkozott: „Miért akarnál Lévára menni? A szüleidet már húsvétkor kiüldözték, áttették Magyarországra! Tőlünk még elbúcsúztak, ránk bízták a bútoraikat, és azokat őrizzük. Édesapád azt mondta búcsúzáskor, hogy ha semmi baj nem éri őket, akkor Vencsellő községbe próbálnak eljutni gróf Dessewffy Arisztid birtokára, amely Sárospatakkal szemben, a Tisza szabolcsi partján fekszik. Fordulj vissza, és Érsekújvárról utazz utánuk, mert itt a magyaroknak semmi jövőjük nincs, nem is lesz! Beneš dekrétumai alapján máris jogfosztottak lettünk: sem állás, sem nyugdíj, sem iskola, sőt, még az orvos sem kezelhet bennünket! A csendőrök folyton igazoltatnak mindenkit, ennek te ne tedd ki magadat. Menj vissza Érsekújvárra, onnan majd csak átjutsz valamilyen vonattal Magyarországra. Keresd meg a szüleidet!"

Megkérdeztem, mekkora harcok voltak Léván a szovjetek és a németek között, és hogyan úsztak meg a szüleim. Ili néni és a közben előkerült Béla bácsi elmondták, hogy a karácsony utáni napokban a németek elhagyták Lévát, utánuk pedig úgy érkeztek meg a szovjetek, hogy harci összecsapás nem volt, Léva nem pusztult el. Az amerikaiak azonban bombázni akarták a németeket, és mert összetévesztették őket, a bombatámadásuk a szovjet-ruszki hadsereget érte. Az amerikaiak néhány bombája a Schöller-kastélyra és a körülötte elterülő parkra hullott, így csak szovjet katonák estek áldozatul. A szovjet-német front ekkor a Garam folyó mentén alakult ki, és húsvétig csend volt. „A szüleidhez két szovjet tisztet szállásoltak el, s ez számukra védelmet jelentett, mert ott tilos volt zabrálni. Húsvétkor azonban a városparancsnokság azt hirdette ki, hogy német ellentámadás várható, és felszólították a lakosságot, hogy egy időre hagyják el a várost, és lehetőleg a tőlük keletre fekvő falvakban húzzák meg magukat. A szüleid hátizsákkal felszerelve gyalog indultak el a Léva-Ipolyság közötti főúton. Utoljára ekkor láttuk őket. Nem tudhatjuk, hogy szerencsésen eljutottak-e Vencsellőre, hiszen Magyarország és Csehszlovákia között nincs postaforgalom. Ha átérsz, első dolgod legyen megkeresni őket, már csak azért is, mert édesanyád idegösszeroppanást kapott abban a hiszemben, hogy te és a húgod valószínűleg meghaltatok a háborúban. Tehát minél előbb megtalálod őket, annál hamarabb segítheted édesanyád gyógyulását."

Magyarázatként ismertetem édesapám helyzetét. Ő az 1941. évi népszámláláskor is magyar nemzetiségűnek vallotta magát, de nem tagadta, hogy német anyanyelvű – Morvaországban németnek született. Édesapám szudéta-német származása ellenére részt vett a nyugat-magyarországi felkelésben, és 1921-ben Mosonbánfalván (ma Apetlon a neve) osztrák fogságba esett. Miután a németek 1944. március 19-én megszállták hazánkat, már nem önkénteseket toboroztak az SS-be, hanem hivatalos sorozást rendeltek el. Kikérték a népszámlálási nyilvántartást, és nemcsak a német nemzetiségűeket vonultatták be, hanem a magukat magyarnak valló, német anyanyelvűeket is, sőt sok esetben azokat is, akiknek csupán a családneve volt német. Amikor édesapámhoz is megérkezett a behívó parancs, összecsomagolt, és eltűnt Léváról. Vencsellőre ment, mert magyaróvári főiskolás korából baráti kapcsolata volt diáktársával, Dessewffy gróffal, így ő befogadta édesapámat a birtokára. Ez a lehetőség azonban nem sokáig tartott, mert októberben már közeledtek a román és a szovjet csapatok a Tiszához. Ekkor édesapámat egy német tiszt a kiürítés végrehajtására akarta kötelezni. Ő tökéletesen beszélt németül, és azt magyarázta a németnek, hogy nincs értelme áthajtani a jószágokat (szarvasmarha, juh, sertések) a Tisza túloldalára, mert nem bírnák ki a hosszabb menetelést, út közben elpusztulnának. De a német tiszt erősködött, és pisztolyt vett elő.

Erre édesapám is elővette a pisztolyát, és a németre szegezte. A német végül engedett, sarkon fordult és elment. Szerencse, hogy Wehrmacht-tiszt, vagyis katona volt, nem SS-párt-katona és hogy édesapám németül tudott beszélni vele. Végül néhány héttel később a frontvonal közeledése miatt édesapám és a községi főjegyző felszereltek egy ekhós szekeret, és családjukkal együtt hátrahagyva Vencsellőt, átkeltek a Tisza hídján, még a felrobbantása előtti napon. Két hétig szekereztek a felvidéki városokon át, mire december elején megérkeztek Lévára – legnagyobb örömünkre. Akkor már otthon voltam Léván és vártam, hogyan döntsek a sorsomról.

Öt hónappal később, 1945 tavaszán, mivel szüleimet a szlovákok kiutasították, az volt a gondjuk, hogyan juthatnak el Léváról Vencsellőre. Heteken át tartó bolyongás után, végül vonattal sikerült is célba érniük. Mindezekről azonban nem tudhattam még 1945 augusztusában a Garam partján. Elköszöntem a kiskálnai Laky-családtól, és ugyanúgy gyalog, két nap alatt, visszaballagtam Érsekújvárra. Sehol sem igazoltattak! A legnagyobb meglepetésemre a Zsitva folyó ideiglenes hídján összetalálkoztam Rácz Pista erdőmérnök-hallgató kollégámmal és földimmel. Nagyot néztünk és kölcsönösen kérdeztük egymást: „Honnan jössz, hová mégy?" Pista elmondta, hogy az ostromot Sopronban vészelte át. A harmadik amerikai szőnyegbombázás idején (az első volt 1944. dec. 6-án, a második 1945 februárjában) véletlenül éppen az utcán volt, és bombaszilánk érte a lábát. Nem okozott nagy sebet, bekötözték, és jár vele. Éppen a szüleihez megy Nagykálnára, hogy megnyugtassa őket.

Érsekújvár állomásán a két amerikai szőnyegbombázás miatt szomorú állapotok voltak. A fő vágányokat már sikerült helyreállítani, tehát szűkösen, de a forgalom már megindult. A második bombázásnak áldozata lett több ezer civil lakos, és a katonavonatok sem úszták meg szárazon. Még magyarok voltak a váltókezelők, de a forgalmi irányítás már szlovák kézbe került.

A váltókezelőknél kezdtem érdeklődni, hogyan juthatnék át Magyarországra. Vigasztaltak, hogy sehogy, de azért „maradjon itt a fiatalúr", mert sosem lehet tudni, adódik-e valami lehetőség és ha ott maradok mellettük, azonnal szólhatnak. Nem volt sok civil vonat, inkább csak katonai szállítások, azok is marhavagonokban. Nemsokára szóltak nekem a váltókezelők, hogy ott van egy katonavonat, most érkezett Prága felől, és Belgrádba megy Magyarországon keresztül. „Fiatalúr! Óvatosan közelítse meg a fékezőfülkét, szálljon fel, bújjon be, és zárja magára kilinccsel a fülkét! Hajnalig kibírja, s amint átért a határon, Szobnál szálljon le!" – Szót fogadtam, sikerült bebújnom. Nem sokáig volt nyugalmam. Kb. fél óra múlva valaki géppisztolytussal verte a fékezőfülke ajtaját. Kénytelen voltam kinyitni. Lentről egy idegen katona szláv nyelven kiabált velem. Szlovákul válaszoltam: „Ja sem maďarski universität študent" – Mire ő megszólal magyarul: „Maga magyar?" – „Igen, és Budapestre szeretnék eljutni, de nincs más vasúti lehetőségem. És maga is magyar?" – Mire ő: „Vajdasági magyar vagyok. Tito besorozott katonának, és brigádunkkal Drezdáig üldöztük a németeket. Most megyünk haza. Reggelig vagyok őrségben, és ha addig átérünk a határon, azonnal szálljon le, mert a váltóm szerb lesz, és nem fogja megengedni, hogy a vonaton civil utazzon." Úgy éreztem, hogy ha ez a vonat nem ácsorog sokat forgalmi gondok miatt, akkor hajnalban már Szobon leszünk. Megköszöntem a segítőkészségét, és magamra zártam a tekerős fék fülkéjét. Aznap éjjel nem aludtam. Lestem az órákat. Hajnalban átrobogtunk az Ipoly hídján. Ismertem. Ez lett újból Magyarország és Csehszlovákia határa. Szobon megálltunk, siettem a leszállással. A mellettünk lévő vágányon magyar személyvonat állt, még a tetején is tele utasokkal. Ahogy mondták, Budapest felé utaznak reggeli műszakba. Az egyik vagon tetején ültem. Ez akkoriban megszokott jelenség volt. A nyári nap melegen sütött, nem fáztam. A Nyugati pályaudvarra érve szálltam le a vagon tetejéről. Kiballagtam a Nagykörútra. A járdán a „8 Órai Újság" rikkancsa rohant végig az aznapi újságokkal, és ezt ordítozta: „Ledobták Japánra a második atombombát! A császár aláírta a fegyverszünetet, vége a háborúnak!"

1945. augusztus kilencedike volt!

(Következő számunk a 19. fejezettel folytatódik.)

DOMÁN GABRIELLÁRA EMLÉKEZÜNK

Domán Gabriella a NymE AK Turizmus Intézetének tanársegédje 2014. november 12- én tragikus hirtelenséggel, betegség következtében elhunyt. Nehéz bármit írni, nehéz megszólalni, nehéz elhinni, elfogadni meg nem is lehet… Várjuk, hogy beállít, hogy mosolyával, humorával feldobja az amúgy szürke napokat… A halálával nem csak egy kollégát, egy jó barátot is elveszítettünk!

Ő ízig-vérig pedagógus volt, a mi közösségünk tanára, az alma mater egykori növendéke. „Csak az hal meg, akit elfelejtenek, ő azonban mindig közöttünk marad, míg csak egyetlen ember lesz, aki szerette őt és akit ő is szeretett."

Gabriella 1970. április 9-én született Csornán. Iskoláit az Apáczai Karon kezdte, majd Budapesten és Pécsett folytatta tovább. Végzettségeit tekintve olasz nyelvi tanító, szakközgazdász és pedagógia szakos tanár is volt. Nagy tervei voltak, végéhez közeledett a PhD dolgozat írásában. Tulajdonképpen készen volt, ahogy ő fogalmazott: „már csak simogatta".

Tavasszal közös kutatásra készültek munkatársaival a hallgatók motivációjáról. Ő adta volna a pedagógiai tudást, mert jó pedagógus volt! Nem egyszerűen csak tanított, nevelt is és bár szigorú volt, sokszor kérlelhetetlen, de mégis emberséges. Nagyon szerették a diákjai!

Szigorú, de nagyon segítőkész, nyugodtan lehet hozzá fordulni. Csak azt várja el, amit lead, abszolút teljesíthető, ha valaki odafigyel előadáson, szemináriumon. Mindig felkészült, és nem száraz anyagot hoz! Nála tényleg érdekesek az órák.

„De ugye eljössz még,
Ugye eljössz még,
Ha hallod majd az elefánt-dübörgést
Ugye eljössz még,
Talán eljössz még
Mi várunk rád, ha szól a dübörgés."

Domán Gabriella közösségi oldalán az egyik utolsó bejegyzés az Elefántdübörgés volt.

„A gyász mindig nehéz és minden halottunkkal több teher nyomja lelkünket, de az idő végül megbékít a megváltoztathatatlannal. Köszönjük a sorsnak, hogy ő itt járhatott közöttünk és létével gazdagította a körülötte lévőket."

A fejlődés pedig lelkesítő és mindenképpen előre mutató: új konzultált szakdolgozatok, mentorált TDK versenyző, és elismert következetes szigor. És megrázó, hogy nincs tovább. És mégis van; a példa mindannyiunknak, hogy létezik fejlődés minden körülmények között. Köszönjünk, Kolléganő! „Annyira akartam élni, a betegséget legyőzni, búcsúztam volna tőletek, de erőm nem engedett, így búcsú nélkül szívetekben, továbbélhetek."

A NymE AK Turizmus Intézet nevében kifejezzük őszinte együttérzésünket. Kívánjuk, hogy a múló idő enyhítse majd az iránta érzett bánatot és hozzon mielőbb megnyugvást kedves mindannyiunk számára!

Isten áldjon, Gabriella!

NYME AK,
Turizmus Intézet

A JÖVŐ KÖZGAZDÁSZTANÁR-JELÖLTJEI A FÁY ANDRÁS SZAKKÖZÉPISKOLÁBAN

A Nyugat-magyarországi Egyetem másodéves közgazdásztanár mesterszakos, levelező tagozatos hallgatói óralátogatáson vettek részt a szakmódszertan tantárgyhoz kapcsolódóan 2014. november 21-én a Fáy András Közgazdasági, Üzleti és Postai Szakközépiskolában, Sopronban.

Az intézményben a szakmai igazgatóhelyettes, Módlyné Erdélyi Anita fogadta a kilenctagú csoportunkat. Külön öröm volt számunkra, hogy Hrubyné Pál Tímea kolléganő óráját tekinthettük meg, aki szintén a Nyugat-magyarországi Egyetemen végzett mint közgazdásztanár. Így megkülönböztetett figyelemmel és várakozással ültünk be a padokba, akárcsak a tudásra szomjazó igazi, jó diákok.

A közgazdasági szakirányon tanuló XI. osztályos tanulóknál hospitáltunk. Az üzleti gazdaságtan tárgyon belül a marketing ismereteket, pontosabban a marketingkommunikáció témakörét 19 órában kell elsajátítania az idejáró tanulóknak. Ezek a diákok még a régi kerettanterv szerint tanulnak. A témakör első, bevezető óráján vehettünk részt, amely új ismeretet feldolgozó óra volt. A tanárnő kellő bevezetővel, ráhangolódással indította a marketing fogalmának ismertetését. Frontális osztálymunkát láthattunk direkt irányítással. A diákok aktívak, érdeklődőek, együttműködőek voltak. Az osztályban a légkör oldott, nyugodt volt. Tükröződött a tanárnő korábban jól végzett munkája; hiszen olyan tanár-diák viszonyt láthattunk, amely maximálisan segíti a tanulási folyamatot. A tárgyi feltételeket a hallgatók számára a szakközépiskola kiválóan biztosítja.

Közgazdásztanár hallgatók a Fáy András Szakközépiskola előtt

A kommunikáció fajtáinak felidézése után Hrubyné Pál Tímea tanárnő egy vitaindító kérdéssel keltette fel a diákok érdeklődését: Van-e jó reklám? Mitől jó egy reklám? A kötetlen beszélgetés során a tanítványok bátran megnyilvánultak, a jelentkezés szabályait tiszteletben tartva. Nagyon jó rávezető kérdéseket hallhattunk, a tanárnő nagyon figyelt a tanulók reakcióira; az interaktív tevékenység során igyekezett a figyelmét megosztani a diákok között.

A kommunikációs mix elemeinek megbeszélése után a szlogenek és a logók világában kalandoztak a tanulók. Hagyományos, nyomtatott, illetve saját kezűleg készített szemléltető eszközöket alkalmazott ennek során a tanárnő, a szóbeli magyarázatok kiegészítéseként. Segítségként még néhány ízben dalra is fakadt, annak érdekében, hogy az adott cég szlogenjét még érzékletesebben mutassa be. Részletesen megbeszélték többek között a különböző üdítő-, autó- és a mosópor márkák logóit és szlogenjeit. Mi is hallhattunk újdonságokat, ami jól mutatja, hogy a középiskolás korosztály sokkal intenzívebben nézi, hallgatja a médiumokat, mint az idősebb korosztályt képviselők.

A különböző márkák felismerése után összefoglalták a témakörrel kapcsolatos fontos ismérveket, közösen fogalmazták meg a definíciókat. A márkákhoz kapcsolódó szlogenek és logók felismerésekor a katedra egyik oldalán sem maradt el a kellő humor és a saját vélemény kinyilvánítás. A jó humorérzék nagyon fontos a megfelelő tanári attitűdhöz. Minden olyan tanulási folyamat, melyhez érzelmek kötődnek sokkal hatékonyabb ismeretbefogadást eredményez. Ezen a tanórán ezt maximálisan sikerült megvalósítania a tanulási folyamatot koordináló pedagógusnak.

Az óralátogatás után a szakmai igazgatóhelyettessel konzultáltunk az intézmény beiskolázási terveiről, tendenciáiról. Megtudhattuk, hogy a kereskedelem ágazat vonzereje nagyobb, illetve, hogy a következő tanévtől tervezik a két tanítási nyelvű képzés beindítását is.

Hasznos élmény volt a katedra túloldaláról megtapasztalni a pedagógus munkáját életszerű szituációban. Mindenki kicsit más látószögből tekinthetett a tanítási, tanulási folyamat elemeire, elképzeléseket formálhatott jövőbeni tanári tevékenységére vonatkozóan. A szakmódszertan tantárgyhoz kiválóan kapcsolódott ez az óralátogatás, mivel a közgazdásztanár tanulmányainkat a kereskedelem és marketing szakképzési egységben folytatjuk. Ehhez szorosan illeszkedve tanítja a szakmódszertan elméletet Dr. Karner Cecília egyetemi docens.

Hálásan köszönjük az iskola vezetőségének, az órát vezető tanárnőnek és a docens asszonynak, hogy lehetőséget biztosított számunkra betekinteni egy, a szakunkhoz szervesen kapcsolódó tantárgy hatékony oktatásába.

Pálfyné Takács Bernadett
NYME KTK
II. éves közgazdásztanár-jelölt

KORONDI BÉLA ERDŐMÉRNÖK MÁRTÍROMSÁGA

Ősei, a Dergan (d' Argent) család a véres, tömeggyilkos francia forradalom elől menekülve, Erdélyben telepedtek le a XVIII. században. Édesapja 1919-ig honvéd őrnagy volt. Nem akart a román uralom alatt maradni és az új államra feleskü dni. Kérte Budapesten a nyugdíjaztatását, és 1920-ban a családjával Sopronban telepedett le. 1936-ban Korondira változtatták a családnevüket.

Korondi Béla 1914-ben született az erdélyi Erzsébetvárosban. Marosvásárhelyen kezdett elemi iskolába járni, amit az áttelepülésük után Sopronban fejezett be, majd a bencés gimnázium diákja lett. 1933-ban érettségizett. A legkedvezőbb továbbtanulásra, diplomaszerzésre Sopronban adódott lehetőség. A selmecbányai Magyar Királyi Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola diákjai megtagadták Károlyi Mihály maradásukat előíró kormányutasítását, és a Főiskola minden ingóságát a rekvirált szekerekkel Hontnémeti MÁV állomásra vitték, ahonnan vasúton Budapestre menekültek a cseh légiós hadosztály előnyomulása miatt. Több város is kínálkozott a Főiskola letelepítésére, végül dr. Turner Mihály polgármester kezdeményezésére 1919 márciusában Sopronba költözött. A békeszerződés parancsára Ausztriának kellett volna átadnunk az Őrvidéket, benne Sopron városát is. Az 1921. szeptember 8-án Sopron elfoglalására felvonult osztrák csapatokat Ágfalva községből véres ütközetben űzték ki a frontról hazakerült és leszerelt főiskolás tisztek. Ennek köszönhető, hogy 1921. december 14-én Sopronban és nyolc szomszédos községben népszavazásra kerülhetett sor, és a lakosság nagyobbik része a Magyarországon maradás mellett döntött. A népszavazás sikerében – a győztes ágfalvi csatán kívül – fontos szerepe volt annak, hogy Magyarországon Horthy Miklós már jogrendet teremtett, míg Ausztriában még vörös uralom volt. A soproniak nem akartak egy újabb diktatúrát elszenvedni.

Dergán Béla 1933 őszén még ezen a családi nevén iratkozott be a soproni főiskola Erdőmérnöki Karára. A Főiskola 1936 nyarán beolvadt a budapesti Műegyetembe, és Dergán Béla az erdőmérnöki diplomáját már a megmagyarosított, Korondi családnéven kapta meg 1937-ben október 1-én.

Trianon után a magyar anyanyelvű erdőmérnökök jelentős része ide, a csonka országba menekült a Kárpátokból, ezért 1938 őszéig alig lehetett elhelyezkedni erdőmérnöki munkakörben. Korondi Béla ezért úgy döntött, hogy beiratkozik a Ludovika Akadémiára, csendőrtiszti kiképzésre. Akinek egyetemi diplomája volt, annak csak másfél évet kellett tanulnia a Ludovika Akadémián. Ennek elvégzése után Korondi Béla a budai Böszörményi úti csendőrlaktanyában jelentkezett gya-korlati kiképzésre. 1939. április 30-án csendőr hadnaggyá avatták. Ezután Szombathelyre került a III. (Zala-Vas-Veszprém vármegyei) csendőrkerületi főparancsnokságra. A csendőrtiszti állás akkor nemcsak stabilabb volt, mint az erdőmérnöki, hanem jóval nagyobb fizetéssel is járt. Korondi Béla a parancsnoka lányát, a nagyon szép Poltáry Editet vette feleségül. Esküvőjüket Budapesten tartották meg 1939. december 19-én. Házasságukból két fiú és egy lány született.

Korondi Béla erdőmérnök, csendőr százados 1944 szeptemberében kapott fontos, történelmi szerepet. Magyarország a vesztésre álló háború miatt megkísérelte az átállást a hitleri-náci német szövetségből az angolszászokhoz. Washington és London azonban ezt elutasította, és közölte hazánkkal, hogy mi a szovjet zónába fogunk tartozni, annak ellenére, hogy a Dunántúlon a magyar honvédség már előkészítette, hol szállhatnak le az ejtőernyőseik. Horthy Miklós kormányzó úr ezek után, hogy mentse hazánkat a pusztulástól, titokban küldöttséget indított Moszkvába Faraghó Gábor tüzértábornok vezetésével. A kijuttatáshoz magyar–szlovák kettős földbirtokos, Zichy Ladomér felvidéki (Gács) gróf nyújtott segítséget, aki a magyar-szlovák határon várta őket a gácsi kastélyánál. A küldöttséget Kudar Lajos csendőr alezredes gépkocsimenettel vezette. Ebben szárnysegédként Korondi Béla csendőr százados vett részt, és rajta kívül még három csendőr. Az ő ötlete volt, hogy a náci-német közúti ellenőrzési pontokon való átjutáshoz az autók rendszámtábláit rendszeresen cseréljék fel. Ez a módszer kitűnően bevált, mert a németek az előző ellenőrzési pontról a következőnek mindig jelezték, hogy milyen rendszámú autók fognak áthaladni. Szerencsésen megérkeztek Gácsra, ahonnan Zichy Ladomér gróf a szlovák partizánok segítségével átjuttatta Faraghóékat a szovjetekhez. Az ő szlovákiai birtoka már a szovjet partizánok kezében volt. A magyar küldöttséget egy tábori repülőtérről küldték tovább. Szeptember közepén érkeztek Moszkvába, de a szovjet kormány még nem állt velük szóba. Elszállásolták őket egy dácsába.

Ebben az időben zajlott az úgynevezett „hortobágyi" nagy páncélos csata 1944. október 9-19-ig, Szolnoktól Nyíregyházáig terjedően. A csata kimenetelét figyelve Molotov október 11-én délelőtt hívta a magyar küldöttséget, és eléjük tárta a kész fegyverszüneti, ideiglenes megállapodást. Ez súlyos volt, és a legelszomorítóbb volt benne a trianoni határok visszaállítása. A küldöttség nem tehetett mást, kénytelen volt ellenvetés nélkül aláírni. Bizalmas sürgöny ment a budai várba, amelyet a kormányzó úr menye, özvegy Horthy Istvánné, a rádióállomás vezetője vett át, és adta át az apósának. Moszkva súlyos hibát követett el, mert hagyta, hogy este a rádió világgá kürtölje az ideiglenes fegyverszünetünk létrejöttét. Legelsőnek a német titkosszolgálat számára volt ez bizonyíték arra, hogy a gyanújuk megalapozottá vált. Négy nap elég volt nekik ahhoz, hogy megbuktassák a kormányzót, és Bajorországba deportálják. A német nagykövetség és hazánk Galeutere, Veesenmayer mindössze 500 méterre volt a kormányzó úr rezidenciájától. Nem volt nehéz ilyen körülmények között a Német Birodalom akaratát érvényesíteni.

Sokat gondolkodtam azon, hogy miért volt Moszkva ilyen meggondolatlanul könnyelmű, hiszen így meghiúsították az átállásunkat, és hat hónappal meghosszabbították az európai háborút – a magyarországi hadi események tragikus következményeivel. Sokévi kutatás után megtudtam, Churchill érdeke volt, hogy ne a szovjet csapatok érjenek előbb a Rajnához. Benešnek pedig az volt az érdeke, hogy Magyarország elbukjon, és semmilyen kedvezményt ne szerezzen a nyugati szövetségeseknél, mert Prága így visszakapja a magyar lakta Felvidéket. De még fontosabb érdeke volt, hogy a szovjet-német összecsapás frontja ne érintse a Cseh-Morva-medencét, úsz ák meg rombolás nélkül, és a szovjet csapatok már csak ünnepelt felszabadítóként, véres csaták nélkül vonuljanak be az utolsó hetekben. A cseh emigrációnak két helyen volt központja: Londonban Beneš vezetésével és a kommunista Gottwald vezette Moszkvában. Nyilvánvaló, hogy Gottwald sugalmazta a moszkvai rádiónak a magyar fegy-verszünet megkötésének aláírását.

Kudar Lajos alezredes és Korondi Béla százados visszatértek Budapestre, ahol mindkettőt elfogta a német Gestapo. Kudar Lajost kivégezték, Korondi Béla fogságba került. Mindkét tragédia esetében magyar besúgók játszottak közre. Korondi Bélának sikerült megszöknie a német fogságból, de a családjához visszatérni életveszélyes lett volna, így végül a budai Böszörményi úti csendőrlaktanyába ment, ahol

ismerősként üdvözölték. Az ostrom miatt Korondi azt javasolta, hogy a 600 fős csendőralakulat adja meg magát a szovjeteknek. Erről a tárgyalásról – megint magyar besúgótól – tudomást szereztek a németek, és megtámadták a csendőrlaktanyát. Korondi Béla irányításával a csendőrök tűzharcban visszaverték a németeket. Ebből a szovjet katonai vezetés megértette az átállási szándékot. Közölték a csendőrökkel, hogy aki hajlandó fegyveres támadásban részt venni a németek ellen, azt befogadják, aki erre nem hajlandó, az hadifogoly lesz. A csendőrök fele, 300 fő a harcot vállalta, a másik fele a hadifogságot. (Évek múlva találkoztam olyan csendőrökkel, akik a fogságból a japán tengeren lévő Kamcsatka-félszigetről tértek haza.) A harcot vállalók azt a feladatot kapták a szovjetektől, hogy foglalják vissza a Citadella erődöt a németektől. A harc sikeres volt, de a 300 csendőr fele ott halt hősi halált. Korondi Béla százados vezette az egyik századot, életben maradt. Őt és társait a budapesti harcok után Székesfehérvárnál vetették be a szovjet csapatok a legveszélyesebb helyeken. A Debrecenben ujjá alakuló demokratikus honvédség innen vette át – németellenes tevékenysége miatt már igazoltan – őrnagyi rangban.1946-ban a határőrséghez került, ahonnan Rajk László belügyminiszter a jólképzett régi tisztet kiemelte, és a belügyminisztérium rendőrségi kiképző osztályának vezetőjévé tette ezredesi rangban.

1949 nyarán Rákosi vezetésével a Kommunista Párt vette át az ország kormányzását, és megkezdődött a bolsevista diktatúra bevezetése. Mivel Rajk László (székelyudvarhelyi születésű, cipészmesterünk idősebbik fia) nem moszkovita, hanem hazai kommunista volt, (ugyanakkor öccse náci nyilas), Rajk és közvetlen munkatársai lettek Rákosiék első áldozatai. Másokkal együtt Korondi Bélát is letartóztatták, és bírósági eljárás kezdődött ellenük. (A tisztek közül elsősorban a ludovikásokat tartóztatták le.) A mondvacsinált indok: szervezkedés az államrend megdöntésére, Rákosi, Gerő és Farkas elvtárs meggyilkolására. A valódi ok: leszámolás a konkurenciával, a „nemzeti kommunistákkal" és a horthysta katonatisztekkel. Halálra ítélték Korondi Bélát is, katonatiszt és civil bajtársaival együtt összesen 14 személyt.

Csodálkozunk-e, hogy 1944. október 15-én a legfőbb hadúr, Horthy Miklós hadparancsát a honvéd vezérkar nem továbbította a három magyar hadseregnek? A tisztikar jól sejtette, hogy ők lesznek az első áldozatai a szovjet diktatúrának, és ugyanúgy végzik, mint a 12 ezer lengyel katonatiszt a Katyń-i erdőben. Miért támogassanak egy olyan átállást, amely a szovjet uralom kezére juttatja Magyarországot? Ellenállást kell szervezni, hogy minél többen tudjanak nyugati zónába menekülni! Tehát a magyar katonai vezetés tervei Churchill és Beneš céljaihoz hasonlítottak. Mint minden nagy magyar történelmi tragédiában kelet és nyugat között, ezért vérzett el 1944 októberében Magyarország. A helyzetre teljesen illik a híres kuruc nóta: „Két pogány közt egy hazáért omlik ki vére…!"

Korondi Bélát Pálffy Györggyel és Németh Dezsővel egy időben akasztották fel a Margit körúti fogházban, 1949. október 24-én. Ma ott a Mammut nagyáruház áll. Korondi Béla 35 éves korában adta vissza lelkét teremtőjének. Kivégzése előtt gyilkosainak ezt kiáltotta oda: „Ezért még megfizettek, gyilkosok!" Sajnos, ez még nem történt meg, – mert az 1985. december 12-i „Máltai Csúcstalálkozón" Gorbacsov azzal a feltétellel vállalta a szovjet csapatok kivonását a kelet-európai országokból, ha az idős Bush elnök garanciát vállal arra, hogy egyetlen kommunistát sem fognak felelősségre vonni. Megjegyzem, hogy katonatiszteket megalázó volt akasztani, katonához a golyó általi kivégzés lett volna „méltó".

Ilyen kivégzést még összesen tizenhárman szenvedtek el. A 14. mártír Jándy Géza, ludovikás tiszt volt, aki a váci börtönben halt meg 1954-ben. A kivégzettek holttesteit a Gödöllő környéki incsői erdőben a világháború egyik lövészárkába dobták be, és földet kapartak rájuk. Az isteni Gondviselés egy erdőőrt irányított arrafelé, a későbbi exhumálás során ő tudta megmutatni az elkapart holttestek helyét. Rajk és a többi áldozat rehabilitálása 1955-ben történt meg. A kommunista bíróság ítélete csak ennyi volt: „bűncselekmény hiányában mentik fel őket". A 13 kivégzett a Farkasréti temetőben nyugszik egymás mellett sorban, egyéni sírokban – később özvegyeik is odatemetkeztek.

A legszebb tanúságtétel mellettük: „hogy gyilkosaik még az 1955-ös perújrafelvétel során sem tudták titkolni osztálygyűlöletüket, és egy pillanatig sem tekintették őket kommunistának. Hát Ti se nevezzétek őket annak, ne sértsétek meg emléküket!"

A Margit körúti épületben kivégzettek emlékére a Mamut II. áruház északi oldalán áll az emlékmű, névszerinti felsorolás nélkül. Fontosnak tartom, hogy Korondi Béla és társainak tragédiájáról névszerinti megemlékezés történjen, és évenkénti koszorúzás legyen.

Tizenhárman fekszenek sorban, egyéni sírokban a Farkasréten, mint az aradi vértanúk. Őket pontosan egy évszázad múlva végezték ki.

Németh Dezső ezredes: 1935-ben Ludovikát, 1943-ban vezérkari akadémiát végzett. Részt vett a náci-németekkel szembeni ellenállásban. 1944. február 7-én átállt a szovjet csapatokhoz, 1946-ban a határőrség vezérkari főnöke lett. 1948-ban moszkvai katonai attasé, 1949. július 30-án letartóztatták a Ferihegyi repülőtéren.

Korondi Béla: 1937-től erdőmérnök, 1939-től csendőrhadnagy.

Marshall László rendőrezredes: 1935-ben emigrált Párizsba, részt vett a spanyol polgárháborúban. 1939-ben Franciaországba internálták, 1941-ben részt vett a francia-belga németellenes harcokban, majd hazatért Budapestre. 1948-tól a Népsport újság főszerkesztője. Zsidó vallású volt.

Horvát Ottó: jugoszláv ifjú kommunista, vezető a BRFK-ban.

Az 1950-ben kivégzettek:

Beleznay István vezérőrnagy: 1931-ben Ludovikát, 1940-ben vezérkari akadémiát végzett. 1944 nyarán részt vett a budapesti zsidóság megmentésében, Koszorús Ferenc ezredes páncélosainak tisztjeként. Részt vett Kiss János altábornagy náci-németellenes összeesküvésében. 1945-ben szovjet hadifogságból hazatérve a demokratikus magyar honvédség anyagellátási főnöke volt.

Illy Gusztáv: 1931-ben Ludovikát végzett tüzér hadnagy. Zsidó származású felesége miatt 1940-ben leszerelték, 1944-ben illegalitásba vonult. 1945 után a magyar honvédség egyik újjászervezője, 1949-ben altábornagyi ranggal nyugdíjba vonult.

Sólyom László: 1931-ben Ludovikát, 1939-ben vezérkari hadiakadémiát végzett. 1941-ben édesapja zsidó származása miatt leszerelték. 1944-ben illegalitásba vonult, 1945-ben ő volt Budapest első rendőrfőkapitánya. 1948–1950-ig a magyar honvédség vezérkari főnöke volt.

Révay Kálmán: 1934-ben Ludovikát végzett, zsidó származású huszártiszt. 1944 végén a nyilasok foglya Sopronkőhidán, 1947-ben a Kossuth Akadémia parancsnoka, 1949-ben a magyar honvédség páncélos erőinek parancsnoka. Halálakor vezérőrnagy volt.

Pórffy György: 1932-ben Ludovikát végzett, 1942-ben tüzértisztként harcolt a keleti fronton. 1943-ban szovjet fogságba esett, átállt, majd 1945-ben hazahozták és bevetették a németek elleni harcba. 1948-ban a magyar honvédség tüzérparancsnoka volt.

Dr. Merényi Gusztáv: 1933-tól a légierő vezető főorvosa, ma az ő nevét viseli a Gyáli úti honvédkórház. Részt vett Kálló esperes náci ellenállásában, 1946-tól a honvédelmi minisztériumban az egészségügyi osztály vezetője, egészségügyi csoportfőnök. Orvos vezérőrnagyként végezték ki.

Lőrincz Sándor: 1932-ben a Ludovikát, 1942-ben a vezérkari hadiakadémiát végezte el. Hírszerző, kémelhárító tiszt, majd a Hegyi Dandár vezérkari főnöke. Amerikai fogságba került, 1946-ban hazatért, 1947-ben a magyar honvédelmi minisztériumba került. 1948-tól anyagtervezési csoportfőnök volt.

Dr. Szebenyi Endre jogász: 1943 előtt baloldaliak védőügyvéd-

je, 1943-ban munkaszolgálatra vonultatták be. 1945 után a rendőrség egyik vezetője, a belügyminisztériumban pedig Rajk helyettese volt, államtitkári rangban.

Deszkás János jogász: 1937-ben belépett a Szociáldemokrata Pártba, 1943-ban hadnagyi rangban behívták a keleti frontra. 1944-ben szakaszával átállt és részt vett a németek elleni ellenállásban, 1945 után a pártközpont közigazgatási osztályvezető-helyettese a katonapolitikai osztályon.

A Legfelsőbb Bíróság Korondi Béla rehabilitálását azzal indokolta, hogy „általános beállítottságából és neveléséből fakadt a magatartása, mert azelőtt csendőrtiszt volt, és a múltjával nem tudott szakítani". Egyik fia így emlékezett édesapjáról:

„A moszkvai magyar kommunista vezetők már 1945-től készültek leszámolni a régi, horthysta honvédtisztekkel és baráti körükkel. Gyűlölték édesapámat, mert különb volt náluk, nemcsak öltözködése, – mindig tiszta, jól vasalt ruhája – embersége, tisztessége, hanem szaktudása miatt is. Nem hunyászkodott meg az új uralkodó osztály előtt, nem nézte el a hibáikat. Jobb az ilyen magatartású emberektől megszabadulni, hisz' ez az ember már a nácikkal is szembefordult, és fegyverrel harcolt a hazája védelmében! Így két legyet ütünk egy csapásra: Moszkva kívánságának is eleget teszünk. A régi tisztek és a lakosság megfélemlítésével egyszerre megszabadulunk egy olyan embertől, akinek lelkiismerete van, s esetleg akadályoz bennünket a törvénytelenségek végrehajtásában."

Az 1955. évi rehabilitálási eljárásra azért került sor, mert Sztálin halála után Hruscsov új politikai irányt nyitott, és ebben kulcsfontosságú szerep jutott a Moszkva és Belgrád közötti kibékülésnek, akik pedig Magyarországról „láncos kutyát" üvöltöttek, azokat Tito elvtárs követelésére el kellett távolítani a pozícióikból.

Orbán Ildikó, Korondi Béla unokahúga így emlékszik unokabátyjára:

Egy erdész emlékére

Bátyám, jól vigyázz!
Figyelnek a fák.
Ha egyszer velük
Eljegyezted magad,

Azok lehetnek
Sárgák, zöldek, barnák,
De neked változnod többé
Nem szabad!

Ha hűtlen találnál lenni
Hozzájuk egyszer,
Kérges karjával utánad
Nyúl az ág.

Magához szorít
Halálos szerelemmel,
És pajtás, akkor
megölnek a fák.

vitéz Hábel György,
vasdiplomás erdőmérnök

Életút

Erdő mélyén,
Vagy annak szélén,
Élt, növekedett,
Drága nektárt termett,
Egy fehér akác,
Mit vágyó méhek döngtek körül.
Elképzelem, szívem örül.
Madarak és méhek,
Csilingelő, zümmögő ének.
Sorra teltek így az évek.

Majd idővel kivágták,
Az ember szolgálatába állt.
Ő akarta így, vagy a Teremtő,
Nem tudom, talán Ő.

Torony magasába emelték,
Kivált teher lett övé:
Roppant harang kongása,
Új életének csodája.
Naponta, hosszú évekig hallgatta
Zengését a harangnak.
Galambok látogatták,
Erdő titkát ők hozták.

Emberöltők teltek így.
A harangtornyot szétszedték,
A gerendát szétvágták,
Eltüzelték, kidobták.
De egy része túlélte.
Így került egy faműves kezébe.

Tapogatta, forgatta,
Öreg korát csodálta.
Nézegette, kérdezgette;
Mi készüljön belőled?

Egy részéből játék lett,
Kicsi húgom örvendett.
A többit rosttá szedtem,
Megfőztem és őröltem.
Más formába öntöttem.

Lehetőséggé azoknak,
Kik keresik magukat,
A semmi felé fordulnak,
És mit meglátnak,
Szeretnék megmutatni másnak.

Holt fában az élet
Nem szűnik meg.
Lelke annak tovább él,
Figyelj rá, mit mesél!

Bódi Balázs
IV. éves faipari mérnök szakos hallgató

ÚTON A KEGYELEM FELÉ - SZENT JAKAB NYOMÁBAN

Könyvbemutató és fotókiállítás a Ligneumban

2014. december 2-án nagyszámú érdeklődő előtt mutatta be a Ligneumban Dr. Albert Levente professor emeritus Kőpataki Rózsa „ÚTON A KEGYELEM FELÉ - SZENT JAKAB NYOMÁBAN", Képes zarándoknapló az el Camino-ról című verses naplóját és nyitotta meg a szerzőnek az Úton készített válogatott művészi fotóit tartalmazó fotókiállítást. A bemutató végén a szerző vetített képes, lebilincselő élménybeszámolót tartott, verbálisan is megosztva az élményeit a hallgatósággal. A kiállítás január végéig volt látogatható.

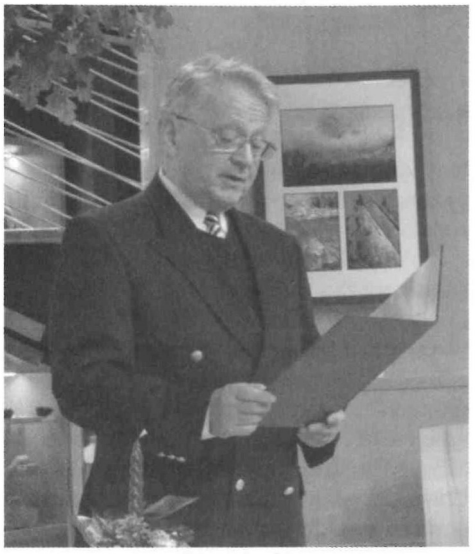

Prof. Dr. Albert Levente megnyitja a kiállítást

A Kőpataki Rózsa név Dr. Konkoly-Gyuró Éva, az Erdőmérnöki Kar professzorának művészneve. A professzor asszony 2010. május 19-e és június 21-e között végig járta a Szent Jakab utat, közel 800 km-t gyalogolt az el Camino de Santiago zarándokúton. 2011 májusában lánya kíséretében gyalog és autóval ismét bejárta a lelkébe mélyen beívódott helyszíneket, hogy az Úton szerzett vizuális élményeit újabb fényképekkel kiegészítve tegye teljessé az érdeklődők számára. Első útjáról a 2011-ben megjelent Zarándoknaplójában írt, a második nyomán készült a 2014-ben kiadott és most bemutatott Képes Zarándoknapló.

A Camino de Santiago ősrégi zarándokút, amely különböző kiindulási helyekről kb. 860 km-en át vezet a spanyolországi Santiago de Compostela-ba, ahol a hagyomány szerint Szent Jakab apostol sírja és – XIII. Leó pápa által igazoltan – ereklyéi találhatók egy, a XI. században a sír fölé emelt, róla elnevezett katedrálisban. Idősebb Szent Jakab Jézus tanítványa volt, János evangélista testvére, akit Heródes Agrippa Kr. u. 44-ben lefejeztetett. Jeruzsálem és Róma után Santiago de Compostela a keresztény zarándoklatok legfontosabb célpontja, járt rajta Nagy Károly, Dante, Assisi Szent Ferenc, Izabella királynő, II. János Pál pápa és a középkortól kezdődően nagyon sok magyar zarándok is. Ma az Út az Európai Kulturális Örökség része, amelyre 2008-ban 180 000 zarándoklevelet adtak ki.

A résztvevők számára az Út különböző tartalmat hordoz, mindenkinek mást jelent. Egyeseknek túra, jobb esetben önmaguk keresése, másoknak zarándoklat, fizikailag gyötrelmes, hosszú út, aminek szellemi tartalma is van, amely közel ezer év alatt alakult ki. A 234 oldalas zarándoknaplóban olvasható sok gyönyörű vers/verstöredék és a sok száz lenyűgözően szép fénykép tanúságtétel. Bizonyítja, hogy Dr. Konkoly-Gyuró Éva professzor asszony számára nem túra, hanem zarándoklat volt az Út, spirituális töltettel bírt. Zarándoklata a Teremtő, a Forrás iránt érzett szeretet és hála kifejezése volt, a szenvedést Isten dicsőségére vállalta. Imádsággal, Istennel töltött Út volt, a beavatás, az engedelmesség útja. Testi kínokon keresztüli átszellemülés, megtisztulás, jellemfejlődés, hit, önismeret és kitartás. Az Úton Isten felé zarándokolva önmaga felé is tartott, lénye kivetült önnön szemei elé és visszatükröződött mások szemeiben is. Megtapasztalta, hogy van érzékfeletti érzékelés, a személyiség burka alól feltárulkozhat a mezítelen lélek és egyesülhet a határtalan, nem időbeli lélekkel. Útközben megtapasztalta „a kicsiny jóság szelid erejét", a „szenvedés gazdagságát" és a reményt. Útja végén célra talált.

A 34 fejezetre osztott naplóban lévő több száz fotót nézve és a verseket olvasva lépésről-lépésre - mintegy fizikailag is – láthatóvá válnak az Út fontosabb helyszínei. Az Utat láthatjuk, amely olyan mint az Élet, minden életvándornak azonosnak tűnik, mégis különböző, egyedi, csak az övé, egyedül kell végigmenni rajta.

A Képes Zarándoknapló versei nem csak a szerző lelkének finom rezdüléseiről tanuskodnak, a fotók nem csak vizuális élményt nyújtanak, a Napló gondolatokat és érzéseket ébreszt, felkelti a vágyat, hogy az olvasó is elinduljon Szent Jakab útján. Eljusson akár a kontinentális Európa legnyugatibb pontjáig, a portugál Finis Terra-ig is, és az óceán partján fejezze be a zarándoklatot. Vétkeit szórja az óceánból kiemelkedő Napba és azzal a meggyőződéssel térjen haza, hogy többé soha sem lesz egyedül, mert van Valaki, aki ruháját partnélküli folyóban mossa, és a Nap korongján főz neki vacsorát.

Dr. Albert Levente
professor emeritus

Dr. Konkoly-Gyuró Éva, az „Úton a kegyelem felé„ szerzője

INTERJÚ ÜVEGES PÉTERREL, A BOGÁNYI-ZONGORA FORMATERVEZŐJÉVEL

A Simonyi Károly Kar Alkalmazott Művészeti Intézetének óraadó tanára, Üveges Péter formatervező művész tagja annak a 4 fős csapatnak, akiket a XXI. század zongorájának titulált hangszer alkotóiként mutatott be Bogányi Gergely a Zeneakadémián rendezett koncerten, a Magyar Kultúra Napja előestéjén. Üveges Péter 1996-ban a Magyar Iparművészeti Egyetemen szerzett MA mesterfokú formatervezői végzettséget. Az Alkalmazott Művészeti Intézetbe egykori tanára, Szentpéteri Tibor hívására került, ahol a hallgatókkal közvetlen és sokrétű szakmai kapcsolatot alakított ki, olyannyira, hogy egyik végzett diákját a zongora formatervezési munkálataiba is bevonta. A művésszel Szentpéteri Tibor, a kar emeritus professzora beszélgetett.

„Minden művészben megvan a vakmerőség egy csírája, mely nélkül tehetség el sem képzelhető." Goethe

– Tapasztaltad-e, hogy Bogányi Gergelynek Sopronban lelkes közönsége van? Emiatt – és miattad is – komoly volt a bemutató iránti várakozás.

– Tapasztaltam. Főleg hallomásból, a diákok egy részétől is, de a tanárok tájékozódásából legfőképpen. Mindig eljutott hozzám Gergely népszerűségének a híre.

– Eddig is innovatív tervezéssel foglalkoztál, eleinte a közlekedés területén (pl. elektromos autó, robogó), nemrég pedig gyönyörű gitárodért kaptál Magyar Formatervezési Díjat. A zongorával olyan területre értél, ahol a technikai vagy mindennapi élet tárgyai felől közvetlenül kulturális jelentőségű a tervezés.

– Nagy felelősség van a formatervezőkön, mert a zongorával ellentétben még a legapróbb tárgy is kultúrahordozó. Használati funkciója van, amelyet a formának szolgálnia kell.

– Milyen volt átélni azt a ritka helyzetet, amikor a design és a designer kultúra- és közösségteremtő szerepét maga a miniszterelnök méltatja?

– Ezek voltak az első olyan pillanatok, amikor félre tudtam tenni az állandó megoldandó problémákon való rágódást. Akkor éreztem azt, hogy most kicsit luxus az örökös vívódásom önmagammal, a szakmával, a teljesítéssel. Kis csapatunk megérdemli egy kicsit azt, hogy átadjuk magunkat az ünnepélyes hangulatnak, ezért volt felemelő érzés hallgatni miniszterelnökünk gondolatait.

– A konstrukciós és anyaghasználati újításokon túl új hangzásideál volt a cél. A nagy zongoristák hangszer- és hangzásmegújítók. Itt is erről van szó?

– Gergelyben kamasz kora óta élt egy hangzásvilág, melynek nem csak az életre hívása, hanem annak a megfogalmazása is kihívás volt. Vannak olyan komplex alkotási folyamatok, amikor annak ellenére, hogy az egyik emberben él valami, mégis alkotótársakra van szükség álma megvalósulása érdekében. Gergely szerepe esetünkben irányadó. Célunk, hogy ez az összetett hangszer – elsősorban a zongoráktól általánosan elvárt hangzás mellett – az egyéni hangzásvilágot megálmodó alkotót szolgálja. Egy hegedűnél könnyebb a gyártónak együtt dolgoznia a zenésszel, hogy hangszerét a zeneművész megrendelőre szabja. A zongora esetében a multi gyártók egy általánosan elfogadott szép hangzásvilágra törekednek, hogy minél eladhatóbb legyen a hangszerük, és a zongoraművészek meg sok esetben nem tehetnek mást, minthogy elfogadják az adódó zongorát, illetve válogathatnak közülük.

Mi próbáltunk/próbálunk egy olyan rendszert kifejleszteni, ami picit jobban hozzá tud hangolódni a zongoraművészek egyéni világához. Ez óriási feladat és nagy kihívás. Most az eredmény, a különbség más csodálatos zongorákhoz képest hallatszik, de a rendszerünkön még sokat kell dolgoznunk. A zenetörténetben nem mindig a zenészek az újítók. Például a gitárok esetében Leo Fender és Gibson sem voltak zenészek, pedig egyelőre még ők a vezető elektromos gitárgyártó márkák.

– A zene történetében jellemző, hogy amikor az ún. régizene hangszereit megújítják (japán kerámia hegedűk és fúvósok), szinte bántóan tiszta hangzás jön létre. Ugye, itt a fordítottja történik, a lágyabb, gazdagabb élmény révén?

– Míg a viharos világunk alkalmazott vizuális művészetének számos ágában is a minél gyorsabban befogadható látványvilág jut leginkább kommunikációs szerephez, addig a zene vonatkozásában fülünk ellustulása érezhető, vagy inkább ez nézőpont kérdése. Mondhatjuk azt is sarkítva, hogy a pontos és tiszta hangzás miatt jobban tudjuk „értékelni" a zeneművet mi egyszerű rajongók és a hallgatóság. Azonban az igazi érzelmeket a hangzásvilág gazdagsága hozza le, ami legfőképpen a tudatalattinkra hat. Sajnos a mai ember fél az érzelmeitől. Nehezen tud és mer szembenézni önmagával a civilizációs nyomás és külső elvárások miatt, ezért mi tulajdonképpen hangszerünkkel szembe úszunk az árral. Nálunk a hosszabb, egyenes lecsengésű, gazdagabb, bársonyosabb hangzásvilág van előtérben, ugyanakkor a hangok tisztasága nagyon fontos.

– Mi volt a munka során a legélvezetesebb és legnehezebb momentum?

– Több „legélvezetesebb momentum" volt munka közben. Általában a legélvezetesebb szakasz mindig párosul a legnehezebbel is. Gergely közel 10 évvel ezelőtt kért meg arra, hogy álmodjak neki egy olyan formát, amely úgy őrzi a tradíciókat, hogy egyben 21. századi is. Ezzel föladta nekem a leckét. Azóta tart a barátságunk. A forma 2006 márciusára majdnem teljesen kialakult. Onnantól már csak finomodott, alkalmazkodva a hangzóegység önerőből történő fejlesztéséhez.

Az egyik élvezetes időszak az volt, amikor átadtam magam Gergely játékának és azoknak a zeneműveknek, amelyeket a legnagyobb szeretettel játszik. A zene inspirálta alapvetően a formavilágot, mindamellett, hogy szerencsére nagyon közel áll hozzám az, amit Gergely képvisel. A másik élvezetes időszak a nagy kihívás időszaka volt, amikor hangszertechnikussal és gyártástechnológussal kellett együttműködni. Ebben a jó értelemben vett kötélhúzós időszakban jöttem rá igazán, hogy egy komplexebb tárgy megszületésében a formatervező tisztán alkotói oldala mindössze 5%. A többi 95% pedig a megvalósításért való szép küzdelem.

– Hogyan dolgoztál? Építettél-e modelleket, vagy döntően számítógépes megközelítést alkalmaztál?

– Sok-sok korábbi munkámban, amikor csak tehettem, munkamodelleket készítettem. Itt most erre nem volt lehetőség. Maximálisan rá kellett bíznom magam a számítógépre, rögtön első körben a vázlattervek után. Hoztam magammal egy kis Sopront. Bevontam Gazdag Ernő kedves volt AMI-s tanítványomat, aki maximális erővel, energiával és lelkesedéssel dolgozott velünk. Az ő keze alatt állt össze a gyártásnak továbbítható 3D forma a vezetésemmel. A gyártó utána tovább foglalkozott vele. Kialakította a technikai felületeket és szerszámot tervezett belőle. Ernő a pályázat teljesítése alatt és utána is egy ideig állományban volt nálunk.

– Első körben rengeteg vázlat előzte meg a formatervezést, és belülről indult kifelé a tervezés beleértve az öntvényt is?

– Igen, rengeteg vázlat előzte meg a tervezést. Közel 10 évvel ezelőtt ugyan 3D modellt készítettem, azonban abból még nem lehetett gyártmányt tervezni, sőt az évek során közvetlen a pályázati fejlesztésben kialakult komplex igények miatt természetesen újra be kellett mindent modellezni. Valóban belülről kifelé haladtunk az alkotói folyamatban. Az egész csapat. Kialakult a menzúra kiosztás, ami megadta a fő geometriai irányvonalakat: a rezonáns felület formáját, majd a zongoraöntvény belső kialakítását, amelyben szintén a forma és funkció kapcsolata egy újabb apró eredményére talált. Gergely és hangszertechnikusunk Cs. Nagy József kérése volt, hogy a rezonánst minél kevesebb öntvényfelület fedje le, a hang fölfelé irányítása végett, ezért a zongoraöntvény formavilága valamelyest el kellett térjen a megszokottól.

– Konstruktőrrel, zenetechnikussal igazi alkotóközösségben megjelenni, mint feltaláló, főtervező, designer, a mintaoltalom kedvezményezettje – nem szokatlanul jó ez?

– Természetes, hogy amennyire csak lehet, minden tervezői oldalnak meglegyen a megfelelő szakembere. Mindenki tudta a helyét és szerepét, ugyanakkor voltak helyzetek, amikor biztosítottuk egymásnak az átjárást. Nem tehettem meg azt, hogy mint formatervező, csak formálok, hanem teljesen bele kellett folynom a műszaki részletek kialakításába, majd a gyártásnak és az összeszerelésnek komoly szakaszaiba. Korábban szinte csak műszaki fejlesztésekben és hosszabb-rövidebb távú projektekben dolgoztam, ahol az első vázlatoktól sokszor az utolsó csiszolásokig részt kellett vennem a folyamatokban. Ez igazi élvezet, mert a megvalósulás teljes spektrumát látni.

– Hogyan viszonyulsz a kritikai visszhangokhoz, a hirtelen keletkezett zongoradesign-történeti összehasonlítgatásokhoz (Colani, Pegazus, Peugeot Pleyel, Audi Bösendorfer)? A Pulitzer-díjas The Guardian a futurista olasz szobrász, Umberto Boccioni világát említi.

– A Pleyellel való összehasonlításról olvastam. A P-P, feszes éleivel, lekerekített sarkaival egyetlen hátulról induló lábával egy mai trendkövető szép design hangszer. Akármilyen indíttatással hasonlítják hozzá a mienket, akár megtiszteltetésnek is érezhetem ezt a helyzetet. A közös vonal lehet a lebegő jelleg.

Formavédelmet kaptunk Európára és a világ több nagyobb országára is. A mi tárgyunk nem csak formavilágában és geometriájában különbözik alapvetően a Pleyeltől, hanem koncepciójában is. Sajnos annak ellenére, hogy a forma sok évvel korábban megszületett formatervében francia társánál, hazai iparunk helyzetében 10 év kellett a megvalósuláshoz. Hangszerünknek két lába van, amely elölről a zongora két széle felől indul hátrafelé, majd lent a földön egy háromszöget bezáró talpkialakításban kapcsolódik össze. A formavilága pedig változó rádiuszokból kialakuló homorú és domború felületek által meghatározott vonalvezetés. Az organikus jellegű szárnyaló külsőnek szigorú geometriai tényezőket kellett szolgálnia, mind a konstrukciót, mind a hangzásvilágot illetően, ugyanakkor formálódnia kellett a fejlesztés alatti folytonos változásokhoz is. Formaterveztünk hozzá egy zongoraszéket is.

– Áramvonalasnak kell-e lennie egy hangversenyzongorának? Vagyis beszéljünk a designról: ez az organikus forma itt sem bútor, sem jármű, hanem zongorát mutat. Mit jelent számodra a zenét kifejező, zene ihlette kialakítás?

– Egyfelől bennem is él egy szeretett formavilág, másfelől meg a formálás ideje alatt sokat hallgattam Gergely játékát. Hagytam, hogy hasson rám. Könnyű dolgom volt, mert alapvetően közel áll hozzám. Amikor megszületett az alaphangulat, akkor kellett odafigyelnem azokra a konstruktív szabályszerűségekre, tradíciókra, arányokra, amelyek megkomponálják és jó értelemben szabályozott mederbe terelik a formatervet. Egy szárnyaló komolyzenei műnek is megkomponált felépítése van. Itt találtam szembe magam azzal, hogy miként legyen a tradíciót megőrző mivolta mellett 21. századi is, ahogyan Gergely kérte tőlem. Új agyagok bekerülése új erőviszonyokat feltételez, amelyet ki kell fejeznie a formának. Ekkor realizálódott a két láb, amely egyenszilárdságú tartóhoz hasonló módon keskenyedik és szélesedik statikai funkciójához mérten.

– Végül kíváncsi vagyok, hogy ilyen sikeres, nagy munka után hogyan tudod majd folytatni a formatervező hallgatóink okítását a soproni Alkalmazott Művészeti Intézet formatervező szakán?

– Ha majd ismét lehetőséget kapok, akkor óraadóként – ahogy korábban is – szívesen visszamegyek tanítani, bár igazából én tanultam ott sokat mind a tanároktól, mind a diákoktól.

Szentpéteri Tibor
NYME SKK
professor emeritus

INTERJÚ DR. LANCZENDORFER ZSUZSANNA TANÁRNŐVEL

Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna tanárnővel nemrégiben megjelent, Dalmadarak című CD-jéről beszélgettünk.

– Először is szeretném megkérdezni, hogy miért jött létre ez a CD? Honnan jött az ötlet?

–Az ötlet onnan jött, hogy nyáron nagyon sokan kértek fel, hogy egy-egy népdalt énekeljek fel kazettára. Hol lakodalomra, hol pedig sajnos temetésre. Az egyik barátnőm aztán fölhívott, hogy a kazettáról át kellett venni a dalt CD-re, és még további utómunkákat is igényelt, hogy ne legyenek benne háttérzajok. Hol a kutyáim ugattak bele, hol szüleimtől örökölt ógermán órám harangozott bele a felvételbe. Már korábban, előadásaim alatt – mivel mindig énekelek is – kérdezték, hogy CD-met hol lehet megvásárolni. Ez után döntöttem el, hogy összeállítok egy lemezt azokból a dalokból, amelyeket az elmúlt „50" év alatt összegyűjtöttem, vagy amelyek közel állnak a szívemhez. Ez az 50-es szám lengi körül az egész CD-t, hiszen az 50. születésnapomra készült, és 50 dal került volna a rá, de végül is több lett, mivel a Barsi Ernő bácsi által számomra összeállított dalcsokrai több dalt is tartalmaznak. A CD-n található dalok között szerepelnek többek között erdélyi gyűjtések, csallóközi, burgenlandi dalok, és természetesen a környékről származóak is, Felpécről, Gyirmótról, Ménfőcsanakról és Vitnyédről. Szerepelnek altatók, lakodalmas énekek, de elbúcsúzó temetési dalok is. Az egészet megkoronázva, a Babba Mária tiszteletén, Csíksomlyón gyakran énekelt Ó, én édes jó Istenem kezdetű dal zárja a CD-t.

– Mennyi időbe telt a CD elkészítése?

– Két napunk volt a dalok feléneklésére. Ezeken a napokon reggel 10 órától délután 4 óráig folyamatosan énekeltem, amit én magam sem gondoltam volna, hogy ilyen jól fog menni. Itt szeretném megköszönni dr. Szabó Péter dékán úrnak, akinek köszönhetően felvehettük a dalokat az egyetem énektermében. Ezután következett még a borítókészítés, a grafika, a track-lista összeállítása, az Artis Jus által előírt, valamint a nyomdákkal kapcsolatos munkák. Ehhez nagyon sok segítséget kaptam barátaimtól. Köszönettel tartozom a családomnak, akik nélkül ez a CD nem készülhetett volna el, hisz nagyobbik lányom rajzolta a CD-t díszítő pávát, a kisebbiknek fotói vannak a borítón, a Körív stúdiónak, konkrétan Faggyas Lászlónak, aki a hangfelvételeket, zenei rendezői faladatokat önzetlenül készítette el, és párjának Sipos Beának, aki gondozta dalokat. A borítófotót O. Jakócs Péter készítette pár hónappal ezelőtt Ménfőcsanakon, szülőfalumban a Bezerédj-kápolna előtt, ahol Ernő Bácsi tanítókból verbuválódott kórusával, a Melodiáriummal vettük fel egy korábbi CD-re sárospataki diákdalokat. A borítón szereplő képek is az életutamat tükrözik, mindegyikről külön anekdotát tudnék mesélni, amit a CD-bemutatón a Könyvszalonon Czigány György invitálására meg is tettem. Mit, hol gyűjtöttem, tanultam, kinek énekeltem köszöntésekor, búcsúztatásakor. Külön öröm, hogy Suhaj Miklós tanítványom a csodálatos grafikai munkájával, másik volt tanítványom Hermann Bianka pedig ötleteivel rengeteg segítséget nyújtott. Mindezek mellett azoknak tartozom még rengeteg hálával, akiknek köszönetként készítettem ezt a CD-t. Ugyanis többek között azért is készült el, hogy az énektanáraimnak köszönetet mondjak. Az általános iskolás énektanáromtól kezdve az egyetemi énektanáromig (Buza Vili bácsi, Nagyné Kapusi Mária, Kőhalmi János, dr. Barsi Ernő és dr. Barsi Ernőné Ida néni, Váray Tamás), sőt kántor nénimig, Jurek Máriáig mindenkinek nagyon hálás vagyok, hogy a zene szépségére oktattak, és rengeteg segítséget is kaptam tőlük a kezdetektől egészen máig. Található a borítón többek között egy kép rólam, mikor még kisgyermekként a babámnak énekelek, aztán egy kép már a főiskolás kori éneklésemről, szerepel két közös kép Barsi Ernő bácsival, egy kép, ahol a Parlamentben, vagy a Győri Nyáron énekelek, vagy amikor megkaptam a kitüntetést a Tudományos Akadémián Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat által elért balladakutatásomért, és még sok más fontos pillanat. Sok fotós barátom képeivel járult hozzá. Ha a CD-t levesszük a borítóról, Ernő bácsi számomra leírt népdalai tűnnek fel, ami megtanulható akár innen is. Legalább nemcsak gondolatban lehet simogatni a Mester kézírását, hanem fizikai valóságában is. Egyetemünk Díszpolgára, remélem, örül onnan fentről is!

Ahogy írtam „a dalok kísérnek életemben, kedves, vigasztaló, örömhozó társaimmá szegődtek."

– Miért Dalmadarak a címe?

– Nagyon szeretem Weöres Sándort, és ő mondta azt, hogy „a dal madárrá avat..." Amíg énekelünk kicsit mi is azok leszünk, és remélem, örömöt szerzünk embertársainknak, vagy mi válunk jobbakká, hiszen a művészetnek ez lehet csak a célja.

– A hallgatókat biztosan érdekli az is, hogy hol hallgathatják meg ezt a CD-t, hiszen az énekeket bevihetnék akár az osztályterembe is, vagy akár csak otthoni hallgatásra is érdemes lehet megvásárolni. Megvásárolható lesz ez, vagy csak saját célra készült?

– Nem készült nagy példányszámban a CD – a családi kassza ennyit engedett meg – és rengeteget elajándékoztam már. A könyvtárunknak is, ott is kölcsönözhetik. Természetesen, ha valaki érdeklődik iránta, az keressen meg engem.

– Kedvet kapott ahhoz, hogy a Dalmadarak után egy újabb CD-t is kiadjon?

– Úgy volt, hogy ez lesz az első és az utolsó hangzó anyagom, hiszen köszönetképpen készült mestereimnek és születésnapomra. Azonban most egyre többen kérdezik, hogy az Ósdi állatosdi gyerek folklórkönyvből – ami megyei gyűjtés, Balázs Líviával gyűjtöttük – miért nem csinálunk CD-t. Legendamesékből, énekekből, gyerekjátékokból.

Azon kívül rengeteg gyűjtött népdalom van, ezekből is lehetne kiadni, akár többet is. Csak az édesapámról megjelent könyvben – a Mindent apámról – 163 népdalt gyűjtöttem Tőle, ezek lekottázásában és rendszerezésében Ernő bácsi még segített. Persze ehhez anyagi segítség is kellene majd, és most nekem van egy sürgősebb restanciám is. A Bolyai Tudományos Ösztöndíj kutatási anyagát is könyv formájába kellene öntenem, ezt el is várják. Ha ezzel végeztem, akkor gondolkozhatom el majd egy újabb CD kiadásán.

– Végezetül szeretném megköszönni a tanárnőnek az interjút, és azt a rengeteg időt, amit rááldozott. Szívből kívánom, hogy még sok CD kiadására legyen lehetősége!

Duró Ágota
NYME AK

ORSZÁGOS JUDO SPORTÁGI SIKER A BENEDEKEN!

Újabb büszkeséggel gazdagodott karunk, Végh Ninett csecsemő és kisgyermeknevelő BA II. évfolyamos hallgatónk jóvoltából, aki a MEFOB (Magyar Egyetemi - Főiskolai Országos Bajnokság) JUDO sportágában országos 2. helyezést ért el.

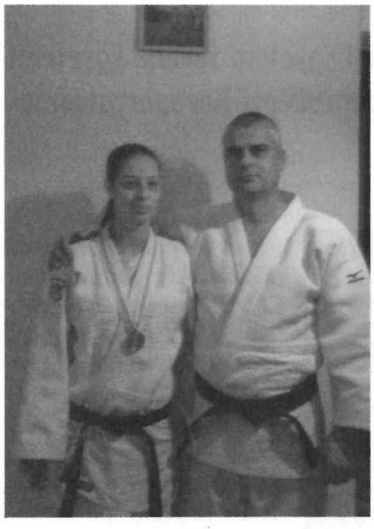

Ninett, 2014. november 30-án a BHSE-ben megrendezett országos bajnokságon képviselte intézményünket kiváló eredménnyel. „A profi -52 kg-os súlycsoportban indultam – tudatta velünk a sikeres versenyszereplését követően hallgatónk. A 2013-as 3. helyezése után most 2. helyezést ért el a versenyen. Karunk rendkívül büszke a fiatal sporttehetségre, így szinte azonnal a töretlen siker nyomába siettünk, hogy minél többet megtudjunk az önfegyelemre nevelő küzdősport kulisszatitkairól, fiatal versenyzőnk ígéretes jövőjéről, terveiről.

Az interjúra nyitott tehetség örömmel osztotta meg velünk gondolatait.

– Milyen felkészülési időszak előzte meg a sikert?

– 6 éves korom óta sportolok, ez az életem. Éveken keresztül kézilabdáztam, röplabdáztam, atletizáltam, 13 évig szertornáztam, de már nem láttam bennük kihívást. Így jött az ötlet, hogy a judoban több lehetőségem van a megmérettetésre. Alig vártam, hogy eljussak egy olyan szintre, hogy mehessek versenyezni. Életem első judo versenye előtt jobban izgultam, mint itt bármelyik vizsga előtt. Mégis pontosan tudtam, hogy ezt akarom. Részt vettem különféle versenyeken, kijutottam a Szlovák Openre is, ahol az 5. helyezést értem el. Felnőtt másod-és harmadosztályban szintén vannak eredményeim. 2. 3. és 5.helyezések. Azt érdemes tudni, hogy judoban a 7. helyezés még pontot ér, tehát egy-egy 5. helyezés is értékes pontokat hozhat a sportklubnak. 2013-ban ugyanezen a versenyen 3. helyezett lettem. A mostani verseny előtt, egy még nagyobb megmérettetésen vettem részt, a Felnőtt II. osztályú Országos Bajnokságon, ahol a 3. helyezést sikerült megszereznem. Bátran állíthatom, hogy ez a verseny volt életem versenye!

– Milyen érzésekkel vágott neki a versenynek – mennyire volt biztos a sikerben? Hogyan fogadták a sportszakma, valamint közeli, távoli ismerősei eredményét?

– Nagyon pozitívan álltam neki a mostani MEFOB-nak, hiszen életem legjobb formájában voltam. Az edzéseken nem csak a társaimmal, de a verseny előtti utolsó edzésen anyukámmal és apukámmal edzettem elég intenzíven. A versenyen kint volt velem anyukám, apukám és életemben először a húgom is kijött megnézni. Ez adott még egy pluszt, és a bizonyítási vágy is több volt bennem. Vártam, hogy tatamira léphessek. Másnak talán furcsának tűnhet, de engem az inspirál, ha bármelyik versenyemen a szőnyeg széléről adják az instrukciókat. Ezért is szeretek édesapámmal menni egy-egy versenyre, mert ő aztán nem kímél. Most tőle és anyutól is kaptam a tanácsokat, hiszen én belülről látom a versenyt ők pedig kívülről, és sokat segít, ha mondják mit hogyan kéne csinálnom. Sajnos reflexből elkövettem egy szabálytalanságot, a lábra fogást így leléptettek. Elfogadtam, de nagyon rosszul éreztem magam. Viszont a szüleim nyugtattak, hogy ők így is büszkék rám és nagyon ügyes voltam fent. Nem szoktam kérkedni az eredményeimmel, csak a legközelebbi barátaim tudják mindig, hogy épp hova megyek és adott versenyeken milyen eredményeket érek el. Egyáltalán nem féltékenyek az eredményeimre, hiszen tudják, mennyi mindent teszek meg ezért, és örülnek minden egyes sikeremnek.

– Mire tanította meg a küzdősport, mit kamatoztathat az élet más területein belőle?

– A judo megtanított arra, hogy soha ne adjam fel. Ha elesek, fel kell állni. Ha fáj, összeszorított fogakkal is, de csinálom. A sport arra ösztönöz, hogy minden nap jobb legyek, mint aki tegnap voltam. Lehet, hogy időnként közhelynek hangzik, de így van. Nem elégszem meg azzal, hogy hazamegyek, elmegyek edzésre és ezzel számomra letudva. Amikor időm engedi itt a kollégiumban is, elmegyek futni, vagy épp erősítek. Fejlesztem magam, amikor csak tudom. A küzdősport ad egyfajta magabiztosságot. Ha például a sötét utcán kell egyedül végig mennem, akkor is tudom, ha szükség van rá, meg tudom magam védeni. A mai világban szerintem fontos, hogy az ember-főleg egy fiatal lány-igenis tudja, hogyan védje meg magát, ha bajba kerül. Egy klubtársam sajnos már keveredett olyan szituációba, hogy elő kellett vennie a tudását.

Számomra még az is nagyon fontos, hogy a sport önfegyelemre tanít. Segít összpontosítani és a feladataimra koncentrálni. A tanulmányaimban is ez sokszor erőt ad. Ajánlatos már egészen pici korban elvinni a gyerekeket bármilyen küzdősportra, hiszen ez a szellemiség az egész életét befolyásolja majd.

– A sportág tekintetében milyen célkitűzései vannak a jövőre nézve?

– Édesanyám II., édesapám III. DAN-os judo mesterek. Én most júniusban szeretném letenni az I. DAN fokozatot és szeretnék szüleim nyomdokaiba lépni. A pápai Bakony Judo Klubot ők alapították 1993-ban, így a Klub, mintha az ikertestvérem lenne, akiről úgy érzem, gondoskodnom kell. Az egyetem után szeretnék elvégezni még egy edző képzést is, így az edzéseken már mint edző vennék részt és segíteném mások munkáját. Később majd formagyakorlatban és masters versenyeken szeretném kipróbálni magam.

– Kinek köszönheti sikereit?

– A sikert mindenkinek köszönhetem, aki az edzéseken akár csak egyszer is küzdött velem, hiszen minden harcból tanul az ember. Az edzőknek, akik próbálják kiküszöbölni a hibákat, és a legjobbat kihozni belőlem. És persze ők azok, akik eljuttattak addig, hogy most a fekete öv megszerzésének küszöbén állok. A barátoknak, akik mindig meghallgatják a félelmeimet és őszintén támogatnak, még ha néha bizonytalan is vagyok magamban. Végül pedig a legnagyobb köszönet a szüleimnek jár. Az edzéseken én judoka és szüleim gyereke is vagyok, aki felé kétszer több az elvárás. Azt akarják, hogy minél jobb legyek, azonban sosem kényszerítettek erre a sportra, ezt én magamnak választottam. Úgy gondolom jól döntöttem. Ez az életem, judo nélkül nem tudnám magam elképzelni, és ez a szenvedély örökre ki fog tartani!

– A beszélgetésünk végén nem maradt más, mint hogy erőt, egészséget és legfőképpen kitartást, a jövőre nézve pedig még több sikert kívánjunk a fiatal büszkeségünknek.

Dr. Haász Sándor
NYME BPK
PR-munkatárs

SPORTSZAKMAI NAP A SEK-EN

2014. november 25. és 27. között kerültek megrendezésre a Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központjában az aktuális félév Sportszakmai Napjai, amit a Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Kar Sporttudományi Intézetének oktatói és hallgatói szerveztek.

A rendezvény története során először nőtt 3 naposra, ami rendkívül színes programokat tömörített magában.

Az első nap reggelén a Nemzeti Egységes Fittségi Teszt (NETFIT) gyakorlatait mutatta be az intézet az egyetem polgárai és vendégei számára egyaránt. A programot Sárai Gabriella főiskolai adjunktus koordinálta és vezette le, az alanyok pedig az első és másod évfolyamos sportszakos hallgatók voltak. A fittségi tesztet később elméleti szinten is bemutatták, és részletesen hangsúlyozták annak fontosságát.

A délelőtt további programja egy könyvbemutató volt, mely az Arcképcsarnok sorozat egyik új darabjának megjelenését ajánlotta, Híres szombathelyi nők: Dr. Földes Éva címmel. Dr. Földes Évának sokat köszönhet a magyar sportélet, így joggal emlékeztek meg róla egyetemünk polgárai.

Déltől a helyi Tudományos Diákköri munkák előadásait lehetett meghallgatni, illetve a házi zsűri értékelte is azokat. Érdekesebbnél érdekesebb témákat hallhattak az érdeklődők, majd az előadások végén kérdéseikkel is megszólíthatták a kutató ifjakat. A fiatal kutatók közül mindenki továbbjutott az országos döntőre (OTDK). A sportiroda munkatársai ezúton is gratulálnak minden kedves résztvevőnek!

A nap zárásaként az első évfolyamos sportszakos hallgatók vetélkedtek egymással. Két és fél órán keresztül küzdhettek a vegyes csapatok, akiknek végzős sportszervezők adtak jobbnál jobb feladatokat.

A második nap programjai délután kezdődtek, méghozzá egy Crosstraining nevezetű versennyel. Itt nem csak az egyetem hallgatói próbálhatták ki erejük és állóképségük határait, hanem több szombathelyi középiskola diákja is. A rendkívül népszerű programon közel 100-150 versenyző vett részt.

Késő délután a Halhatatlanok című programsorozat érkezett el intézményünkbe, amelyen Dr Faragó Tamás és Kásás Zoltán olimpiai bajnokaink tartottak előadást 1 órában, a népszerű riporter, Vízy András segédletével.

Az este is bőven tartogatott eseményeket. A sportcsarnokban a férfi kosárlabda csapat gyűrte le kemény meccsen a TF csapatát, míg kint elkezdődtek a Házi Kispályás Labdarúgó Bajnokság, vagy népszerű nevén a HKLB döntői.

A harmadik nap eseményei két külső helyszínen zajlottak. Délelőtt a szombathelyi Aerofitt Stúdió falai között lehetett kipróbálni különféle edzés fajtákat (Stikwalking, TRX), majd délután a bükfürdői Gyógy- és Élménycentrum szolgált házigazdaként. Itt vízi tornán, zenefelismerő játékokon és szauna szeánszokon vehettek részt az érdeklődők.

Összességében tartalmasra, és rendkívül érdekesre sikeredtek a 2014-es őszi sportszakmai napok. Az elmélettől a gyakorlatig, a versenyektől a különféle mozgásformákig széles és színes skáláját tapasztalhatták meg a sportoknak a rendezvényen résztvevő hallgatók, oktatók és külső résztvevők. Tavasszal pedig következhet a folytatás!

Hurtik Péter János
Egyetemi Sportiroda vezető
NYME SEK

IN MEMORIAM PROF. DR. MOLNÁR SÁNDOR (1944-2014)

Molnár Sándor Törökszentmiklóson született, 1944-ben. A középiskolai tanulmányait a szegedi Erdészeti Technikumban, az egyetemieket a szentpétervári Erdészeti Akadémia Faipari Mérnöki Karán folytatta, végig kitűnő eredménnyel. Mérnöki gyakorlatot szerzett műszaki fejlesztési vezetőként 1968–1971-ig a Szegedi Falemezgyárban (ill. a jogutód Délalföldi Erdő és Fafeldolgozó Gazdaságnál), majd a Nagykunsági EFAG-nál (technológus, műszaki fejlesztési főosztályvezető-helyettes, gyárigazgató 1972–1979). Jelentős gyakorlati eredményeként értékelhető az első korszerű akác feldolgozó üzem (Pusztavacs) fejlesztési, beruházási tevékenységének irányítása (1972–1975), majd a Nagykőrösi Fafeldolgozó Üzem újjáépítése, korszerűsítése, igazgatása (1976–1979). A gyakorlati munkához kapcsolódóan folyamatosan foglalkozott az akác és a nyár hasznosítással összefüggő kutatásfejlesztéssel, tudományos problémák megoldásával, az eredmények publikálásával. E tevékenység eredményeként 1979-ben az Erdészeti és Faipari Egyetemen „dr.univ." címet szerzett.

1980-tól az Erdészeti és Faipari Egyetem (ma Nyugat-magyarországi Egyetem) alkalmazottja lett, 1988-ban elnyerte a tudomány doktora fokozatot. Tudományos tevékenysége „az akácfa termesztése, műszaki tulajdonságai, ipari felhasználása" területhez kapcsolódott. E témakörben elért nemzetközileg is kiemelkedő eredményeit ismerte el a Bécsi Földművelésügyi Egyetem rektora, amikor 1993-ban Josef-Umdasch-díj kitüntetésben részesítette.1986-ban egyetemi docensi, 1994-ben pedig egyetemi tanári kinevezést kapott. 1988-tól 2010-ig a Faanyagismerettani Tanszék (ma Faanyagtudományi Intézet) vezetője volt. Oktatói feladatait az erdő-, fa-, és papíripari mérnök hallgatók faanyagismerettani, faanatómiai, fafizikai előadásai, és a Doktori Iskola keretében oktatott faanyagtudományi tárgyak képezték.

2001–2008 között két cikluson keresztül volt a Faipari Mérnöki Kar (ma Simonyi Károly Kar) dékánja. Az Alkalmazott Művészeti Intézetet szervesen bekapcsolta a kari oktató és kutató munkába. Új szakként elindította a Terméktervező BSc. szintű képzést. Személyesen kezdeményezte 1990. évben a LIGNO-NOVUM nemzetközi faipari szakvásár megszervezését nagy sikerrel Sopronban.

Az elmúlt évek során számos országos, kari és egyetemi szakmai bizottságnak volt tagja, vezetője. Aktívan részt vett több nemzetközi szakmai szervezetben (IAWA, IUFRO), a Nemzetközi Fatudományi Akadémia (IAWS) pedig a külföldön is elismert tudományos munkássága alapján 2007-ben tagjává választotta.

Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el: Szakírói nívódíj (1988); Josef Umdasch-díj (1993); Faipari fejlesztésért emlékérem (1996); MTESZ díj (1996); Zólyomi Műszaki Egyetem emlékérme (1998); Lugosi Armand-díj (2001); Alföldi Erdőkért emlékérem (2004); Zólyomi Műszaki Egyetem tiszteletbeli doktora („dr honoris causa") (2004); Budapesti Műszaki Főiskola, Pro Facultas (2007); Vadas Jenő Emlékérem (2008); Magyar Köztársaság Érdemrend Lovagkeresztje (2008); Pro Silva Hungariae-díj (2011).

Tudományos munkássága a faanatómia és a fafizika területére terjed ki, de gyakorlati tapasztalatai alapján eredményesen vezette az átfogó erdészeti és faipari programokat is. Különösen a hazai lombos fafajok (akác, nyárak, tölgy, bükk) tulajdonságaival összefüggésben ért el nemzetközileg is figyelemre méltó eredményeket.

Szakmai tudományos munkáját mintegy 200 magyar és 50 idegen nyelvű közleményben publikálta. Az általa irányított mintegy 35 kutatási munkából kiemeljük az „Erdő-fa" fahasznosítási nemzeti kutatásfejlesztési projektet (2001–2004), valamint a Jedlik Ányos „Faforrás" projektet (2005–2008), mely az ültetvényes fahasznosítás fejlesztését célozza. Az Erdő- és Fahasznosítási Regionális Egyetemi Tudásközpont egyik megszervezője és a Faipari Alprogram vezetője volt.

Tudományos és gyakorlati tevékenységének eredményeit összefoglaló munkák közül kiemelhetjük a Faanyagismeret, a Magyarország ipari fái és a Faipari kézikönyv I., a Faanatómia (Tankönyv nívódíj, 2009) c. országos jelentőségű szakkönyveket. Az utolsó években arra is jutott ideje, hogy a következő generációkkal is megszerettesse a fákat, az erdőt, a természetet. Ennek szellemében született a Barátaink a fák című könyv, nem csak szakembereknek; és a gyerekeknek szóló mesekönyvek (Mesélnek a fák, Mesélnek a gombák, Mesélnek az erdők-mezők állatai).

Professzorunk, barátunk tudományos és szellemi hagyatékát méltóképpen megőrizzük, és képességeink szerint továbbfejlesztjük.

Börcsök Zoltán, SKK Innovációs Központ

SARKADY SÁNDOR (1935-2014)

Sopron Város Díszpolgára, a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar nyugalmazott főiskolai docense, Sopron Kultúrájáért és Pro Urbe Sopron-díjas író, költő.

1958-ban szerzett magyar–orosz szakos középiskolai tanári diplomát a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. 1961-től a Soproni Óvónőképző Intézet Pedagógiai Szakcsoportjában folytatta oktató- nevelő munkáját. Számos szakmódszertani publikációt jelentetett meg az Óvodai Nevelés c. szaklapban.

1969-től 5 éven keresztül igazgatóhelyettesként a nevelőmunka és a gyakorlati képzés irányítása volt a feladata. Vezetésével készült el, az intézet Nevelési Programja és adták át rendeltetésének az I. sz. Gyakorló Óvoda új épületét 1971–72-ben.

Mindeközben rangos rendezvényeket szervezett ahol saját versei hangozhattak el, illetve verseiből kórusművek születtek. A felsőfokú oktatásban eltöltött évei alatt, számos országos tudományos ülésszak szervezője, előadója volt. Oktató-nevelő és tudományos munkája mellett bekapcsolódott a város, a megye és az ország szépirodalmi életébe is. Megyei és országos lapokban publikált, a megyei irodalmi pályázatok zsűrijében dolgozott, és irodalomszervezőként is tevékenykedett.

Sarkady Sándor legfontosabb feladatának Sopron irodalmi életének felemelését tartotta. Gyermekköteteiből tanulják az ország összes óvodájának kisgyermekei a verseket. Legkiemelkedőbb közéleti, irodalmi munkássága és eredményei: 1966-ban mutatta be Sarkady Sándort az „Új Írás", 1969-ben Megyei Nívódíjat kapott, 1973-ban műfordítás kategóriában a megyei pályázat első díjasa lett, 1976-ban és 1978-ban Illyés Gyula javaslatára a Szép versek c. antológiában szerepelt verseivel, 1976-ban megszerkesztette a Soproni Írók Antológiáját, az Akadémia Kiadó gondozásában jelent meg Sarkady Sándor szerkesztésében és előszavával a Vallomások egy városról című kötet.

Szerkesztésében a „Soproni Füzetek"-nek napjainkig számos kötete látott napvilágot. 1989-ben adták ki a Télkergető című gyermekvers kötetet, 1990 óta a „Soproni Szemle", és 1994 óta a „Várhely" szerkesztőbizottságának tagja.

1992-ben 35 év anyagának válogatott verseit és műfordításait az Igazság pajzsával címmel kötetben a Szépirodalmi Kiadó jelentette meg. 96-ban jelent meg a Gyöngyhimnusz kötete. 1998-ban a város Sopron Kultúrájáért, 2005-ben Pro Urbe Sopron- díjjal jutalmazta tevékenységét.

2011-ben elévülhetetlen érdemei elismeréséül átvehette Sopron város legrangosabb kitüntetését: a Sopron Város Díszpolgára címet.

NYME BPK

IN MEMORIAM PROF. DR. BENET IVÁN (1942-2014)

Fotó: Dr. Nagy Frigyes

Dr. habil. Benet Iván Gusztáv hosszan tartó súlyos betegség után 2014. de-cember 20-án, 72 éves korában elhunyt. 2015. január 8-án vettünk végső búcsút Professzor Úrtól a szegedi Dugonics temetőben.

Benet Iván Gusztáv Kiskunhalason született 1942. augusztus 4-én. Édesapját nagyon korán elvesztette, pedagógus édesanyja nevelte Ágnes nővérét és Őt. Az általános iskolát Szegeden végezte és itt is érettségizett a Kőrösy József Közgazdasági Technikumban. 1961-ben felvételt nyert a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre, ahol közgazdászi diplomát szerzett. Több mint négy évtizeden át dolgozott az MTA Közgazdaságtudományi Intézetében. Szakértője volt az Országos Tervhivatalnak és az Agrárgazdasági Kutatóintézetnek. Tevékenységével hozzájárult az agrárpolitika tudományos megalapozásához. A kutató tevékenység mellett mindvégig oktatott is. Egyetemi tanári címet a Pannon Agrártudományi Egyetemen kapott, de más egyetemeken is keresett előadó volt, így például a Corvinus Egyetemen, Pécsett, és Mosonmagyaróváron is voltak kurzusai. A Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán 2005-ben kapott címzetes egyetemi tanári kinevezést. Akkor már több, mint egy évtizede meghívott előadóként tartott előadásokat a Karon. Több hallgatónak (Nagy Frigyes, Sántha Tamás) PhD-témavezetője volt. Számomra felejthetetlen volt a PhD-szigorlatomon történt találkozás, ahol a Szigorlati Bizottság tagja volt. Azóta is élénken él bennem Professzor Úr akkor megnyilvánuló humánuma, derűs egyénisége.

A világ sok országában járt. Szinte minden európai országban megfordult, de hosszabb-rövidebb ideig dolgozott Japánban, Kínában, az Egyesült Államokban, Etiópiában. Közel 200 publikációt jegyzett, ebből hét önálló könyv, kilenc könyvnek pedig társszerzője volt.

Kutatói pályája elején főként az agribusiness kérdéseivel foglalkozott. E témában jelent meg első könyve is, amely után nemzetközi érdeklődés is megnyilvánult és rövidesen oroszul is megjelent. 1985-ben látott napvilágot „Az agrár-ipari egyesülések útkeresése" című műve a magyar mezőgazdasági modell egyik legkomplexebb, leginkább kiérlelt leírása. Érdeklődése egyre inkább a külföldi tendenciákra terelődött, nem öncélúan, hanem hazánk Európai Uniós csatlakozására való felkészülésére való figyelemmel. Kreativitását jellemzi, hogy behatóan kutatta Japán és Finnország mezőgazdaságát. E kutatási eredményeinek publikálása meggyőzte a kételkedőket is arról, hogy nem csak a világ vezető agrárországaitól érdemes hasznosítható tapasztalatokat átvenni.

2003-ban a Szegedi Tudományegyetemen kapott professzori kinevezést, s ettől kezdve Ő gondozta az Agrárgazdaságtan és az Agrárpolitika kurzusokat. Előadásai zömét a Gazdaságtudományi -, és Hódmezővásárhelyen a Mezőgazdasági Karon tartotta, de voltak kurzusai a jogi és a mérnöki karon is. Részt vett a GTK doktori iskolájának munkájában is. Főként az Európai Unió közös agrárpolitikájával kapcsolatos oktatási és kutatási programoknál végzett nehezen pótolható tevékenységet.

A kutatás és a tanítás volt az élete. Professzor Úr kezdettől fogva fontosnak tartotta a hallgatók közgazdasági, agrárgazdasági és agrárpolitikai ismereteinek elmélyítését, annak a csodálatos emberi érzésnek a megszerzését, hogy ők kellő bizonyossággal legyenek képesek eligazodni a világ dolgaiban.

Közel öt, eseményekben gazdag évtizede volt a pályán. Energiáját mindig megosztotta a tudományos kutatás és az oktatás között. Az utolsó években az oktatás nagyobb hangsúlyt kapott, nagyon szerette a hallgatóit és folyamatosan törekedett a jó emberi kapcsolatok kialakítására.

Kedves Professzor Úr! Az elmúlás fájó emlék számunkra. Mi mindnyájan azt érezzük, hogy nagyon korán elment tőlünk. A tanítványainak ezrei Professzor Úr jóságát, szeretetét, szakmaiságát megőrzi, és azokat viszi tovább. Emlékét megőrizzük, ápoljuk! Isten Vele!

Dr. Vincze-T. Judit
adjunktus

IN MEMORIAM KOCSIS ZSOLT (1965-2014)

Kocsis Zsolt 1965. november 24-én született Ajkán, de Ő magát mindig halimbainak tartotta. Ott töltötte gyermekkorát, s járt általános iskolába 1972–1980 között. Korán kiszakadt a szülői házból. Középiskolás éveit Budapesten töltötte, az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumban, ahol 1984-ben érettségizett. Ezt követően a József Attila Tudományegyetem hallgatója volt Szegeden, ahol 1990-ben végzett földrajz–történelem szakos középiskolai tanárként.

Utolsó egyetemi évét levelezőként végezte, mivel 1989-ben Győrben kapott állást. Két évig ügyvezető titkára volt a Győri Monográfia Egyesületnek, egyben külső munkatársa az MTA RKK észak-dunántúli Osztályának. Tanári pályája is ekkor kezdődött, miután óraadó lett a győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán. 1991-től egészen 2000-ig ez a kettősség megmaradt, kutató és tanár volt. 1992-ben került Szombathelyre, megbízott vezetője lett az MTA RKK Vas megyei Kutatócsoportjának, mellette óraadóként tanított a Berzsenyi Dániel Főiskolán. Főállásban 1997-től volt a Főiskolán, majd jogutódjában a Nyugat-magyarországi Egyetemen. Kezdetben főiskolai adjunktusként a Földrajz Tanszéken, 2010-től pedig egyetemi docensként a TTK Földrajz- és Környezettan Intézet Társadalomföldrajz Tanszékén, egészen mostanáig.

Szakmai és tudományos karrierjét az időközben megszerzett fokozatai alapozták meg: 1993-ban egyetemi doktori, 1998-ban kandidátusi fokozatot szerzett. Kocsis Zsolt szűkre szabott élete alatt sokrétű és jelentős tudományos munkát végzett, igazi kutató tanár volt. Főbb kutatási területei: népesség- és településföldrajz, terület- és településfejlesztés, társadalomföldrajz, történeti földrajz, térinformatika. Összesen 64 db publikációja jelent meg, ebből 10 idegen nyelven. Kiváló szerkesztő volt, ő szerkesztette a Településföldrajzi Konferenciák köteteit, majd a Településföldrajzi Tanulmányokat, melynek felelős szerkesztője volt. Pályája során kétszer nyert OTKA pályázatot, munkáját három ízben ismerték el díjakkal és kitüntetésekkel. Remek nyelvérzékkel rendelkezett, négy nyelven beszélt, és kétszer volt tanulmányi, ill. tudományos ösztöndíjas Ausztriában. Több tudományos testületnek volt tagja, három évig titkárként tevékenykedett a Magyar Földrajzi Társaság Nyugat-dunántúli Osztályában.

Sokoldalú és nagy tudású ember volt, széleskörű általános műveltséggel. Ezért, valamint sajátos előadói stílusa, szarkasztikus humora miatt tanítványai szerették, kollégái elismerték. Humora és viccmesélési képessége egészen egyedi volt, ha belelendült órákig képes volt a társaságát szórakoztatni. Imádta a macskákat, a mákostésztát, az angol abszurd humort, de mindenekelőtt a kisfiát Barnit és feleségét Krisztinát.

Néhány hete/hónapja tudtuk, hogy nagyon beteg, de reménykedtünk – a végén már csak a csodába, de a csoda nem jött el. Zsolt elment 49 évesen, nem bírta a szíve.

Zsolt, nagyon hiányzol.

Prof. Dr. habil. Csapó Tamás
NYME TTK

JUBILEUMI ADVENTI HANGVERSENY A MEZŐGAZDASÁG- ÉS ÉLELMISZERTUDOMÁNYI KARON

Még 2002 őszén történt, hogy Egyetemünk karain adventi hangversenyek szervezését határozták el azzal a céllal, hogy a karokon működő művészeti csoportok és meghívott vendégművészek közreműködésével munkatársainak és a városi lakosok részére ünnepélyesebbé tegyék a karácsonyvárás időszakát. Az első ilyen hangversenyre 2002. november 27-én Győrben, a Richter-teremben került sor. A Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar első adventi hangversenyét 2002. december 2-án-, a Jubileumi (10.) hangversenyt pedig 2014. december 5-én tartották. A hangverseny résztvevőit Fazekas Imre, az Óvári Gazdászok Szövetségének elnöke köszöntötte a rendező Kar és a Szövetség nevében. Afeletti örömét fejezte ki, hogy a színvonalas rendezvényre 10. alkalommal kerülhetett sor, egyben ígéretet tett arra, hogy a hagyományos rendezvény a jövőben is folytatódik.

A 2014. december 5-én megrendezett 10. adventi hangverseny programja – az alkalomhoz méltóan – mind tartalmában, mind pedig formájában eltért az előző ilyen rendezvényektől. A szervezők arra törekedtek, hogy a közel három órás (két részes) műsor méltó legyen a jubileumhoz. Abban nem volt változás, hogy a szereplők minél nagyobb számban a saját munkatársak, illetve azok családtagjai köréből kerüljenek ki. Ezt az elvárást sikerült teljesíteni, de több, a karon végzett diplomásunk fellépésére is sor kerülhetett.

A hangverseny szerkezetét úgy alakították ki, hogy az első részben az „amatőrök", a második részben pedig a „profik" (hivatásos művészek) műsorára került sor. Ez utóbbiak között volt két korábban végzett diplomásunk: Császár Sándor, a Győri Nemzeti Színház magánénekese és Mészáros János Elek Simándy-díjas énekes, a Csillag Születik TV-vetélkedő 2012. évi győztese. Meghívottként vettek részt a műsorban Faragó Zsófia és Reményi Attila zongoraművészek. Két sztárvendége is volt a rendezvénynek: Pitti Katalin Liszt-díjas Érdemes Művész és Hegedűs Valér zongoraművész, a Magyar Kultúra lovagja. A hagyományoknak megfelelően az adventi ünnepi köszöntőt Prof. Dr. Faragó Sándor, Egyetemünk rektora tartotta, aki Pál apostolnak a Korinthusiakhoz írott leveléből a szeretetről szóló gondolatokat állította beszédének középpontjába.

A műsor végén került sor a „szervezői stafétabot" átadására, amikor Dr. Tenk Antal professor emeritustól az eddigi tíz hangverseny szervezőjétől Dr. Hegyi Judit intézetigazgató, egyetemi docens vette át a következő adventi hangversenyek szervezésének teendőit.

Vighné Takács Erika
az Adventi Hangverseny háziasszonya

fotó: infomovar.hu

NYUGAT-
MAGYARORSZÁGI
EGYETEM
DUÁLIS KÉPZÉS
Sopron Szombathely Zalaegerszeg